Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

BORNHOLMSKE SAMLINGER

Udgivne af

BORNHOLMSK SAMFUND

30TE BIND

RØNNE
COLBERGS EFTF. BOGTRYKKERI
1945

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

INDHOLD:

Provst AXEL RASMUSSEN: Østerlarsker Sogns Gaardejere VII

Indledning ..... S. 1
Lensgaard ..... » 5
1. Sg. Krogegaard .... » 6
2. » Melstedgaard ... » 7
3. » Damaskegaard .. » 8
4. » Riemandsgaard .. » 10
5. » Nørregaard .... » 11
6. » Sandegaard .... » 12
7. » Fløjlegaard .... » 13
8. » Agerbygaard ... » 15
9. » Hullegaard .... » 16
10. » Gamlevælde .... » 17
11. » » .... » 18
12. » » .... » 19
13. » » .... » 20
14. » Over-Sandegaard » 21
15. » Loftsgaard ..... » 23
16. » Strandby ..... » 24
17. » » ..... » 24
18. » » ..... » 26
19. » Keldseby ..... » 27
20. » » ..... » 28
21. » » ..... » 30
22. » » ..... » 31
23. » » ..... » 33
24. » » ..... » 34
25. Sg. Glasergaard .... S. 36
26. » Bækkegaard .... » 37
27. » Risegaard ..... » 38
28. » Risenholm ..... » 39
29. » Lillegaard ..... » 41
30. » Risenlund ..... » 43
31. » Dalegaard ..... » 44
32. » Bakkegaard .... » 45
33. » Søndregaard .... » 47
34. » Lynggaard ..... » 48
35. » Aspesgaard .... » 50
36. » Pilegaard ..... » 51
37. » Møllegaard .... » 53
38. » Aagaard ..... » 53
39. » Hjortegaard ... » 55
40. » Ll. Spagergaard .. » 58
41. » St. » .. » 60
42. » Egeskovsgaard .. » 61
43. » Elleskovsgaard .. » 63
44. » Kroggaard ..... » 64
45. » Holsegaard .... » 66
46. » Løkkegaard .... » 68
47. » Knarregaard ... » 68
48. » Stangegaard .... » 69
49. » Kirseløkke ..... » 71

www-vang-hansen.dk

1.Vg. Nygaard ..... S. 72
2. » Kobbegaard ... » 74
3. » Pæregaard .... » 76
4. » Raagelundsgaard » 78
5. » Lensbjærgegaard » 80
6. » Slettegaard .... » 82
7. » Gadegaard .... » 83
8. » Dammegaard .. » 84
9. » Vestergaard ... » 85
10. » Kanterlængen .. » 86
11. » Kirkebogaard .. » 88
12.Vg. Tornegaard ... S. 90
13. » Søgaard ..... » 91
14. » Ødegaard ..... » 92
15. » Hallegaard .... » 94
16. » Sigtegaard .... » 96
17. » Bobbegaard ... » 97
18. » Bakkegaard ... » 98
19. » Louegaard .... » 100
20. » Bjerregaard ... » 101
21. » Heslegaard .... » 103
22. » Rodholmsgaard » 104

mag. scient. KNUD DREYER JØRGENSEN: Om Aluntilvirkning paa Bornholm, belyst ved Dokumenter i Rigsarkivet .. 107

Maskinmester KR. KURE: Slægten Poul Hansen Ancher 137

Forfatteren AUGUST F. SCHMIDT: Fra det gamle Hyrdeliv 143

Lektor ARNE LARSEN: Fortegnelse over Bøger og Afhandlinger om Bornholms Zoologi 151

ØSTERLARSKER SOGNS GAARDEJERE

Optegnelser af
Provst *Axel Rasmussen.*

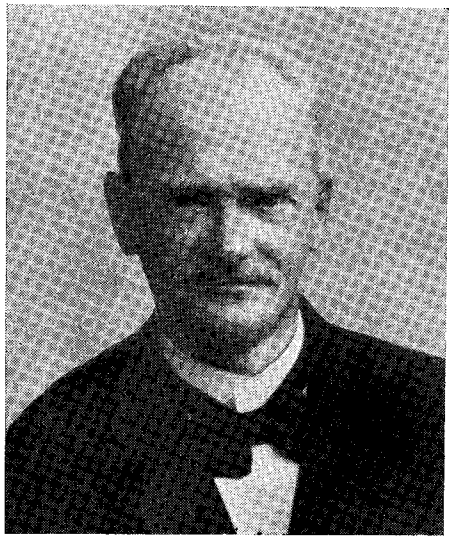

Provst Axel Rasmussen, der var Sognepræst i Østerlarsker og Gudhjem fra 1907 til sin Død 24/8 1926 og Provst for Bornholms østre Provsti fra 1909 til sin Død, syslede gennem en Aarrække med at indsamle Oplysninger om forskellige Forhold i sine to Sogne. Med Provstinde Fru Johanne Rasmussens velvillige Tilladelse offentliggøres paa de følgende Sider Provst Rasmussens værdifulde Optegnelser om, hvem der i Aarenes Løb har været Ejere af Gaardene i Østerlarsker. For at disse Oplysninger kunde fremlægges i en saa fuldstændig Form som muligt, hvad Provsten stadig arbejdede paa, men ikke naaede, har Maskinmester Kr. Kure, København, og Lærer W. Skovgaard, Østerlars Hovedskole, efter Redaktionens Opfordring gennemgaaet og suppleret Manuskriptet.

For Tilladelsen til Offentliggørelsen takker Redaktionen Provstinde Rasmussen og for det omhyggelige Suppleringsarbejde d'Hrr. Kure og Skovgaard.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

FORKORTELSER.

Avlsb. = Avlsbruger.
Best. = Bestyrer.
Bolsk. = Bodilsker.
B. S. = Bornholmske Samlinger 1906 ff.
Forp. = Forpagter.
Gr. = Grund.
Husmd. = Husmand.
Hüb. = Hübertz: Aktstykker til Bornholms Historie 1852.
Ibs. = Ibsker.
Kl. = Klemensker.
Knudsk. = Knudsker.
M. K. Z. = M. K. Zahrtmann.
Mk. = Mark.
Nyk. = Nyker.
Nyl. = Nylarsker.
Ols. = Olsker.
Ovtg. = Overtagelsesaar.
ovenf. = ovenfor (paa samme Gaard).
Pc. = Parcel.
Persk. = Pedersker.
Poulsk. = Poulsker.
Rd. = Rigsdaler.
Ruts. = Rutsker.
Sk. = Skifte.
Sg. = Selvejergaard.
Sld. = Slettedaler.
Udb. = Udbygger.
ug. = ugift.
Vestm. = Vestermarie.
Vg. = Vornedegaard.
Ø-lars = Østerlars.
Ø-marie = Østermarie.

INDLEDNING.

Den her givne Fortegnelse over Østerlarsker Sogns Gaardejere gennem Tiderne er udarbejdet paa Grundlag af følgende Hjælpemidler:

Præsteembedets Tiendeliste fra 1825 til Tiendeafløsningen 1908. For at opnaa at faa de Gaardmænd med, som ikke findes paa Tiendelisten, fordi de har været Gaardmænd i kortere Tid end eet Aar og ikke har været her paa et Tidspunkt, da Tiende betaltes, er paa Herredskontoret flygtigt gennemset *Panteregistret;* herfra hidrører Angivelserne af Datum for de Skøder, hvor der ikke er vedføjet Købesum. Fortegnelsen er saaledes for nævnte Tidsrum fra 1825 omtrent fuldstændig; dog har der været Gaardmænd, som har været i meget kort Tid paa deres Gaard uden at have Skøde, idet Skødet ved Ejerskiftet er udstedt af vedkommendes Formand direkte til vedkommendes Eftermand.

Fra Tiden 1798 til 1818 er benyttet *Øster Herreds Panteprotokol,* som der har været Lejlighed til nærmere at gennemgaa. Heri findes alle Skøder i nævnte Tidsrum med Angivelse af Købesummen, samt i Regelen Navne baade paa de Gaardmænd og Hustruer, der har afhændet Gaardene, og de Gaardmænd og deres Hustruer, til hvem Gaardene er solgt; i Regelen er tillige angivet, hvorvidt Køberen har været i Familie med Sælgeren (Søn, Svoger etc.).

Ved nogle af Gaardene er tillige anført Ejere fra Tiden forud for 1798. Oplysningerne herom hidrører dels fra nævnte Panteprotokol, hvor der ved Retsanmærkninger til Skøder og Obligationer nævnes ældre Hæftelser paa Ejendommene, f. Ex. Undentagskontrakter med tidligere Ejere og deres Hustruer, dels fra Jul. Bidstrups *Stamtavle over Familien Koefoed* (1886). Men det er en Selvfølge, at der ikke herved har kunnet meddeles nogen sammenhængende Række for Tiden forud for 1798.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Endelig er gennemgaaet de ved Præsteembedet værende *Kirkebøger* fra 1814 indtil nu; herfra hidrører alle Oplysninger om Aarstal for Fødsler, Vielser og Dødsfald.

Hensigten med Fortegnelsen har ikke været at give egentlig Personalhistorie; derfor er udeladt alle Oplysninger, som f. Ex. i Kirkebøgerne i ældre Tid anføres om Dødsaarsag eller særlige Omstændigheder ved Vielser, som kunde give Anledning til Domme om vedkommendes Vandel. Det har heller ikke været Hensigten at lave noget i Retning af Familiestamtavler. Derimod er det tilstræbt saa vidt muligt at belyse, i hvilken Grad Familieforbindelser har været bestemmende ved Ejerskifte, altsaa hvorvidt Gaardene er Familiegaarde eller blot Handelsgaarde. I den Henseende kan som Resultat af Undersøgelsen angives følgende, idet her regnes med Perioden fra 1798 til 1918, altsaa ialt 120 Aar.

Der er jo i Sognet foruden Lensgaard 49 Selvejergaarde og 22 Vornedegaarde, ialt 72 Gaarde; dog fragaar heri de 10 Gaarde 19. Sg. og 37 Sg., hvoraf 19. Sg. allerede i 1809 forenedes med 21 Sg. og 37 Sg. inden 1825 lagdes under 38 Sg. Derimod er medregnet 10 Vg., der ophørte som selvstændig Gaard i 1850, og 13 Vg., som ophørte 22/4 1877, samt 14 Vg., der blev Fattiggaard 16/5 1872, endvidere de i sidste Tid udstykkede Gaarde 39 Sg. og 5 Vg., samt 49 Sg., der er lagt ind under 2. Vg.

Af de 70 Gaarde kan i den omhandlede Periode paavises *overvejende Familiesammenhæng paa 42 Gaarde* saaledes, at

10 Gaarde uafbrudt har været Slægtsgaarde, nemlig af Selvejergaarde: Nr. 1, 2, 4, 6, 33, og af Vornedegaarde: Nr. (5, 9), 19, 21 og 22 og 17 og 6 Vg.

16 Gaarde er af nuværende Ejere overtaget som Familiegaarde; men tidligere i Perioden har der været Brud paa Slægtssammenhængen, nemlig af Selvejergaarde: Nr. 5, 7, 12, 18, 19 og 21, 24, 30, 32, 35, 41, 43, 47 og 49, af Vornedegaarde: Nr. 2 og 8 samt Lensgaard.

16 Gaarde har tidligere indtil sidste Ejerskifte været Familiegaarde, nemlig af Selvejergaarde: Nr. 9, 10, 14, 16, 17, 20, 22, 27, 28, 31, 45, 46, og af Vornedegaarde: Nr. 5, 7, 9 og 16.

Ved de øvrige 28 Gaarde kan kun i ringere Grad paavises Familieforbindelser; dog bør bemærkes en Forskel, at paa 16 Gaarde har Ejerne gennemgaaende siddet i Ro, ligesom paa Familiegaardene, nemlig af Selvejergaarde: Nr. 3, 8, 11, 13, 15, 23, 25, 26, 40, 42, 48 og af Vornedegaarde: Nr. 3, 4, 10, 12 og 13, medens Resten, 12 Gaarde, har haft uforholdsmæssig hyppige Ejerskifter og derfor kan betegnes som Spekulationsgaarde, nemlig af Selvejergaarde: Nr. 29, 34, 36, 37 og 38, 39 og 44 og af Vornedegaarde: Nr. 1, 11, 14, 15, 18 og 20.

Med Hensyn til Tidspunktet indenfor den behandlede Periode paa 120 Aar, hvor der særlig har været drevet Spekulation ved Gaardhandler, maa foruden den nuværende Krigstid [o: Verdenskrigen 1914—18] nævnes Napoleonstiden 1800—15, hvor navnlig 39 Sg. udviser et næsten uhyggeligt Billede med 14 Ejerskifter, men hvor Bevægelsen spores paa flere Gaarde (24, 29, 42 Sg. og 10 og 18 Vg.), samt en Periode mellem 1870 og 1880, der dog ikke udviser særlig mange Ejerskifter paa nogen enkelt Gaard, men i hvilken 3 à 4 Ejerskifter forekommer paa en Række Gaarde, nemlig 19 og 21 Sg., 34 og 44 Sg., samt 1, 4, 11, 15 og 18 Vg.; dog er det i denne Periode, der forekommer Ejendomshandler uden Udstedelse af Skøde.

Med Spørgsmaalet om Gaardenes Bevaring indenfor Slægten følger Spørgsmaalet om Bevaring af Gaardenes Bygninger. Herom kan bemærkes: Bortset fra afbrændte Gaarde (26, 34 og 35 Sg. o. a.) er næsten overalt Ombygninger, som forandrer Gaardenes Karakter, undgaaet. Medens man paa Sjælland, Fyn og andre Steder i Danmark idelig ser Gaardene omkalfatrede ved Opførelse af moderne Stuehuse, snart i Villastil, snart som Efterligninger af Herregaardsbygninger, og Udhusenes gamle Bindingsværk skjult ved Overkalkning, har de bornholmske Bøndergaarde bevaret deres gamle Karakter. I Østerlarsker Sogn er det kun rent undtagelsesvis, at Gaardbygninger, helt eller delvis, afviger fra det gamle; det gælder — foruden de afbrændte Gaarde — nærmest kun Stuehusene paa 37 & 38 Sg., 41 Sg., 8, 9 og 15 Vg. samt de Tilfælde, hvor Straataget er ombyttet med haardt Tag, hvilket med Hensyn til Udseende ikke er heldigt, medmindre man lader Taget faa et Fremspring som paa 4 Vg.; Stuehusene paa 1 Sg. (opført 1797), 2 og 13 Sg. har endnu det gamle Fodtræ.

De gamle Stuehuse med Bindingsværk er unægtelig lidet tidssvarende, da de er smalle og lave; kønnest vilde det være, om de blev ombyttede med mere rummelige Huse af Bindingsværk. Men vil man have Grundmurshuse, kunde disse nok bringes noget mere i Harmoni med Bindingsværkshusene, saaledes som det er forsøgt med nogle nyere Skolebygninger. Den Kritik, der har været rejst mod Østerlars Hovedskole, kan tildels være berettiget, for saa vidt som Sydsiden mangler den fornødne Harmoni; men der er Momenter i den, som vist er brugelige ved

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Opførelse af passende Stuehuse ved bornholmske Gaarde. Man kan ogsaa anvende en anden Fremgangsmaade, opgive det bindingsværksagtige Præg og lade Stuehuset danne en Kontrast til Udbygningerne; men da bør Stuehuset holdes adskilt fra de andre Længer, opføres hellere kort og bredt end langt og smalt og saaledes, at man undgaar smagløse Forsiringer og Kviste og hellere tilstræber det borgagtige end det villaagtige.

Nummerering af Selvejergaarde findes første Gang indført i Jordebogen 1616, af Vornedegaardene i Jens Sørensen Bormans første Matrikel for Bornholm 1671.

Ved Statsauktionen i April 1744 solgtes i Østerlarsker Lensgaard (for 798 Rd. el. 1197 Slettedl.), 33 og 34 Sg. og 2 (for 848 Rd. el. 1272 Slettedl.), 6 og 14 Vg. samt 1 og 2 Vornedhus.

Fra ældre Tid findes i Østerlarsker 1 Proprietærgaard, 49 Selvejergaarde, 22 Vornedegaarde og 4 Vornedehuse. 1821 opgives der at være 72 Gaarde og 110 Udbygger- og Undentagshuse; 1921 var der tilsammen 314 Gaarde og Huse. Arealet er 3840 ha.

Matrikelnumrene er ordnet saaledes:

Matr. Nr. 1: Lensgaard. Nr. 2: vist forhen Vallensgaard ved Salene. Nr. 3: Præstegaarden. Nr. 4: Degnegaarden. Nr. 5: Kirkens Jord.

Matr. 6: 1. Selvejergd. Nr. 7: 2. Sg o. s. v. Nr. 54: 49. Sg.

Matr. 55: 1. Vornedegd. Nr. 56: 2. Vg. o. s. v. Nr. 76: 22. Vg.

Matr. Nr. 77: 1. Vornedehus o. s. v. Nr. 80: 4. Vhus.

Matr. 81—126: Kongens Mark.

Matr. Nr. for en Selvejergaard findes altsaa ved at lægge 5 til Gaardtallet, for en Vornedegaard ved at lægge 54 til Gaardtallet og for et Vornedehus ved at lægge 76 til Vornedehusets Nr.

Matr. Nr. 81—118 ligger spredt i Sognet. Nr. 119 udgør hele Sognets Grænseparti mod Vest og tildels Syd og er delt i over 100 Dele. Matr. Nr. 120 er ved Sognets Sydøstgrænse (Stangemarken mellem 25 og 27 Sg.). Nr. 123 er paa Sognets Nordøstgrænse omkring Kobbeaaens Udløb til Melsted, Nr. 124 mod Nord mellem Salene og Gudhjem.

Det kan bemærkes, at Nr. 81 er Gildesbo, Nr. 83 Tolvmandshuset, som oprindelig vist har været et Gildesbo for de 12 Gaardmænd Nord for Kobbeaaen og Øst for Vejen fra Solbakke til Toft, og Nr. 94 Tolderløkken. Matr. Nr. 82 ligger Øst for Kirkens Jord (Matr. Nr. 5) ved Solbakke.

LENSGAARD.

Ovtg. Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
(1522) Jørgen Gagge,				B. S. X. S. 143. Se Hüb. S. 63.
(1551) Peder Gagge,	1560.		1590.	J. Gagge. Broder til Henning Gagge.
Espe Bille, Helvig Giøe, Mourids Podebusk,				
1590. Falch Giøe, Karine Krabbe,			1594.	Lensmand 1587—93.
(1647) Peder Gagge.				
1671. Niels Juel,	1629.	1661.	1697.	Admiral. — Mageskiftede Lensgaard og 7 andre Gaarde mod fynske Kirketiender (M. K. Z.)
Margrethe Ulfeldt,			1703.	Knud Ulfeldt til Svendstrup og Vibeke Podebusk.
Under Kronen.				
Forp. Mathias Echstein, Anna Marie Villers,			1678.	
1680. Frants Henrich von Dehn,				Kommandant 6/1 1680.
1682. Bendix von Hatten,			1685.	Kommandant. Begravet i Bergen. B. S. III S. 166—169.
Marie Lilienskjold, Jørgen Olufsen Sonne,			1731.	O. N. Sonne. Præst, Ø-lars.
Karen Poulsdatter Hartvig (Sk.)			1711.	P. Hartvig, Byfoged, Svaneke.
Kirstine Sophie Lind,	1689.		1764.	
1744. Morten Mogensen,	1695.		1780.	M. Monsen, 1 Vg. Ruts. Morten Mogensen fæstede 1732 Lensgaard af Kronen for 133 1/3 Rd. i Indfæstningspenge og købte ved Auktionen 1744 Gaarden for 798 Rd.
Kirstine Sophie Lind,	1689.		1764.	
Jørgen Sonne Mortensen,	1734.		1765.	M. Mogensen, ovenf.
Bodil Kirstine Olsdatter,	1742.		1800.	O. Hansen, 2 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1765.	Ole Jørgensen Sonne,			1770.	M. Mogensen, ovenf.
1770.	Hans Ibsen,	1742.		1818.	
	Bodil Kirstine Olsdatter,	1742.		1800.	O. Hansen, 2 Sg., Ø-lars.
1798.	Ole Hansen,	1771.		1840.	H. Ibsen, ovenf.
	Margrethe Espersdatter,	1777.		1845.	
1837.	Thorkild Hansen,	1803.	1836.	1843.	O. Hansen, ovenf.
	Ane Marie Jensen,	1815.		1887.	J. Nielsen, 58 Sg., Kl.
1843.	Hans Ancher Engell,	1821.	1843.	1900.	H. A. Engell, 13 Sg., Nyk.
	Ane Marie Jensen, (Enke efter Thorkild Hansen).	1815.		1887.	J. Nielsen, 58. Sg., Kl.
1873.	Morten Emil Kirketerp,	1848.	1873.	1908.	M. Kirketerp, Jylland.
	Sophie Marg. Jespersen,	1851.			J. N. Jespersen, 8. Vg., Vestm.
1909.	Otto Valdemar Klingenberg Jochumsen,	1884.	1909.		C. C. Jochumsen, Lolland.
	Asta Kirketerp,	1882.			M. E. Kirketerp.

1. Sg. KROGEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Monsen, (Sk.)			1681.	
	Bente . . .				
1694.	Hannes Pedersen.				
	Michel Hansen, (Sk.)			1714.	B. S. XXVIII S. 69.
	Elisabeth Ludvigsdat.			1753.	L. Larsen, 77 Sg., Ø-marie.
1714.	Jacob Pedersen,	1684,	1714.	1753.	P. Jensen, 43 Sg., Vestm. Til 5 Vg., Ols.
	Elisabeth Ludvigsdatter.			1753.	L. Larsen, 77 Sg., Ø-marie.
1726.	Michel Olsen Juhl,	1678.		1747.	O. J. Juul, 24 Vg., Aaker. Ejer ogsaa 2 Sg., Ø-lars.
	Borritte Larsdatter, (Sk.)			1728.	
1737.	Lars Michelsen, (Sk.)	1713.	1738.	1743.	M. Hansen, ovenf.
	Walborg Hansdatter,	1714.		1779.	H. Pedersen, 18 Sg., Knudsk.
1744.	Hans Michelsen.				M. Hansen, ovenf.
1747.	Mads Andersen,	1720.	1744.	1787.	Anders Ipsen, 3 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Walborg Hansdatter,	1714.		1779.	H. Pedersen, 18 Sg., Knudsk.
1786.	Hans Madsen,	1755.	1788.	1831.	Mads Andersen.
	Ane Marie Hansdatter,	1771.		1814.	H. Andersen, 7 Sg., Ø-marie.
1829.	Mads Andersen,	1791.	1822.	1838.	Hans Madsen.
	Kirstine Svensdatter,	1798.		1855.	S. Thorsen, 2 Sg., Ø-lars.
1855.	Svend Thorsen,	1827.	1856.	1883.	Mads Andersen.
	Andrine Caroline Margrethe Rømer,	1835.		1897.	C. Rømer, 16. Sg., Rø. Efter Svend Thorsens Død sad hans Enke i uskiftet Bo til sin Død 1897. Derefter boede 5 ugifte Børn paa Gaarden, til den yngste O. J. Thorsen 1917 giftede sig.
1910.	Ole Julius Thorsen,	1873.	1917.		Svend Thorsen, ovenf.
	Margrethe Kirstine Andersen,	1886.		1920.	A. P. Andersen, 8 Vg., Ø-lars.
	Marie Pedersen,	1903.	1927.		Horsens.
1944.	Johannes Thorsen,	1920.	1944.		O. J. Thorsen, ovenf.
	Linda Iversen,	1919.			Chr. Iversen, Laasby, Jylland.

2 Sg. MELSTEDGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Mogens Hansen,				
	Ole Simsen,				
	Margrethe,				
	Olle Søfrensen,			1673.	
1673.	Peder Christensen,			1681.	
	Ellen Olsdatter,				
	Poul Hansen (Sk.),			1695.	H. Andersen, 5 Vg., Ols.
	Ellen Olsdatter,				
	Ingeborg Olufsdatter?				
	Olle Pedersen,		ug.		Peder Christensen, ovenf. B. S. XXVIII S. 73.
	Michel Olsen Juhl,	1678.		1747.	O. J. Juul, 24 Vg., Aaker. Ejede ogsaa 1 Sg., Ø-lars. Til 24 Vg., Aaker.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Borritte Larsdatter,			1728.	
	Lars Jensen?				
	Mads Espersen?				
	Hans Jensen (Sk.)			1752.	
	Ellen Pedersdatter,			1739.	Peder Christensen, ovenf.
1738.	Ole Hansen (Sk.),			1744.	Hans Jensen.
	Karen Svendsdatter,	1719.		1785.	S. Jørgensen, 35 Sg., Kl.
1766.	Hans Olsen,	1740.	1767.	1799.	Ole Hansen. Til 5 Sg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Jensdatter,	1751.		1832.	J. Andersen, 5 Sg., Ø-lars.
1766.	Thor Pedersen,	1722.	1745.	1795.	P. Thorsen, 23 Sg., Vestm. Fra 5 Sg., Ols.
	Karen Svendsdatter	1719.		1785.	S. Jørgensen, 35 Sg., Kl.
1778.	Peder Michelsen Low,	1715.		1781.	Fra 17 Sg., Ø-lars.
	Bodil Hansdatter Low,	1721.		1792.	H. Low, 20 Sg., Ø-marie.
1779.	Svend Thorsen,	1760.	1780.	1804.	Thor Pedersen, ovenf. Ejer ogsaa 17 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Pedersdatter,	1755.		1807.	P. M. Low, 17 Sg., Ø-lars.
1806.	Thor Pedersen,	1781.	ug.	1854.	Svend Thorsen, ovenf.
1855.	Søren Low og Karen	1796.	ug.	1879.	S. Thorsen, ovenf.
	Svendsdatter,	1788.	ug.	1863.	S. Thorsen, ovenf.
1857.	Hans Svendsen,	1825.	1863.	1910.	Mads Andersen, 1 Sg., Ø-lars.
	Ane Margrethe Ipsen,	1843.		1900.	J. Andersen, 6 Vg., Ø-lars.
1903.	Julius Peter Svendsen,	1877.	1907.		Hans Svendsen, ovenf.
	Petra Svendsen,	1882.			A. Svendsen, 7. Vg., Ø-lars.

3 Sg. DAMASKEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Niels Jørgensen,				Jordebog 1689. B. S. XXVIII S. 78.
	Anders Nielsen (Sk.),			1692.	
	Anne Svendsdatter,				
1694.	Jep Andersen (Sk.),			1699.	Anders Nielsen, ovenf.
	Dorothea Larsdatter (Sk.),			1699.	L. Hansen, 37 Sg., Ø-lars. Fra 31 Sg., Ø-lars.
	Anders Ipsen,	1695.	1718.	1765.	Jep Andersen, ovenf.
	Ane Henrichsdatter,	1693.		1777.	N. H. Sort, 32 Sg., Bolsk.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Forp. Peder Pedersen.				
1765.	Jeppe Andersen,	1734.	1765.	1776.	Anders Ipsen, ovenf.
	Bodil Aredsdatter,	1746.		1797.	Ared Weidemann, 47 Sg,. Ø-marie.
1770.	Anders Michelsen,				M. Juul, 1 Sg., Ø-lars.
1780.	Ole Thorsen,	1746.	1776.		T. Pedersen, 2 Sg., Ø-lars.
	Bodil Aredsdatter,	1746.		1797.	Ared A. Weidemann, 47 Sg., Ø-marie.
1809.	Hans Wilhelm Thiesen,	1774.	1797.	1826.	H. L. Bidstrup, 9 Vg., Vestm. Fra 2 Vg., Ø-lars.
	Bertha Kirstine Dam,	1772.		1826.	P. R. Dam, Avlsb., Aakirkeby.
1810.	Ared Weidemann Ipsen,	1771.	1801.	1818.	Jeppe Andersen, ovenf.
	Karen Kirstine Weideman Dam,	1776.		1843.	H. Weidemann Dam, 14 Sg., Ø-lars.
1841.	Hans Weidemann,	1815.	1841.	1885.	A. W. Ipsen, ovenf.
	Gertrud Cathrine Nørregaard,	1820.		1889.	N. H. Nørregard, 5 Sg., Ø-lars.
	Forp. Jens Jørgen Hansen,	1840.	1862.	1918.	Fra Møen. Til 25 Sg., Ø-lars.
	Anine Karoline Weidemann,	1844.		1863.	Hans Weidemann, ovenf.
	Forp. Jeppe Hansen Pihl.				
	Mine Marie Kure,	1840.			A. N. Kure, 44 Sg., Kl.
1885.	Jens Peter Bidstrup Thorn,	1825.		1907.	A. L. Thorn, 35 Sg., Nyl. Fra 35 Sg., Nyl.
	Best. Johannes Christian Thorn,	1861.	1884.		J. P. B. Thorn, 35 Sg., Nyl.
	Anine Camilla Brigida Hansen,	1864.		1932.	J. J. Hansen, ovenf.
1892.	Vilhelm Rønne,	1846.	1870.	1906.	Thor H. Rønne, Skipper, Rønne.
	Cathrine Dorthea Bang,	1846.		1902.	
1893.	Herman Andreas Svendsen,	1867.	1893.		J. P. Svendsen, 22 Vg., Ø-lars.
	Caroline Margrethe Lund,	1867.			H. J. Lund, 17 Sg., Rø.
1915.	Magnus Kofod,	1860.			Fra Nexø Maj 1915, tilbage til Nexø Nov. s. A.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Marie Pihl,			1914.	
1915.	Anton Hansinius Jørgensen,	1887.	1923.		H. P. Jørgensen, 18 Sg., Aaker.
					Til 18 Sg., Aaker.
	Iris Marie Andersen,	1901.			Forpagter A., Lejre.
1918.	Jørgen Valdemar Jørgensen,	1881.	1911.		Forp. R. J. Juellund, Vollerslev, Sj.
	Marie Bothilde Holm,	1885.			D. Holm, Persk.

4 Sg. RIEMANDSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Poul Pedersen (Rejmand),				
	Karen (Kirstine) Nielsdatter,				
1717.	Jørgen Poulsen Ancher,	1673.			H. P. Ancher, Præst,
	Sognepræst 1700—18.		1705.	1718.	Hasle—Ruts.
	Johanne Koefoed,	1679.		1762.	P. Koefoed, Raadm., Svaneke.
	Jørgen Jørgensen,				
	.... Poulsdatter,				Povl P. Rejmand, ovenf.
	Michel Jensen,				
	Helvig Mortensdat. (Sk.),			1741.	
	Karen Rasmusdatter,	1676.		1753.	
1745.	Mogens Pedersen Stange,				
	Michel Jensen,				
	Kaern Rasmusdatter,	1676.		1753.	
1746.	Tønnes Rasmussen.				Fra 1 Vg., Ibs. Til 22 Sg,. Ø-lars.
	Elisabeth Pedersdat.				
	Michel Jensen.				
	Karen Rasmusdatter,	1676.		1753.	
1748.	David Michelsen.				M. Jensen, ovenf.
	Anne Hansdatter,	1703.		1763.	
	Jens Larsen.				
	Kirstine Hansdatter.				H. Arristsen, 17 Sg., Vestm.
1780.	Bendix Jensen,	1756.	1781.	1838.	J. Larsen, ovenf.
	Karen Kirstine Jørgensdatter,	1760.		1834.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1816.	Jørgen Jensen Bendixen,	1787.	1818.	1842.	Bendix Jensen, ovenf. Skøde 1816 16/3. 1000 Rd.
	Kirstine Larsdatter Lyster,	1792.		1853	Lars Lyster, 48 Sg., Aaker.
	Kirstine Marie Hansen,	1828.	1858.	1901.	H. H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
1851.	Henrich Andersen,	1824.	1851.	1905.	H. Andersen, 20 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Jørgensdatter,	1821.		1857.	J. J. Bendixen, ovenf.
	Kirst. Marie Hansen,	1828.	1858.	1901.	H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
1902.	Hans Andersen,	1859.	1902.	1944.	Henrich Andersen, ovenf.
	Anna Hermandine Sode,	1879.		1942.	Herman E. Sode, 8 Vg., Nyl.
1928.	Herluf Emil Andersen,	1903.	1927.		Hans Andersen, ovenf.
	Ella Bergitte Andersen,	1906.		1944.	A. Andersen, Aarsdale Skole.

5 Sg. NØRREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Niels Jørgensen (Sk.)			1704.	
	Kiønniche Hansdatt. (Sk.)			1700.	
	Lauritz Nielsen (Sk.)			1714.	
	Elisabeth Jørgen Sonnesdatter	1691.		1755.	J. O. Sonne, Lensgaard, Ø-lars.
	Peder Svendsen.				Nævnt 1750.
	Elisabeth Jørgen Sonnesdatter,	1691.		1755.	J. O. Sonne, Lensgaard, Ø-lars.
	Mogens Pedersen.				Dragon, nævnt 1755 som Barnefader, vistnok Søn af Peder Svendsen.
	Hans Pedersen.				Nævnt i Obligation o. 1760.
	Jens Andersen,	1703.	1735.	1776.	
	Giertrud Jensdatt.	1706.		1779.	J. Mortensen, 15 Sg., Bolsk.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1766.	Hans Olsen,	1740.		1779.	O. Hansen, 2. Sg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Jensdatter,	1751.		1832.	Jens Andersen, ovenf.
1814.	Niels Hansen Nørregaard,	1780.	1814.	1857.	H. Olsen, ovenf.
	Bodil Kirstine Andersdatter,	1794.		1868.	A. J. Sonne, 7 Vg., Ø-lars.
1849.	Jens Hansen Nørregaard,	1814.	1847.	1870.	N. H. Nørregaard, ovenf.
	Margrethe Cathrine Grønbech,	1820.		1884.	J. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1883.	Poul Christian Thorn,	1858.	1883.	1917.	L. M. Thorn, 35 Sg., Nyl.
	Ida Cathrine Grønbech,	1863.			M. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1910.	Alfred Michael Pedersen,	1876.	1912.		O. A. Pedersen, 15 Sg., Ø-lars.
	Agnes Sofie Andersen,	1891.			K. A. Andersen, 39 Sg., Ø-lars.
1918.	Emil Thorn,	1891.	1919.		P. C. Thorn, ovenf.
	Alfhild Karen Kjøller,	1897.			A. J. Kjøller, 15 Sg., Ø-marie.

6. Sg. SANDEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Mortensen (Sk.)			1705.	
	Karen Jensdatter (Sk.)			1706.	
(1719)	Hans Pedersen, Anne Hansdatter (Sk.)			1723.	H. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Lasse Mogensen,	1727.		1788.	Kirkeværge, Sandemd.
	Malene Jensdatter,	1706.		1773.	
1789.	Peder Ipsen,				Kirkeværge, Sandemd.
	Signe Larsdatter,	1739.		1818.	L. Mogensen, ovenf.
1812.	Malene Margrethe Monsdatter (Kjøller)	1794.		1857.	H. H. Kjøllers Steddatter, 11 Vg., Ibs*).
1820.	Johan Peter Grønbech,	1790.	1820.	1867.	N. Grønbech, Sandvig.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Malene Margrethe Monsdatter (Kjøller)	1794.		1857.	H. H. Kjøllers Steddatter, 11 Vg., Ibs.
1851.	Mogens Peter Grønbech,	1826.	1851.	1875.	J. P. Grønbech, ovenf.
	Karen Kirstine Nørregaard,	1823.		1880.	Kapt. Thor H. Nørregaard, 49 Sg., Ø-lars.
1876.	Hans Julius Grønbech,	1853.	1877.	1927.	M. P. Grønbech, ovenf.
	Andrea Margrethe Olsen,	1859.		1941.	O. Hansen, 8 Vg., Persk.
1913.	Karl Peter Grønbech,	1883.	1909.		H. J. Grønbech, ovenf.
	Andrea Svendsen,	1886.			A. Svendsen, 7 Vg., Ø-lars.
1941.	Johan Grønbech,	1914.	1942.		K. P. Grønbech, ovenf.
	Clara Vest,	1920.			Mads Vest, Assens.

*) Malene Margrethe Monsdatter (Kjøller) kaldes ved en (Søsters) Konfirmation . . . . Mogensdatter, ved sin Vielse . . . . Pedersdatter, og nævnes som Søster til Kapt. H. H. Kjøllers Børn, men findes ikke blandt disse ved Skiftet. Da hun i Skødet angives som Sønnedatter af Peder Ipsens Enke Signe Larsdatter, fremkommer heraf følgende: Peder Ipsen og Signe Larsdatter maa have haft en Søn Mogens Pedersen (død inden han fik Skøde paa Gaarden), der er gift med Dorthea Kirstine Andersdatter (Datter af Anders Andersen senior, 13 Sg., Ø-lars), som 2den Gang bliver gift med Kapt. Hans Hansen Kjøller, 11 Vg. (Brændesgaard) i Ibsker Sogn (Enkemand efter Gertrud Katrine Tønnesdatter, død 1794).

7 Sg. FLØJLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Rasmus Rasmussen Stange (Sk.)			1706.	
	Kirstine Andersdat. (Sk.)			1701.	
	Peder Rasmussen Stange,				R. R. Stange, ovenf.
	Bohl Hansdatter,				H. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Peder Rasmussen (Sk.)			1727.	
	Bodil Hansdatter.				
	Jens Madsen.				
1731.	Anders Jespersen Munch,	1764.		1783.	Fra 7 Sg., Bolsk. Til 22 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anne Hansdatter,				H. Hansen, 1 Sg., Knudsk.
	Lisbeth Jensdatter,				J. Madsen, ovenf.
	Jens Pedersen Stange,	1721.		1775.	
	Bodil Kirstine,				
	Mette Sophia Jacobsdatter Steenberg (Sk.)			1749.	J. Steenberg, Degn, Ø-lars.
	Karen Andersdatter,	1729.		1796.	
	Jens Ibsen,	1741.			
	Jacob Steenberg Jensen,	1766.		1843.	Fra 23 Sg., Ø-lars.
	Helene Hansdatter,	1773.		1823.	H. L. Lyster, 23 Sg., Ø-lars.
	Peder Steenberg,	1796.	1824.	1860.	J. S. Jensen, ovenf.
	Elisabeth Nielsdatter Sommer,	1794.		1867.	N. Sommer, 17 Sg., Ø-marie.
	Jens Peter Steenberg,	1834.	1863.	1913.	P. Steenberg, ovenf. Til 2 Vg., Kobbegaard, Ø-lars.
	Nicoline Marie Ipsen,	1846.		1910.	Thor Ibsen, 2 Vg., Ø-lars.
1864.	Niels Andersen Schou,	1833.	1864.	1890.	J. Schou, 7 Vg., Vestm.
	Vilhelmine Karoline Dam,	1832.			H. S. Dam, 29 Sg., Vestm.
1890.	Ole Janus Ipsen,	1839.		1917.	P. Ipsen, 13 Sg., Vestm. Til 5 & 15 Vg., Ø-marie.
	Elisabeth Katrine Jespersen,	1844.		1924.	C. E. Jespersen, 38 Sg., Ø-marie.
	Kristian Peter Ipsen,	1881.	1916.	1931?	O. J. Ipsen, ovenf.
	Vilhelmine Kristine Rasch,	1881.			H. P. Rasch, 3 Vg., Vestm.
1931.	Svend Aage Jensen,	1904.	1931.		K. Jensen, Hasle. Til 30 Sg., Ruts.
	Selma Munch,				V. Chr. Munch, Ellelyst pr. Hasle.
1938.	Aage Otto Lassen,	1901.	1925.		H. Lassen, Avlsb., Poulsk. Til 13 Sg., Bolsk.
	Marie Hansen,	1907.			J. P. Hansen, Avlsb., Snogebæk.

8 Sg. AGERBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Frederich Ollufsen,				Nævnt i Obligation 1732.
	Anna Mogensdatter (Sk.)			1702.	
	Kirstine Bertelsdat.				B. Jensen, 15 Sg., Ø-lars.
	Hans Rasmussen (Sk.)			1749.	R. Hansen, 38 Sg., Ø-lars.
	Kiøniche Hansdatter, Christen Frederichsen (Sk.)			1741.	F. Ollufsen, ovenf.
	Else Olsdatter,	1714.		1801.	O. Pedersen, 36 Sg., Ø-lars.
	Jens Jensen,	1712.	1741.	1771.	J. Mortensen, 15 Sg., Bolsk.
	Else Olsdatter,	1714.		1801.	O. Pedersen, 36 Sg., Ø-lars.
	Frederich Christensen,	1741.		1820.	C. Frederichsen, ovenf.
1802.	Anders Jørgensen (Pedersen)	1772.		1839.	
	Ane Marie Aristdatter,	1776.		1852.	A. Hansen, 9 Sg., Ø-lars.
1848.	Jørgen Peter Andersen,	1815.	1857.	1878.	A. J. Pedersen, ovenf.
	Ane Kirstine Riis,	1819.		1898.	O. P. Riis, 8 Vg., Nyk.
	Andreas Jørgensen Kure,	1844.	1868.	1906.	A. Kure, 7 Sg., Nyk. Fra 19 Sg., Ruts. Til 19 & 21 Sg., Ø-lars.
	Elisabeth Margrethe Madsen	1847.		1925.	K. Madsen, Snedker, Nyk.
1892.	Hans Oluf Pedersen,	1860.	ug.		J. P. Andersen, ovenf.
1895.	Janus Karl Mathias Lund,	1870.	1895.	1944.	Husmd. H. J. Lund, Nyk.
	Julie Marie Holm,	1874.		1944.	Avlsb. Laurits Holm, Rønne.
1929.	Ejnar Lund,	1896.	1923.		J. K. M. Lund, ovenf.
	Tora Klitgaard,	1898.			N. A. C. Klitgaard, Avlsb., Aaker.

www-vang-hansen.dk

9. Sg. HULLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Jørgensen (Sk.)			1686.	
	Poul Pedersen,				
	Giertrud Hansdatter,				Hans Jørgensen, 9 Sg., Ø-lars.
	Peder Hansen (Sk.),			1692.	
	Elsebeth Mortensdatter (Sk.)			1692.	
	Arist Hansen (Sk.)			1711.	
	Seigne Hansdatter (Sk.)			1704.	H. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Karen Friderichsdatter,				F. Ollufsen, 8 Sg., Ø-lars.
	Hans Aristsen (Sk.),	1795.		1734.	A. Hansen, ovenf.
	Margrethe Rasmusdatter (Sk.)			1731.	
	Dorthe Fridericsdatter				
	Jens Hansen,				
	Inger Espersdatter,	1712.			1775.
	Arist Hansen,	1729.	1759.	1795.	H. Aristsen, ovenf.
	Cecilie Larsdatter,	1735.		1768.	L. Andersen, 39 Sg. Gr., Ø-lars.
	Inger Jensdatter,	1744.	1768.	1808.	J. Jensen, 8 Sg., Ø-lars.
1795.	Morten Aristsen,	1784.		1873.	A. Hansen, ovenf.
	Kirstine Bendixdatt.,	1790.		1853.	B. Jensen, 4 Sg., Ø-lars.
1849.	Morten Aristsen,	1826.	1850.	1902.	M. Aristsen, ovenf.
	Kirstine Margrethe Jørgensen,	1817.		1904.	H. M. Jørgensen, 31 Sg., Ø-lars.
	Hans Olaus Kofod,	1851.	1876.		J. H. Kofod, 13 Sg., Ø-lars.
	Anine Andrea Mortensen,	1856.			Fra 31 Sg., Ø-lars. M. Aristsen, ovenf.
1884.	Mathias Mortensen,	1852.	ug.		M. Aristsen, ovenf. Til 19 & 21 Sg. Pc.
1907.	Andreas Dam,	1874.	1907.		Marcus Dam, Avlsb., Aakirkeby.
	Jensine Vilhelmine Andreasen,	1875.			J. P. Andreasen, 20 Vg. Pc., Aaker.
1939.	Holger Madsen,	1906.	1933.		E. Madsen, 18 Vg., Ø-lars.
	Helga Vilhelmine Dam,	1910.			A. Dam, ovenf.

10 Sg. GAMLEVÆLDE.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Lars Hansen (Sk.)			1737.	
	Bodil Michelsdatter,			1751.	
	Bærild Jensen (Sk.)			1749.	Enkemand.
	Bodil Michelsdatter (Sk.)			1751.	
	Anders Pedersen,				
	Bodil Michelsdatter (Sk.)			1751.	
1748.	Sivert Jensen,				Fra 13 Vg., Frennegaard, Ibs.
	Ellen Hansdatter,				
	Mogens Mogensen Munch,	1724.		1793.	M. H. Munch, 49 Sg., Ø-lars.
	Bodil Larsdatter,	1727 .		1812.	
1791.	Ole Mogensen Sandstrøm,	1759.		1835.	
	Inger Kirstine Jensdat.,	1762.		1850.	
	Erik Jensen Due,	1790.	1822.	1870.	J. J. Due, 5 Vg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Mogensdatter Sandstrøm,	1789.		1872.	O. M. Sandstrøm, ovenf.
1829.	Peder Jørgen Andersen,	1803.	1829.	1885.	A. J. Pedersen, 8 Sg., Ø-lars.
	Giertrud Kirstine Mogensdat. Sandstrøm,	1806.		1888.	O. M. Sandstrøm, ovenf.
	Jens Jørgen Pedersen,	1834.	1869.		P. J. Andersen, ovenf.
	Dorthea Kirstine Pedersen,				Fra Ø-marie.
1910.	Hans Nicolaj Munch,	1884.		1939.	M. J. Munch, 1 Vg., Ø-marie.
	Magna Marcher,	1882.		1939.	M. P. Marcher, 4 Vg., Ø-marie.
1915.	Anthon Kristian Vibe,	1888.	1915.	1938.	R. P. Vibe, 12 Vg., Bolsk.
	Anna Katrine Kofoed,	1894.			A. A. Kofoed, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
1929.	Thorvald William Kofod Dam,	1900.	1929.		V. K. Dam, 9 Sg., Nyk.
	Dagm. Cecilie Marcher,	1907.			J. A. A. Marcher, 31 Sg., Ibs.

www-vang-hansen.dk

11 Sg. GAMLEVÆLDE.

	Isser Hansen (Sk.)		1723.	
	Ellene Olsdatter (Sk.)		1697.	
	Kirstine Ibsdatter,		1750.	J. Hansen, 43 Sg., Ø-lars.
	Hans Erichsen (Sk.),		1731.	
	Kirstine Ibsdatter,		1750.	J. Hansen, 43 Sg., Ø-lars.
	Esper Pedersen,	1702.	1773.	P. Espersen, 28 Sg., Ø-lars. Fra 16. Vg. Til 29 Sg., Ø-lars.
	Mette Jensdatter,	1703.	1784.	
	Peder Jørgensen Runge,		1760.	J. Isarsen, 12 Sg., Ø-lars.
	Margrethe Hansdatter	1725.	1795.	
	Jens Espersen,	1734.	1794.	E. Pedersen, ovenf.
	Margrethe Hansdatter,	1725.	1795.	H. Eriksen.
	Hans Pedersen Runge,	1754.	1784.	P. J. Runge, ovenf. Til 16 Vg., Ø-lars.
	Anna Henrichsdatter,	1758.	1811.	H. Andersen, 3 Vg., Ø-lars. (Anna Henrichsd., gift 2den Gang m. Chr. Jensen, 16 Vg., Ølars).
	Anders Ipsen,	1767.	1835.	J. Andersen, 3 Sg., Ø-lars.
	Mette Margrethe Hansdatter Runge,	1781.	1864.	H. P. Runge, ovenf.
1841.	Peter Jørgen Andersen,	1815. 1851.	1863.	A. Ipsen, ovenf. Sogneforstander 1853.
	Dorthea Kirstine Grønbech,	1821.	1907.	J. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1866.	Jørgen Peter Jørgensen Runge,	1835. 1866.	1901.	J. I. Runge, 12 Sg., Ø-lars. Til 12 Sg., Ø-lars.
	Dorthea Kirstine Grønbech,	1821.	1907.	J. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1883.	Johannes Severin Müller,	1844. 1886.		Kapt. M. S. Müller, 26. Sg., Ø-lars.
	Anna Margrete Tranberg,	1867.		S. M. Tranberg, 12 Vg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1900.	Jørgen Peter Jørgensen Runge,	1835.	1886.	1901.	J. I. Runge, 12 Sg., Ø-lars.
	Dorthea Kirstine Grønbech,	1821.		1907.	J. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1901.	Morten Knutsson,	1852.		1940.	Sverige.
	Else Hansen,	1853.			N. Hansen, Sverige.
1910.	Karl Evald Knudsen,	1887.	ug.		M. Knutsson, ovenf. Til 36 Sg., Ø-lars.
1913.	Gustav Peter Kragh Cordua,	1883.	1909.		J. A. F. Cordua, 8 Vg., Vestm. Fra 37 Sg., Kl. Til 8 Vg., Vestm.
	Laura Mathilde Jensen,	1884.			Udby.
1922.	Frede Anker,	1898.	1923.		A. Larsen, Bolsk.
	Manna Hansen,	1900.			A. Hansen, Bolsk.

12 Sg. GAMLEVÆLDE (KRØLGAARDEN).

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jesper Runge, Kirstine Rasmusdatter (Sk.)			1693.	
	Hans Andersen (Sk.)			1711.	
	Seigne Markusdatter, Lars Michelsen,			1743.	
	Walborig Hansdatter, Jørgen Isarsen,			1766.	
	Margrethe Pedersdatter,			1767.	
	Hans Jørgensen Schou, Karen			1784.	J. Isarsen, ovenf.
1783.	Isar Runge Clausen,	1759.	1784.	1840.	Søstersøn af H. J. Skou, ovenf.
	Barbara Svendsdatter,	1764.		1825.	S. Mogensen, 26 Sg., Ø-lars.
1825.	Jørgen Isarsen Runge,	1801.	1830.	1849.	I. R. Clausen, ovenf.
	Karen Kirstine Hansdatter,	1814.		1849.	H. Svendsen, 18 Vg., Ø-lars.
1850.	Jens Jørgen Pedersen,	1820.	1843.	1862.	P. Thorsen Nielsen, Gadebygd., Ø-marie.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Signe Caroline Hjorth,	1819.		1871.	Kapt. S. P. Hjorth, 55 Sg., Ø-marie.
1864.	Jens Johnsen,	1815.	1850.	1891.	J. Jensen, Kongens Mark.
	Oline Margrethe Olsdatter,	1822.		1898.	O. Espersen, 4. Vg., Ø-lars.
	Johan Peter Andersen,	1853.	1879.	1939.	P. J. Andersen, 11 Sg., Ø-lars.
	Marg. Kirstine Jensdatt.,	1851.		1917.	J. Johnsen, ovenf.
1883.	Jørgen Peter Jørgensen Runge,	1835.	1886.	1901.	J. I. Runge, ovenf. Fra 11 Sg., Ø-lars.
	Dorthea Kirstine Grønbech,	1821.		1907.	J. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars.
1901.	Jens Jørgen Andersen,	1880.	ug.	1937.	J. P. Andersen, ovenf.
1937.	Valdemar Kjøller,	1900.	1937.		K. K. Kjøller, 18 Sg., Ø-lars.
	Estrid Marie Møller	1897.			H. Møller, Hasle.

13 Sg. GAMLEVÆLDE.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jens Mogensen,				
	Giertrud Jacobsdatter (Sk.)			1691.	
	Jep Monsen (Sk.)			1736.	
	Seigne Sørrensdatt. (Sk.)			1698.	S. Madsen, Ø-marie.
	Elisabeth Mortensdat.			1705.	
	Lisebeth Pedersdatt.				
1730.	Svend Bertelsen,				
	Seigne Ipsdatter,				Jep Monsen, ovenf.
	Ole Mortensen,			1756.	
	Seigne Hansdatter,			1762.	H. Pedersen, 14 Sg., Ø-lars.
	Ole Sonne Ipsen,				Til 27 Sg., Ols.
	Ane Olsdatter,	1704.		1756.	
	Hans Olsen (Sk.),			1759.	
	Walborig Christensd.,	1733.		1807.	
1780.	Anders Andersen,	1727.			A. Ipsen, 3 Sg., Ø-lars.
	Walborig Christensd.,	1733.		1807.	
1800.	Anders Andersen,	1772.	1792.	1823.	A. Andersen, ovenf., Kirkeværge.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Margrethe Pedersdat.	1762.		1835.	
1826.	Ole Svendsen Low,	1793.	1824.		S. Thorsen, 3 Sg., Ø-lars.
	Charlotte Margrethe Kjøller,	1802.		1861.	Kapt. H. H. Kjøller, 11 Vg., Ibs, Søsterdatter af Anders Andersen jun., ovenf.
1857.	Anders Peter Low,	1826.	1857.	1872.	O. S. Low, ovenf.
	Ane Kirstine Hansdatt.,	1830.		1910.	H. Andersen, 20 Sg., Ø-lars.
1871.	Jens Hansen Kofoed,	1823.	1850.		H. O. Kofoed, 8 Sg., Persk. Til 48 Sg., Aaker.
	Marie Katrine Munch,	1824.			O. Munch, 48 Sg., Aaker.
	Marcus Kofoed,	1854.	1877.	1880.	J. H. Kofoed, ovenf. Til Svaneke (Købmand).
	Birgitte Vilhelmine Kofoed,	1855.			H. A. Kofoed, Møller i Svaneke.
	Hans Peter Hansen,	1854.	1880.	1909.	J. P. Hansen, 15 Sg., Ibs. — Til 2 Vg., Kobbegaard, Ø-lars.
	Matthea Benditte Hansen,	1859.		1945.	H. P. Hansen, 9 Vg., Ibs.
1907.	Albert Jensen,	1883.	1907.		A. Jensen, Kl.
	Karoline Jensen,	1888.			Laurits Jensen, Husmd., Ø-marie.
1927.	Aage Karl Cordua,	1894.	1922.	1942.	J. A. F. Cordua, 8 Vg., Vestm.
	Ella Hansine Jensen,	1904.			O. Jensen, 37 Sg., Kl.
1930.	Anton Kristian Vibe,	1888.	1915.	1938.	R. P. Vibe, 12 Sg., Bolsk.
	Anna Kathrine Kofoed,	1894.			K. A. Kofoed, 38 Sg., Ø-lars.
1939.	H. L. Lassen,	1894.	1934.		A. H. Lassen, Parcl., Persk.
	Bodil Bidstrup,	1905.			L. Bidstrup, Ibs.

14. Sg. SANDEGAARD (OVER SANDEGAARD).

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Niels Jørgensen,				
	Hans Hinutze (Sk.),			1691.	
	Kirstine Rasmusdatt.,				
	Hans Pedersen (Sk.),			1727.	Kirkeværge.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Giertrud Nielsdatter,				
	Jens Jørgensen,	1706.			J. Nielsen, 41 Sg., Ø-lars.
	Anna Jensdatter,				Fra 41 Sg., Ø-lars.
	Hans Pedersen,			1741.	
	.....?				
1741.	Sven Hansen Dam,	1695.		1766.	H. Pedersen, ovenf.
	Ellen Andersdatter	1701.		1775.	
1766.	Hans Weidemann Dam,	1745.		1805.	S. H. Dam, ovenf.
	Anne Madsdatter,	1748.		1825.	M. Andersen, 1. Sg., Ø-lars.
1802.	Peter Svendsen,	1768.	1802.	1852.	S. Pedersen, 16. Sg., Ø-lars. — Til 2 Vg., Ø-lars.
	Walborg Hansdatter,	1769.		1847.	H. W. Dam, ovenf.
	Herman Hansen Bech,	1781.			Til 40 Sg., senere til 29 Sg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.,	1786.			
1825.	Hans Svendsen,	1776.		1855.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars. — Fra 18 Vg., Ø-lars.
	Margrethe Hansdatter Weidemann	1783.		1850.	H. W. Dam, ovenf.
1851.	Svend Pedersen,	1824.	1850.	1890.	P. Michelsen, 5 Vg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Jørgensdatter	1831.		1873.	J. I. Runge, 12 Sg., Ø-lars. — Datterdatter af H. Svendsen, ovenf.
	Jørgen Peter Svendsen,	1857.		1906.	S. Pedersen, ovenf.
	Marie Petrea Sode,	1864.		1924.	K. Sode, Skibsfører, Nexø.
1906.	Janus Peter Jensen,	1868.	1895.		M. J. Jensen, 12 Sg., Ø-marie.
	Madsine Margrethe Hansen,	1870.			C.Hansen, 9. Sg., Ø-marie.
1923.	Anker Anton Madsen,	1898.	1938.		Simon M. Madsen, Købmd., Rønne.
	Kirsten Holm,	1915.			Maskinm. Holm, Rønne.

15 Sg. LOFTSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Bertel Jensen (Sk.),			1711.	
	Bohl Andersdatter,			1732.	
Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Thomasen (Sk.)			1746.	T. Pedersen, 15 Sg., Ols.
	Bohl Andersdatter,			1732.	
	Anne Jensdatter,				J. Pedersen, 15 Sg., Ols.
	Anders Bertelsen (Sk.),	1697.		1749.	B. Jensen, ovenf.
	Bodil..? Andersdatter,			1740	A. Larsen.
	Bohl Pedersdatter,	1719.		1772.	P. Hansen, 5 Sg., Ruts.
	Jens Bertelsen,	1684.		1749.	B. Jensen, ovenf.
	Niels Pedersen,	1712.		1795.	P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
	Bodil Pedersdatter,	1719.		1772.	P. Hansen, 5 Sg., Ruts.
1798.	Peder Munch Nielsen,	1755.	1798.	1804.	N. Pedersen, ovenf.
	Anne Hansdatter,	1774.		1842.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
1804.	Jens Svendsen,	1772.	1804.	1809.	S. Pedersen, 16. Sg., Ø-lars.
	Anne Hansdatter,	1774.		1842.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
1809.	Anders Svendsen,	1784.	1809.	1853.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars. — Til 16 Sg., Ø-lars.
	Anne Hansdatter,	1774.		1842.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
1825.	Niels Muncn Pedersen,	1799.	1824.	1879.	P. M. Nielsen, ovenf.
	Kirstine Margrethe Hansdatter,	1805.		1846.	H. Larsen, 14 Sg., Ruts.
1852.	Niels Michael Espersen,	1814.		1876.	E. Nielsen, 27 Sg., Ø-marie.
	Ane Cathrine Lund,	1826.			H. H. Lund, 17 Sg., Rø.
1876.	Ole Andreas Pedersen,	1844.	1876.	1921.	A. M. Pedersen, 16 Sg., Ols.
	Helgine Petrea Hansen,	1847.		1905.	H. J. Larsen, 19 Sg., Ø-marie.
1905.	Oluf Pedersen,	1880.	1905.		O. A. Pedersen, ovenf.
	Karen Margrethe Andersen,	1884.			A. P. Andersen, 8 Vg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

16 Sg. STRANDBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Lars Simonsen (Sk.),			1681.	
	Giertrud Olsdatt. (Sk.), Lars Hansen,			1681.	
	Anne Hansdatter (Sk.),			1683.	
	Suend Nielsen (Sk.),			1694.	
	Kirstine Pedersdatter,				P. Jensen, 43 Sg., Vestm. (Til 35 Sg., Kl.?)
1717.	Peder Suendsen (Sk.),	1690.		1734.	S. Nielsen, ovenf.
	Sidtzle Mortensdatt.	1693.		1767.	
	Oluf (Ole Hansen),	1711.		1770.	Løjtnant.
	Sidtzle Mortensdatt., Cecilie Hansdatter.	1693.		1767.	
	Svend Pedersen,	1733.		1787.	
	Karen Pedersdatter,	1743.		1829.	
1788.	Jeppe Andersen,	1744.	1788.	1822.	Fra 65 Sg., Ø-marie.
	Karen Pedersdatter,	1743.		1829.	
1825.	Anders Svendsen,	1784.	1809.	1853.	S. Pedersen, ovenf. Fra 15 Sg., Ø-lars.
	Anne Hansdatter,	1774.		1842.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars. Enke efter Peder Munch Nielsen og Jens Svendsen, begge 15 Sg., Ø-lars.
1842.	Svend Pedersen,	1815.	1838.	1889.	A. Svendsen, ovenf.
	Inger Margrethe Hansdatter,	1813.		1880.	H. Larsen, 14 Sg., Ruts.
1879.	Andreas Svendsen,	1858.	1881.	1938.	S. Pedersen, ovenf.
	Margrethe Kirstine Pedersen,	1854.		1914.	S. Pedersen, 14 Sg., Ø-lars.
1912.	Magnus Theodor Ipsen,	1885.	1912.		M. A. Ipsen, Avlsb., Ibs.
	Ellen Katrine Pedersen,	1889.			M. O. Pedersen, 32 Sg., Ibs.

17. Sg. STRANDBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Aristsen, Zeigne Hansdatter (Sk.),			1684.	H. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Jens Hansen (Sk.),			1689.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kirstine Jensdatter,			1714.	
	Rasmus Jensen (Sk.),			1694.	J. Rasmussen, 17 Vg., Ø-lars.
	Kirstine Jensdatter,			1714.	
	Isar Hansen Runge (Sk.),			1709.	
	Kirstine Jensdatter,			1714.	døde hos Sønnen, 17 Sg,. Ø-marie.
	Hans Jensen (Sk.),			1716.	
	Karen Pedersdatter (Sk.)			1727.	
	Hans Weidemand, Karen Pedersdatter (Sk.),			1727.	
	Rasmus Andersen Lind, ...?				
	Hans Hansen (Sk.),			1748.	
	Margrethe Sørrensdat.,				S. L. Sørensen, Præst, Ø-marie. — Fra 19 Sg., Ø-lars.
1758.	Peder Michelsen Low,	1715.	1740.	1781.	Til 2 Sg., Ø-lars.
	Bodil Hansdatt. Low,	1721.		1792.	H. P. Low, 20 Sg., Ø-marie.
1779.	Svend Thorsen,	1760.	1780.	1804.	Til 2 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Pedersdatt.,	1755.		1807.	P. M. Low, ovenf.
1780.	Peder Pedersen Low,	1752.	1780.	1799.	P. M. Low, ovenf.
	Elisabeth Marie Leidring,	1761.		1836.	H . D. Leidring, 2 Vg., Ø-lars.
1799.	Esper Ipsen,	1770.		1813.	
	Elisabeth Marie Leidring,	1761.		1836.	H. D. Leidring, 2 Vg., Ø-lars.
1819.	Søren Low,	1789.	1837.	1881.	P. P. Low, ovenf.
	Kirstine Jensen, f. Lyster,	1802.		1889.	J. Lyster, 18 Sg. Gr., Ø-lars. — Enke efter Fisker paa 18 Sg. Gr. Jørgen Hansen, Jordemoder.
	Peder Low,	1841.	1875.	1908.	S. Low, ovenf. — Kapt., Sandemand.
	Karoline Anine Jacobsen,	1857.		1878.	J. P. Jacobsen, 7 Sg., Vestm.
	Sanna Marie Sonne,	1856.	1882.	1928.	H. V. Sonne, 46 Sg., Kl.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1893.	Jens Kofod Maegaard,	1864.	1893.	1937.	H. E. Maegaard, 3 Sg., Ø-lars.
	Marie Margrete Svendsen,	1868.		1905.	H. Svendsen, 2 Sg., Ø-lars.
	Anna Janusine Christensen,	1874.	1910.	1916.	J. Christensen, 15 Vg., Ø-lars.
1930.	Hans Edvard Svendsen Maegaard,	1901.	1930.		J. K. Maegaard, ovenf.
	Bodil Kirstine Pedersen,	1907.			O. Pedersen, 15 Sg., Ø-lars.

18 Sg. STRANDBYGAARD.

	Peder Brand (Sk)., Margrete Jensdatt.			1682.	
	Per Persen (Sk.)			1684.	P. Ibsen, Kl.
	Margrete Jensdatt. (Sk.),			1684.	
	Daniel Hansen (Sk.),			1700.	
	Ane Lassedatter (Sk.)			1738.	
	Peder Espersen, Beritte Hansdatter,			1743.	
	Morten Danielsen (Sk.),	1697.		1755.	D. Hansen, ovenf.
	Margrethe Mogensdat.				M. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Ole Ibsen Holst,	1734.			H. I. Holst, 5 & 6 Sg., Ibs. Fra 62 Sg., Ø-marie.
	Margrethe Monsdatt.			1769.	M. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
1773.	Daniel Mortensen,	1745.		1808.	M. Danielsen, ovenf.
	Cathrine Madsdatter,	1753.		1825.	
1801.	Morten Danielsen,	1774.		1820.	D. Mortensen, ovenf.
	Karen Jensdatter,	1779.			Som Enke gift 1823 med Hans Kure, 19 Sg. Gr., Ø-lars.
1823.	Jens Madsen,	1783.			Fra 11 Vg., Ibs., til 17 Vg., Ø-lars, derefter 18 Sg., Ø-lars, senere til Ø-marie.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kjønnike Nielsdatter	1763.		1822.	N. Pedersen, 17 Vg., Ø-lars. — Enke efter C. Pedersen, 17 Vg., Ø-lars.
	Ellen Kathrine Henrichsdatter,	1791.	1822.	1876.	Enke efter Gaardejer Peder Nielsen, Ibs.
1832.	Peder Pedersen Dam,	1790.			Fra Aakirkeby, til Kl.
	Bodil Kirstine Larsdatter,	1795.			
1842.	Peder Sandersen Tranberg,	1791.			A. P. Tranberg, Gudhjem. Til Ø-marie.
	Maren Kirstine Thorsen,	1785.		1844.	Enke efter Gaardejer Morten Jensen, Ø-marie.
	Karen Kirstine Hansdatter Kjøller,	1801.	1845.		
1851.	Anders Thuleborg,	1826.	1852.	1871.	H. S. Thuleborg, 19 & 21 Sg., Ø-lars.
	Madsine Thomsen,	1830.		1897.	A. Thomsen, Skipper, Svaneke. — Søsterdatter af P. S. Tranberg, 18 Sg., Ø-lars.
1871.	Jørgen Hansen Kjøller,	1832.	1856.	1911.	H. J. Kjøller, 35 Sg., Kl.
	Elisabeth Kristine Tranberg,	1829.		1902.	C. M. Tranberg, 5 Sg., Nyl.
1893.	Karl Kristian Kjøller,	1867.	1893.	1932.	J. H. Kjøller, 18 Sg., Ø-lars.
	Bodilsine Caroline Pedersen,	1864.		1913.	S. Pedersen, 14 Sg., Ø-lars.
1932.	F. Folkmann,	1909.	1932.		L. Folkmann, Kl.
	Ellen Jensen,	1908.			A. P. Jensen, 44 Sg., Ø-lars.

19. Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Michel Michelsen,			1701.	
	Margrethe Sørensdatter,				S. L. Sørensen, Præst, Ø-marie. — Til 17 Sg., Ø-lars.
	Hans Danielsen,				

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Margrethe Jacobsdatt.				
1730.	Jens Svendsen,				Til 23 Sg., Ø-lars.
	Kirsten Nielsdatter,				
1744.	Jens Jørgensen (Sk.),			1755.	J. Nielsen, 41 Sg., Ø-lars. Fra 37 & 38 Sg., Ø-lars.
	Anna Rasmusdatter (Sk.),			1758.	R. Hansen, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
	Michel Ibsen,	1737.			J. Mogensen, 18 Sg., Ruts.
	Elisabeth Thorsdatter,				T. Pedersen, 8 Sg., Nyl.
1781.	Rasmus Jensen,	1742.		1790.	J. Jørgensen, ovenf. Ejer 43 Sg., Ruts.
	Karen Mogensdatter,	1757.			
1794.	Niels Salgreen,	1752.			
1800.	Jens Clausen,			1833.	Skøde 29/9 1800. 1900 Rd. — Til 10 Vg., Ø-lars. — Døde som Udbygger og Fisker paa 19 Sg. Gr.
	Ane Hansdatter,				
1800.	Hans Jensen Marcher,				Skøde 30/9 1800. 1000 Rd.
	Margrethe Larsdatter,				
	Jens Svendsen,				
	Ane Hansdatter,				
1809.	Christen Nielsen Sode,	1772.		1837.	Fra 21 Sg., Ø-lars.
	Elseby Agnete Anker Møller,	1772.		1853.	

Underlagt 21 Sg. Skøde 26/6 1809. 2333 Rd.

20 Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Mogens Jensen,				
	Bodil Monsdatter (Sk.),			1722.	
	Hans Madsen,				
	Karen Monsdatter,				M. Jensen, ovenf.
1717.	Svend Hansen (Sk.),			1730.	H. Nielsen, Rø.
	Anna Hansdatter,	1700.		1780.	H. Berildsen, Aaker.
	Hans Hansen (Sk.),	1703.		1757.	H. Hansen, 17 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anna Hansdatter,	1700.		1780.	H. Berildsen, Aaker.
	Jens Nielsen.				
	Erich Jensen.				J. Nielsen, ovenf.
1763.	Hans Pedersen.				
	Hans Svendsen,	1727.	1756.	1796.	S. Hansen, ovenf.
	Anna Cathrine Hansdat.,	1736.		1799.	H. Olsen, 15 Sg., Aaker.
1793.	Anders Henrichsen,	1762.		1823.	H. Andersen, 3 Vg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.,	1771.		1826.	H. Svendsen, ovenf.
1822.	Hans Andersen,	1785.	1824.	1833.	A. Henrichsen, ovenf.
	Bodil Kirstine Pedersdatter,	1801.		1842.	P. M. Nielsen, 15 Sg., Ø-lars.
1833.	Niels Christian Sode,	1809.	1833.	1884.	C. N. Sode, 19 & 21 Sg., Ø-lars. — Til 13 S., Vestm.
	Bodil Kirstine Pedersdatter,	1801.		1842.	P. M. Nielsen, 15. Sg., Ø-lars.
1850.	Anders Peter Hansen,	1830.	1850.	1901.	H. Andersen, ovenf.
	Karen Malene Hansdatter,	1822.		1898.	H. H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
1876.	Henrich Andersen,	1843.	1876.	1889.	B. Andersen, 7 Vg., Ø-lars. — Sønnesøn af Hans Andersen, 20 Sg., Ø-lars.
	Thora Eleonora Westh,	1843.			J. B. Westh, 10 Sg., Vestm.
1910.	Hans Peter Pedersen,	1874.			
	Bodil Kirstine Larsen,	1876.			
1912.	H. M. O. Jensen,	1857.		1930.	Mads Jensen, 19 Sg., Aaker.
	Ane Marie Pedersen,	1857.			Pedersen, 34 Sg. Ibs.
1914.	Hans Anker Jensen,	1892.	1915.		M. O. Jensen, 8 Sg., Aaker.
	Barbro Pedersen,	1894.			M. Pedersen, Slagter, Hasle.
1926.	Arne Munch,	1901.	1927.		H. Munch, 20 Sg., Persk.
	Anna Elisabeth Kofoed,	1901.			K. Kofoed, 8 Sg., Persk.

www-vang-hansen.dk

19 & 21 Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Esber Hansen,	1656.		1729.	
	Hans Esbersen,				Obligation 1750.
	Peder Olsen,				O. Hansen, 16 Sg., Ø-lars. — Obligation o. 1770.
1772.	Jens Andersen,	1739.		1804.	Fra Aaker. Til 9 Sg., Vestm.
	Sidsele Madsdatt.	1745.		1821.	
1788.	Peder Hansen Heiner,	1749.			Fra 1 Vg., Ø-lars.
	Inger Erichsdatter,	1761.		1830.	
1808.	Christen Nielsen Sode,	1772.		1837.	Skøde paa 21 Sg., 7/6 1808. 3666 Rd. Skøde paa 19 Sg. 26/6 1809. 2333 Rd.
	Elseby Agnete Anker Møller,	1772.		1853.	
1824.	Hans Salomon Thuleborg,	1794.	1823.		A. Thuleborg, 12 Sg., Ruts.
	Sara Kirstine Christensdatter,	1798.			C. N. Sode, ovenf.
1855.	Ancher Møller Thuleborg,	1833.	1855.		H. S. Thuleborg, ovenf. — Til 34 Sg., Ø-lars.
	Josephine Henriette Vilhelmine Abrahamson,	1835.		1911.	J. Abrahamson, Lærer i Svaneke.
1868.	Hans Peter Due,	1813.	1840.	1871.	P. H. Due, 45 Sg., Vestm.
	Bodil Kirstine Hansdatter,	1819.			Fra 34 Sg., Ø-lars. N. A. Holm, 34 Sg. (Steddatter).
1869.	Lorents Peter Hansen,	1842.	1868.	1918.	H. P. Due, ovenf. — Til Kyndegaard i Nyker 1876. Derefter til 7 Vg., Ø-lars.
	Margrete Andersen,	1845.		1911.	B. Andersen, 7 Vg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
(1876)	Ole Nørregaard Kofoed,	1833.	1855.	1911.	A. H. Kofoed, 29 Sg., Aaker. — Fra 5 Vg., Aaker.
	Cathrine Claudine Nielsen,	1831.		1901.	Kapt. P. Nielsen, 49 Sg., Aaker.
1878.	Andreas Jørgensen Kure,	1844.	1868.	1906.	A. J. Kure, 19 Sg., Ruts. Fra 19 Sg., Ruts.
	Elisabeth Margrethe Madsen,	1848.		1925.	K. Madsen, Snedker, Nyker.
1912.	Wiggo Leopold Kure,	1890.	1918.		A. J. Kure, ovenf.
	Henrikka Andersen,	1894.			H. Andersen, Grosserer, København.

22 Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Olle Larsen (Sk.),			1683.	
	Rigina Villersdatter.				
	Olluf Nielsen,				
	Gertrud Espersdatter,			1691.	
	Olluf Hansen,				
	Elsebeth Nielsdatt. (Sk.),			1696.	
	Hans Bærildsen,				Obligation 1745.
	Maurits Bærildsen,				B. Jensen, 10 Sg., Ø-lars. — Oblig. 1749.
	Kirstine Hansdatter,				H. Weidemann.
	Tønnes Rasmussen,				Fra 1 Vg. Nørregd. Ibs. Kom fra 4 Sg., Ø-lars.
	Elisabeth Pedersdatter,				
	Mogens Michelsen,				H. Michelsen, 48 Sg., Ø-lars.
	Giertrud Hansdatter,				
	Jens Monsen,				
1764.	Anders Jespersen Munch,	1704.		1783.	Fra 7 Sg., Ø-lars.
	Anne Hansdatter,	1716.		1773.	H. Hansen, 1 Sg., Ibs.
1767.	Jacob Christensen,				
1781.	Peder Andersen Munch,	1754.		1818.	A. J. Munch, ovenf.
	Margrete Katrine Sandby,	1757.		1807.	

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1800.	Anders Michelsen, Margrethe Jensdatter,				J. Pedersen, Sandemand, 9 Sg., Ø-marie.
1807.	Jeppe Pedersen,	1781.		1859.	N. Ipsen, 31 Sg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Pedersdatter,	1789.		1843.	P. A. Munch, ovenf.
1841.	Mads Engel Munch,	1811.	1843.		H. Munch, Aakirkeby. — Til Svaneke.
	Ane Margrethe Pedersdatter,	1808.		1859.	J. Pedersen, ovenf.
	Oline Katrine Olsdatter,	1823.	1859.	1896.	O. Jensen, 30 Sg., Ø-marie.
1873.	Herman Leontius Kofod,	1849.			H. Kofod (Hansen), 2 Sg., Nyl.
	Petra Kristine Karoline Ipsen,	1850.		1896.	H. I. Larsen, 6 Vg., Vestm.
	Jørgine Olivia Jørgensen	1866.	1897.	1900.	O. P. Jørgensen, 17 Sg. Pc., Ø-lars.
	Anna Sofie Sørensen,	1865.			
1907.	Hans Andreas Pedersen,	1881.	1907.		A. J. Pedersen, Knudsk. Til 15 Vg., Ø-lars. — Broderdattersøn af H. L. Kofod, ovenf.
	Christiane Hansen,	1884.			J. H. Hansen, 20 Sg., Knudsk.
1918.	Ejnar Osborne Marchmann,	1896.	1819.		Th. Marchmann, Maskinmester, Kbh.
	Bente Emilie Kruuse,	1899.			
1921.	Skovgaard.				Vognmand i Neksø.
1924.	Carl Christoffersen,	1893.	1921.		Chr. M. Christoffersen, Gadeby Ml., Bolsk.
	Sofie Marie Kristine Andersen,	1900.			Math. Andersen, Persk.
1931.	Chr. Andersen,	1900.	1931.		C. A. Andersen, Avlsb., Ø-lars.
	Judith Lyster,	1907.			L. Lyster, Ø-marie.
1931	udstykket efter Brand.				

23. Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Terkel Jensen,				
	Karen Jacobsdatter (Sk.),			1695.	
	Hans Jacobsen (Sk.),			1713.	
	Gunnel Hansdatter (Sk.),			1700.	
	Karen Nielsdatter,				
	Jacob Fabian Rottensteen, (Sk.),			1704.	
	Hans Jacobsen Rottensteen,				J. F. Rottensteen, ovenf.
	Mogens Hansen,				
	Birgitte Rasmusdatt.				
1744.	Jens Svendsen,				R. Nielsen, 6 Sg., Rø. Fra 19 Sg., til 33 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Nielsdatt.				
1758.	Hans Larsen Lyster,	1723.		1793.	
	Ellen Jensdatter,	1733.			J. Svendsen, ovenf.
1793.	Jacob Steenberg Jensen,	1766.		1843.	Til 7 Sg., Ø-lars.
	Helene Hansdatter,	1773.		1823.	H. L. Lyster, ovenf.
1794.	Hendrich Jensen,	1759.		1830.	Til 18 Vg.,, Ø-lars, derefter Udb. paa 7 Sg. Gr. og 18 Sg. Gr., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.	1766.		1807.	H. L. Lyster, ovenf.
	Margrethe Mortensdatt.	1788.			
1804.	Jørgen Olsen Møller, Margrethe Hansdatter Kofoed,				Skøde 1804. 3475 Rd.
1810.	Morten Hansen Frost,	1757.		1820.	Ejer af 27 Sg., Kl., til 1803, 1803—07: 42 Sg., Ø-lars, 1810 2/7—21/7 39 Sg., Ø-lars, Skøde 1810, 21/7, 2000 Rd.
	Sidsele Cathrine Hansdatter,	1777.		1847.	
1813.	Jeppe Andersen,	1780.	1805.	1826.	A. Jensen, 31 Sg., Ibs. Til 31 Sg., Ibs.
	Marthe Margrethe Mauridsdatter,	1788.			M. R. Kjøller, 16 Sg., Ibs.
	Karen Kirstine Mauridsdatter,	1786.			M. R. Kjøller, 16 Sg., Ibs.

www-vang-hansen.dk

Ovtg. Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1814. Jens Andersen,	1774.			A. Jensen, 31 Sg., Ibs. — Fra 31 Sg., Ibs. Skøde 1814 18/3. 800 Rd. Til Allinge.
Gertrud Margrethe Espersdatter,	1771.		1821.	
1823. Jeppe Andersen,	1780.			A. Jensen, 31 Sg., Ibs. — Fra 31 Sg., Ibs.
Karen Kirstine Mauridsdatter,	1786.			M. R. Kjøller. 16 Sg., Ibs.
1826. Mads Larsen Munch,	1786.	1820.		Fra 14 Vg., Ø-lars, til 31 Sg., Ibs.
Ane Kirstine Hansdatt.	1773.		1825.	
Gertrud Kirstine Jeppesdatter,	1810.	1826.		Jeppe Andersen, ovenf.
1828. Julius Theodor Holm,	1798.	ug.	1856.	J. C. Holm, Præst, Ø-lars. — Fra Ø-marie, død paa 44 Sg. Gr. (Lerager).
1853. Hans Kofoed Hansen,	1827.	1852.	1912.	H. P. Andersen, Bolsk. — Fra Ø-marie, senere Møller paa Højagre.
Margrethe Petrea Thorsen,	1827.		1900.	P. Thorsen, Gadebygd., Ø-marie.
1893. Hannes Peter Hansen,	1864.	1893.	1940.	C. Hansen, 9 Sg., Ø-marie. Senere paa Glappe Mølle i Ø-marie.
Agnete Margrete Kofod,	1867.		1942.	H. K. Hansen, ovenf.
1901. Julius Andreas Hansen,	1878.	1905.		M. J. Hansen, 16 Sg., Ibs.
Bodil Margrete Jensen,	1882.			O. M. Jensen, 8 Sg., Aaker.
1943. Poul Anker Hansen,	1912.	1943.		Jul. Hansen, ovenf.
Anna Lisbeth Ipsen,	1917.			Th. Ipsen, 16 Sg., Ø-lars.

24. Sg. KJELDSEBYGAARD.

Ovtg. Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
Peder Larsen (Sk.),			1723.	
Karen Poulsdatter (Sk.),			1711.	

Ovtg. Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
Poul Pedersen, Svend Bertelsen.	1691.			P. Larsen, ovenf.
Seigne Ibsdatter (Sk.),			1736.	
Hans Madsen,			1782.	
Peder Hansen,	1701.		1785.	
Kirsten Mogensdatt. Mogens Jensen.	1694.		1783.	
1782. Hans Madsen,			1782.	M. Esbersen, 67 Sg., Ø-marie.
Karen Pedersdatter,	1737.		1816.	P. Hansen, ovenf.
1787. Peder Hansen, Ane Marie Svendsdatt.				H. Madsen, ovenf.
1800. Jeppe Rasmussen ,	1751.		1819.	Skøde 1800, 29/3. 3200 Rdl. — Fra Nyl.
Magdalene Kirstine		o. 1800.		
Kirstine Marie Christiansdatter.				
1800. Jørgen Larsen,				Skøde 1800. 12/6. 1333 Rd. 2 Mk.
Kirstine Hansdatt.				
1811. Johan Henrik August Valentin von Kohl,	1763.	1802.	1820.	A. A. Kohl, Chr-Ø. Skøde 1811 5/9. 10666 Rd. 4 Mk. Kommandant paa Chr-Ø, senere Generalkrigskommissær i Nexø.
Petronella Poulsen. Janusine Christiane Prahl Arboe,	1789.	1813.	1836.	J. C. J. Prahl, Byfoged i Hasle.
1814. Ole Andersen Lund	1765.			Til 40 Sg., Ø-lars.
Dorthea Kirstine Bendts el. Bendixdatter,	1789.		1827.	B. Jensen, 4 Sg., Ø-lars.
1816. Jens David Ipsen,	1782.	1812.	1856.	J. Rasmussen, 2 Vg., Ibs. — Fra 2 Vg., Ibs.
Karen Kirstine Jacobsdatter,	1790.		1865.	J. Sørensen, 15 Sg., Ibs.
1856. Hans Morten Jensen,	1826.	1857.	1901.	J. D. Ipsen, ovenf.
Ane Marie Holm,	1836.		1905.	E. P. Holm, 2 Vg., Nyk.
Forp. Hans Ancher Müller,	1852.	1884.	1943.	M. S. Müller, 26 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Regine Marie Ipsen,	1856.			J. Andersen, 6 Vg., Ø-lars.
1895.	Jens Peter Laurits Ingvorsen,	1871.	1895.	1932.	H. P. Ingvorsen. Eskildstrup, Sjælland.
	Regine Jensen,	1872.			H. M. Jensen, ovenf.
1926.	Aage Ingvorsen,	1900.	1926.	1936.	J. P. L. Ingvorsen, ovenf.
1936.	Sigrid Kirstine Svendsen,	1903.			J. P. Svendsen, 2 Vg., Ø-marie.

25 Sg. GLASEREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Haagensen (Sk.), Arine Jensdatter.			1700.	
	Friderich Jørgensen,			1751.	Til 10 Vg., Ø-lars.
	Niels Bertelsen (Sk.),			1756.	B. Jensen, 15 Sg., Ø-lars. Fra 41 Sg., Ø-lars.
	Walborg Mortensdatt.	1694.		1764.	
	Jens Nielsen,	1733.			Niels Bertelsen, ovenf.
	Kirstine Jensdatt.	1744.		1812.	
1811.	Jens Jensen,	1777.		1840.	J. Nielsen, ovenf.
1841.	Poul Anthoni Müller,	1788.	1845.	1853.	H. P. Müller, Vallensgaard, Aaker. — Til Svaneke. — Skibskaptajn.
	Signe Kirstine Margrethe Gram,	1823.			
1850.	Jeppe Peter Kofoed,	1827.	1850.	1865.	N. Kris, Ø-marie. — Fra Ø-marie.
	Hermanmine Elisabeth Karoline Koefoed,	1827.		1892.	C. H. Kofoed, 22 Sg., Ø-marie.
1867.	Jens Jørgen Hansen,	1840.	1862.	1918.	Fra 3 Sg., Ø-lars.
	Anine Karoline Weidemann,	1844.		1864.	H. Weidemann, 3 Sg., Ø-lars.
	Hermanmine Elisabeth Karoline Koefoed,	1827.	1867.	1892.	C. H. Koefoed, 22 Sg., Ø-marie.
1891.	Peter Kristian Larsen,	1862.	1885.	1939.	H. P. Larsen, Avlsb., Kl. — Fra Aakirkeby.
	Kirstie Andersdotter Wallin,	1862.			Fra Valleberg, Skaane.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1920.	Marius Ambrosius Jensen,	1896.	1921.		H. C. Jensen, 58 Sg., Ø-marie. — Fra Nordholt, Kl.
	Ingeborg Jensine Jensen,	1898.			Th. M. Jensen, 6 Sg., Knudsk.

26 Sg. BÆKKEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Hansen (Sk.), Sidsle Monsdatter,			1710.	Havde været gift tidl.
	Mons Hansen (Sk.),			1752.	H. Hansen, ovenf.
	Barbara Hansdatter (Sk.),			1753.	H. Jensen, 9 Sg., Rø.
	Svend Mogensen,	1737.		1807.	M. Hansen, ovenf.
	Signe Hansdatt. Koefoed,	1741.		1768.	H. J. Koefoed, 48 Sg., Ø-marie.
	Anne Andersdatter,	1747.		1830.	
1806.	Anders Svendsen,	1773.	1807.	1835.	S. Mogensen, ovenf.
	Bodil Lolette Kofoed,	1786.		1849.	R. Kofoed, 15 Vg., Kl. — Som Enke gift 1836 m. Kapt. H. Petersen (f. 1787), 26 Sg. Gr.
	Mathias Sehested Müller,	1794.	1830.	1864.	H. P. Müller, Vallensgd., Aaker.
	Ane Svendsen,	1809.		1890.	A. Svendsen, ovenf.
1860.	Hans Peter Schou,	1836.	1860.	1888.	J. Schou, 7 Vg., Vestm. Senere Solbakke Mølle.
	Birgitte Andrea Müller,	1837.			M. S. Müller, ovenf. Fra Svaneke.
1880.	Mogens Georg Jørgensen. Emilie Henriette Marie Daniell,	1860.			
1887.	Otto Mathias Hansen,	1845.	1887.	1935.	M. J. Hansen, 16 Sg., Ibs.
	Madsine Boline Mikkelsen,	1864.		1935.	L. P. Mikkelsen, 6 Vg., Ibs.
1895.	Oluf Andreas Hansen,	1866.	1895.	1944.	C. Hansen, 9 Sg., Ø-marie. — Kirkeværge.
	Anine Sofie Regine				

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hjorth,	1868.		1941.	R. Hjorth, 55 Sg., Ø-marie.
1936.	H. Hjorth Hansen,	1907.	1936.		O. A. Hansen, ovenf.
	Eva Sonne,	1911.			Alfr. Sonne, 11 Vg., Ibs.

27 Sg. RISEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Aristen,				
	Karen Olsdatter (Sk.),			1691.	
	Niels Larsen,				
	Karen Olsdatter (Sk.),			1691.	
	Hans Andersen (Sk.),			1713.	
	Kirsten Per Nielsdatter (Sk.),			1735.	
	Niels Abrahamsen,	1678.	1714.	1752.	A. Rasmussen, 44 Sg., Kl.
	Kirsten Per Nielsdatter (Sk.),			1735.	
	Hans Hansen,	1709.		1762.	H. Andersen, ovenf.
	Johanne Jacobsdatter,				J. Jensen, 20 Sg., Ibs.
1770.	Jep Nielsen Gram,				N. J. Gram, 14 Vg., Ø-marie. — Til 77 Sg., Ø-marie.
1773.	Hans Pedersen Sandegaard,	1731.		1795.	Fra 11 Vg., Ø-lars.
	Sidtzele Nielsdatter,	1730.			N. A. Kure, 31 Sg., Ø-marie.
1796.	Peder Olsen (Riis)	1763.	1786.	1843.	Fra 18 Vg., Ø-lars.
	Bergitte Nielsdatt.	1760.		1845.	
	Ole Pedersen Riis,	1789.	1819.		P. O. Riis, ovenf.
	Ane Margrethe Sandstrøm,	1793.			O. M. Sandstrøm, 10 Sg., Ø-lars.
1823.	Bendix Hermansen,	1800.	1823.	1869.	H. Bendsen, 42 Sg., Vestm.
	Margrethe Kirstine Pedersdatter,	1794.		1863.	P. O. Riis, ovenf.
1852.	Hans Munch,	1807.	1836.		1836—51: 18 Vg., Ø-lars. — Til Allinge.
	Kirstine Margrethe Pedersdatter,	1797.		1849.	P. O. Riis, ovenf.
	Magdalene Kirstine Bendixdatter,	1824.	1850.		B. Hermansen, ovenf.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1854.	Herman Peter Ibsen,	1817.			Fra Allinge. — Til Ibs.
	Andrea Kristine	1823.			
1856.	Peder Nielsen,	1814.			P. Nielsen, 6 Vg., Ruts. Fra 33 Sg., Ols. Til 11 Sg., Ruts.
	Margrethe Kirstine Mogensen,				
	Ane Catrine Bidstrup,	1804.	1855.	1883.	N. Bidstrup, 23 Sg., Ols. Enke eft. H. J. Møller, 33 Sg., Ols.
1865.	Andreas Hansen Kofod,	1835.		1892.	H. Jensen, 57 Sg., Vestm. — Fra Kl. Til 10 Vg., Ø-lars.
	Kristine Margrete Jensen,	1834.		1892.	J. M. Andersen, 56 Sg., Vestm.
	Peter Jensen Kofod,	1830.			H. Jensen, 57 Sg., Vestm.
	Karoline Kristine Jensen,	1837.			J. M. Andersen, 56 Sg., Vestm.
	Peter Jensen Kofod,	1861.	1892.	1915.	P. J. Kofod, ovenf.
	Frederikke Anine Margrete Hansen,	1876.		1933.	J. P. Hansen, 26 Sg., Pc., Ø-lars.
	Alfred Minius Kofod Munch,	1893.		1920.	
	Hansine Hermandine Jensen,	1891.			
	Karl Johanssen,	1885.	1907.		
	Johanna Anderssen.				
	Otto Julius Mortensen,	1896.	1920.		A. P. Mortensen, Rø.
	Marie Kristiane Lovise Nielsen,	1892.			
1942.	Knud Lund Holm,	1912.			J. Holm, Frihedsminde, Knudsk.
1944.	Aksel Andreasen,	1897.	1918.		H. Andreasen, Lysager, Aaker.
	Marie Kofoed,	1888.			F. Kofoed, 8 Vg., Kl.

28 Sg. RISENHOLM.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Hansen (Sk.),			1686.	
	Zidtzele Hansdatter,				H. Espersen.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Esbersen (Sk.),			1723.	
	Benthe Hansdatter,				H. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.
	Jeppe Pedersen,	1711.		1787.	P. Espersen, ovenf.
	Margrethe Hansdatter,	1719.			H. Hansen, 17 Sg., Ø-lars.
1788.	Mogens Ipsen,	1760.	1786.	1840.	J. Pedersen, ovenf. — Til 5 & 6 Sg., Ibs.
	Kirstine Hansdatter,	1767.		1855.	H. P. Stage, 8 Vg., Ø-lars.
1800.	Morten Hansen,	1760.		1847.	H. Mortensen, 1 Vg., Ø-marie. — Skøde 29/12 1800. 4149 Rd.
	Karen Albertsdatter,	1763.		1842.	A. Erichsen, 76 Sg., Ø-marie.
1823.	Hans Mortensen,	1789.	1823.	1861.	M. Hansen, ovenf.
	Ane Katrine Larsdatter,	1796.		1878.	L. Olsen, 26 Sg., Aaker.
1846.	Jens Peter Dam,	1821.	1846.	1902.	A. Dam, 3 Sg., Aaker.
	Margrethe Julie Hansdatter,	1825.		1894.	H. Mortensen, ovenf.
	Hans Lauritsen Dam,	1848.	ug.		J. P. Dam, ovenf.
1908.	Frits Theodor Dam,	1856.	1884.	1927.	V. J. Dam (Broder til J. P. Dam), 29 Sg., Ols. — Fra 5 Sg., Ols. Til Nybro, Ø-lars.
	Ingeborg Karoline Hansen,	1864.		1916.	A. M. Hansen, Bager, Svaneke.
1912.	William Alexander Dam,	1889.	1911.		F. T. Dam, ovenf. — Til 71 Sg., Ø-marie.
	Ida Karoline Kjær,	1891.			K. H. Kjær, Snedkerm., 21 Sg., Gr., Ø-marie.
	Hans Peter Rønne,	1881.		1934.	Fra Persk.
	Marie Elisabeth Dam,	1884.			
	Karl Kristian Kure,	1887.	1909.		P. J. Kure, 13 Sg., Bolsk.
	Laura Sabine Hermansen,	1885.			N. Hermansen, 34 Sg., Ø-lars.
1924.	Georg Konrad Stender,	1899.			G. W. Stender, 53 Sg., Aaker.
	Marie Petersen,	1900.			

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1929.	Andreas Vilhelm Christian Mortensen,	1889.	1913.	1940.	J. E. V. Mortensen, Husmd., Persk.
	Julie Antonine Kofoed,	1890.			M. E. Kofoed, Høker, Poulsk.

29 Sg. LILLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jens Rasmussen,				
	Elisabeth Jensdatter (Sk.),			1697.	
	Mons Hansen (Sk.),			1698.	
	Sidzele Hansdatter,				
	Anders Andersen,				
	Anna Hansdatter (Sk.),			1703.	
	Anders Andersen,		1726.		
	Karen Mortensdatter,				
1726.	Esber Pedersen,	1702.		1773.	P. Espersen, 28 Sg., Ø-lars. Fra 16 Vg. Til 11 Sg., Ø-lars. Skøde 7/6 1726. 300 Sld.
	Mette Jensdatter,	1703.		1784.	
	Hans Hansen,				
	Gundel Jensdatter.				
1748.	Christen Pedersen Stange,	1710.		1781.	
	Seine Haagensdatter,				
	Jens Larsen Kofoed (Sk.),	1705.		1757.	L. Sørensen, Præst, Ø-marie.
	Anna Bærildsdat. Koefoed,				B. M. Koefoed, 38 Sg., Poulsk.
	Ole Olsen Sonne,				
	Anna Bærildsdat. Koefoed.				B. M. Koefoed, 38 Sg., Poulsk.
	Peder Isaksen,	1726.		1786.	
	Anne Hansdatter,	1733.		1786.	
1785.	Anders Pedersen,				
	Malene Hansdatter,	1767.			
1791.	Peder Pedersen Madvig,	1747.			
	Ane Jørgensdatter,	1766.			
1807.	Peder Thorsen Aagaard,				Skøde 1807, 3/10. 600 Rd.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kirstine Margrete Pedersdatter Madvig,				P. P. Madvig, ovenf.
1808.	Peder Jensen Pihl,				Fra 43 Sg., Ø-lars. — Skøde 1808, 27/12. 1140 Rd.
	Karen Kirstine Andersdatter,	1760.			
1810.	Peder Larsen,	1760.			Skøde 1810 1/3. 1133 Rd. 2 Mk. — Til Vestm.
	Kirstine Jørgensdatter,	1774.			
1819.	Anders Pedersen,	1772.			
	Dorthe Kirstine Madsdatter	1778.			
1821.	Johan Henrich Brygmann,	1783.			Holsten. Fra 63 Sg., Ø-marie. Til 67 Sg., Ø-marie.
	Kirsten Larsdatter,	1793.			L. Ibsen.
1826.	Peder Mortensen (Broch),	1774.			Fra Kl.
	Bodil Kirstine Jensdatt.	1784.			
1838.	Herman Hansen Bech,	1781.			1818 paa 9 Vg., Ø-lars, derefter i Rø, maaske 1825 14 Sg., Ø-lars, 1821—38 40 Sg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.	1786.			
(1843)	Morten Pedersen,	1806.	1828.	1881.	P. Hansen, 35 Sg., Ø-lars.
	Margrete Espersdatter,	1794.		1865.	E. Pedersen.
1869.	Hans Sørensen Kofod,	1821.	1864.	1902.	S.H.Kofod, 8 Vg., Nyl.
	Ane Katrine Pedersen,	1838.		1868.	M. Pedersen, ovenf.
	Pouline Margrethe Elisabeth Møller,	1844.	1870.		H. I. Møller, Rønne.
	Adolf Kristian Ipsen,	1865.	1899.	1945.	K. I. Stange, Skrædder, 31 Sg. Pc. — Til Bækkedal ved Sose, Skovly, Aaker, død i Svaneke.
	Karoline Kristine Jensen,	1876.			A. J. Jensen, 42 Sg. Gr., Ø-lars.
	Alfred Rasmus Hansen,				
	Anna Cathrine Rasmussen,	1875.			
	Christian Trandberg,	1866.	ug.	1932.	H. J. Trandberg, 39 Sg., Aaker.

	Hans Kristian Koefoed,	1845.		1921.	L. Koefoed, Husmd., Aaker.
	Mathea Marie Sonne,	1844.		1926.	J. Sonne, Husmd., Aaker.
1922.	Georg Laurentius Koefoed,	1888.	1922.		H. K. Koefoed, ovenf.
	Kathrine Lovise Nielsen,				J. K. Nielsen, Fisker, Gudhiem.
1931.	V. Pedersen,	1901.	1931.		G. Pedersen, 1 Sg., Pc., Ibs.
	Asta Jensen,	1905.			O. Jensen, 15 Vg., Ø-lars.

30 Sg. RISENLUND.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Nielsen (Sk.),			1700.	
	Karen Nielsdatter.				
	Ole Hansen (Sk.),			1727.	
	Anne Clausdatter (Sk.),	1692.		1734.	C. Hansen, 3 Sg., Bolsk.
	Mads Hansen,			1771.	Til 4 Vg., Bolsk.
	Anne Clausdatter (Sk.),	1692.		1734.	C. Hansen, 3 Sg., Bolsk.
	Rasmus Jensen (Sk.),			1744.	
	Marie Jensdatter,				
	Peder Mortensen,			1762.	
	Kirstine Larsdatter,				L. Andersen, 61 Sg., Vestm.
	Jørgen Christoffersen Schou,	1733.			C. Hansen, 28 Sg. Nyk.
	Kirstine Larsdatter.	1725.			Fra 5 Vg., Ø-lars.
1783.	Ole Kofod Pedersen,				
1794.	Michel Andersen Lund,	1750.		1827.	
	Kirstine Jørgensdat.	1766.		1829.	J. Christoffersen, ovenf.
	Ole Kaas,	1783.	1818.	1859.	
	Bodil Kirstine Michelsdatter,	1812.		1830.	M. A. Lund, ovenf.
	Mads Johansen,	1805.	1833.	1855.	J. J. Madsen, Ø-lars. — Fra 20 Sg., Vestm.
	Lisbeth Rømer,	1804.		1882.	C. A. Rømer, 56 Sg., Vestm.
1851.	Niels Andersen,	1822.			A. Hansen, 75 Sg., Ø-marie.
	Karen Kirstine Nielsen,	1816.			N. Mogensen, 67 Sg., Ø-marie.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Adolf Siersted Müller,	1822.	1849.	1877.	J. H. Müller, Lærer, Ø-lars.
	Karen Kirstine Pedersen,	1829.			N. Pedersen, 15 Sg., Ø-lars.
	Niels Peter Müller,	1852.	1880.		A. S. Müller, ovenf.
	Ellen Marie Margrete Olsen,	1855.			A. Olsen, 33 Sg., Ø-lars.
1880.	Jacob Kofod Andersen,	1845.	1878.	1916.	A. Hansen, Nyby, Aakirkeby.
	Cecilie Karoline Müller,	1858.		1893.	A. S. Müller, ovenf.
1910.	Hans Andersen,	1882.	ug.		J. K. Andersen, ovenf.
1927.	Sigfred Andersen,	1900.	1932.		Andr. Andersen, Slagter, Hasle.
	Manna Larsen,	1903.			C.A. Larsen, 9 Sg., Persk.

31. Sg. DALEGAARD.

	Mogens Munch, Hanne Thomasdatt. (Sk.),			1693.	
	Thomas Munch (Sk.),			1693.	M. Munch, ovenf.
	Dorethea Larsdatter,			1699.	L. Hansen, 37 Sg., Ø-lars. Til 3 Sg., Ø-lars.
	Hans Pedersen Dahl, Birte Gudmundsdatter,	1653.		1753.	
	Ole (Olluf) Mogensen Munch (Sk.),			1729.	
	Bodil Henrichsdatter,			1756.	
	Mogens Olsen Munch (Sk.),	1798.		1737.	O. M. Munch, ovenf.
	Sophie Lisabeth Andersdatter, Poul Hartvig Larsen (Sk.),	1714.		1756.	L. Nielsen, 5 Sg., Ø-lars.
	Sophie Lisabeth Andersdatter, Thomas Mogensen Munch,	1736.			M. O. Munch, ovenf.
1770.	Christen Jensen Pihl,				J. Jensen, 37 Sg., Ø-marie.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anna Marie Jørgensdatt.				J. Hansen, 12 Sg., Ø-lars.
1791.	Niels Ipsen,	1750.		1820.	J. P. Pedersen, 28 Sg., Ø-lars. — Kaptajn.
	Kirstine Thomasdatter,	1759.		1831.	T. M. Munch, ovenf.
1814.	Hans Madsen Jørgensen,	1788.	1814.	1851.	M. Jørgensen, 36 Sg. Gr., Ø-lars.
	Margrethe Nielsdatter,	1777.		1848.	N. Ipsen, ovenf.
1851.	Niels Hansen,	1816.		1890.	H. M. Jørgensen, ovenf. Til 34 Sg., Ø-lars.
	Elisabeth Marie Hansdatter,	1819.		1869.	Fhv. Kulgraver Jørgen Hansen.
	Ingeborg Sofie Hansen,	1838.	1871.		H. Jensen, Ø-marie.
	Hans Olaus Kofoed,	1851.	1876.		J. H. Kofod, 13 Sg., Ø-lars. — Til 9. Sg., Ø-lars. — Børstenbinder i Rønne.
	Anine Andrea Mortensen,	1856.			M. Aristsen, 9 Sg., Ø-lars.
	Niels Hansen,	1816.	1871.	1890.	H. M. Jørgensen, ovenf.
	Ingeborg Sofie Hansen,	1838.			H. Jensen, Ø-marie.
1893.	Hans Kristian Jensen,	1873.	1893.		A. Jensen, 42 Sg. Gr., Ø-lars.
	Ingeborg Sofie Hansen	1838.			H. Jensen, Ø-marie.
1904.	Karl Andreas Nygaard,	1876.	1904.	1940.	A. Nygaard, Snedkerm., Aakirkeby.
	Amanda Jørgine Ipsen,	1881.			J. J. Ipsen, 39 Sg., Aaker.
1939.	Poul Conrad Daniel Nygaard,	1910.	1940.		K. A. Nygaard, ovenf.
	Esther Kamilla Dam,	1915.			J. K. Dam, 41 Sg., Ø-lars.

32 Sg. BAKKEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Svend Andersen (Sk.),			1697.	
	Karen Andersdatter, Anders Hansen (Sk.),			1729.	
	Karen Bendtsdatter, Anders Svendsen (Sk.),	1690.		1751.	S. Andersen, ovenf.
	Gundel Bertelsdatt.,	1693.			B. Jensen, 15 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jørgen Jensen Sonne,				J. J. Sonne, 5 Vg., Ø-lars.
	Bodil Andersdatter,				A. Svendsen, ovenf?.
1770.	Esper Michelsen,	1739.			Fra Nyk. Til 21 Vg., Ø-lars.
	Kirstine Clausdatt.	1742.			
1779.	Biørn Michelsen,	1738.			Til 37 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Jensdatt.	1744.			
1780.	Hans Pedersen Munch,				Fra 21. Vg., Ø-lars.
	Kirsten Pedersdatt.				P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
1781.	Ole Jensen.				Fra 34 Sg., Ø-lars.
1786.	Peder Jensen Munch,	1737.			H. Munch, 18 Sg., Persk. — Fra 21 Vg., Ø-lars.
	Karen Ibsdatter,			1795.	
1789.	Jens Pedersen List,	1766.		1845.	P. J. Munch, ovenf. — Til 1 Sg., Rø.
	Karen Kirstine Munch,	1773.		1851.	H. P. Munch, ovenf.?
1809.	Anders Andersen Stange,	1769.			A. Hansen, 42 Sg., Kl. — Skøde 6/11 1809. 1733 Rd. 2 Mk. — Til Vestm. 1839.
	Kirstine Nielsdatter,	1769.		1826.	
(1839)	Wevest Peter Andersen West,	1800.	1824.	1872.	A. A. Stange, ovenf.
	Bodil Mortensdatter,	1802.			M. Hansen, 28 Sg., Ø-lars.
1863.	Laurits Lyster,	1835.	1863.		Fh. Sømand. Skøde 20/2 1863. Til Kl. 1864.
	Signe Cathrine West,	1835.			W. P. A. West, ovenf.
1864.	Anders Jensen Rasch,	1813.		1877.	K. V. Rasch, Nexø. — Fra 36 Sg., Ø-lars.
	Giertrud Kirstine Jørgensdatter,	1808.		1877.	
1867.	Jesper Peter Hansen Holm,	1847.			Fra Nyk. Skøde 20/9 1867.
	Anine Katrine Mathea Rasch,	1842.			A. J. Rasch, ovenf.
	Peter Jensen,	1830.		1903.	J. P. Jensen, Smed, 15 Vg. Gr., Ø-lars. — Til Kl.
	Kirstine Marg. Hansen.				

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1888.	Laurits Peter Jensen,	1858.	1888.	1923.	P. Jensen, ovenf.
	Karoline Kirstine Svendsen,	1852.		1907.	N. K. Svendsen, 19 Vg., Ø-marie.
	Niels Peter Kr. Jensen,	1890.	1913.		L. P. Jensen, ovenf.
	Hansine Hermansen,	1888.			N. Hermansen, 34 Sg., Ø-lars.
1930.	Ejnar Hansen,	1899.	1931.		Chr. Hansen, 57 Sg., Ø-marie.
	Valborg Lyster,	1908.			L. Lyster, Ø-marie.

33. Sg. SØNDREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Jacobsen,			1713.	
	Gundel Hansdatter,				
	Karen Nielsdatter,				
	Jens Svendsen,				Fra 23 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Nielsdatter.				
1745.	Jens Larsen,				Tililge 34 Sg., Ø-lars. Skøde 14/6 1745.
	Anne Jensdatter,				J. Olsen, 7 Vg., Vestm.
	Hans Mogensen,				Nævnt 1755.
	Maren Hansdatter,	1709.			1788.
	Jeppe Andersen,	1727.		1809.	
	Karen Andersdatter,	1734.		1812.	
1812.	Anders Ipsen,	1756.	ug.	1825.	J. Andersen, ovenf.
1822.	Ole Hansen,	1789.	1820.	1857.	
	Karen Kirstine Larsdatter,	1795.		1878.	L. Pedersen, Udb. Rø.
1853.	Anders Olsen,	1824.	1854.	1912.	O. Hansen, ovenf.
	Barbarine Karoline Holm,	1830.		1898.	E. P. Holm, 2 Vg., Nyk.
	Hans Andreas Olsen,	1864.	1888.		A. Olsen, ovenf.
	Ane Katrine Jensen,	1867.			H. P. Jensen, Husmd., Studeby.
1919.	Ole Anton Sonne,	1875.	1903.		O. Sonne, Avlsb., Aaker.
	Olivia Agertoft,	1883.			
1940.	Rudolf Agertoft Sonne,	1910.	1943.		O. A. Sonne, ovenf.
	Magda Kjøller,	1916.			P. Kjøller, Aldersro, Kl.

Ved den store Auktion 1744 solgte Kronen 33 Sg.

www-vang-hansen.dk

34 Sg. LYNGGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1745.	Jens Larsen,				Fra 33 & 34 Sg., Vestm. — Tillige 33 Sg., Ø-lars. Skøde 14/6 1745.
	Anne Jensdatter,				Jens Olsen, 7 Vg., Vestm.
1745.	Hans Hansen Thorn,	1682.		1764.	Fra 12 Vg., Ø-lars.
	Giertrud Danielsdatt.				
	Jens Pedersen,				Til 5 Sg., Knudsk.?
	Ole Jensen,				Til 32 Sg., Ø-lars.
1781.	Jørgen Larsen.				
1783.	Jens Espersen,	1750.			E. Jensen, 36 Sg., Ø-lars. — Fra 36 Sg., Ø-lars. Til Aaker 1831.
	Kirstine Pedersdatt.	1743.		1788.	
	Karen Johnsdatter,	1749.		1822.	J. Jensen.
1814.	Lars Larsen Munch,	1787.	1814.		L. M. Munch, 35 Sg., Ø-lars. Skøde 1814, 8/3. 1250 Rd.
	Karen Kirstine Jensdatter,	1792.		1834.	J. Espersen, ovenf.
1831.	Mads Kofoed,	1785.	1829.		A. A. Koefoed, 15 Sg., Persk. — Til 53 Sg., Aaker.
	Karen Kirstine Kofoed,	1799.		1855.	K. Kofoed, 19 Sg., Persk. Enke eft. Ole Jørgensen.
1837.	Niels Andersen Holm,	1775.		1846.	Fra Ø-marie.
	Ane Catrine Pedersdatt.	1793.		1845.	
1840.	Hans Peter Due,	1813.	1840.	1871.	P. H. Due, 45 Sg., Vestm. — Til 19 & 21 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Hansdatter,	1819.			H. L. Juul, 8 Vg., Ø-lars. — Steddatter af N. A. Holm, ovenf.
1868.	Ancher Møller Thuleborg,	1833.	1855.		H. S. Thuleborg, 19 & 21 Sg., Ø-lars. — Fra 19 & 21 Sg., Ø-lars. Til Sverige.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Josephine Henriette Vilhelmine Abrahamson,	1835.		1911.	J. Abrahamson, Lærer. Svaneke.
	Hans Peter Funch,	1827.	1854.		F. Myregaard, Ols.
	Malene Kirstine Olsen,	1831.			O. Hansen, 33 Sg., Ø-lars.
1878.	Niels Hansen,	1816.	1871.	1890.	H. M. Jørgensen, 31 Sg., Ø-lars. — Fra og til 31 Sg., Ø-lars. Skøde 26/7 1878.
	Ingeborg Sofie Hansen,	1838.			H. Jensen, Ø-marie.
	Peter Henning Andreas Koefoed,	1856.	1880.		J. P. Koefoed, 60 Sg., Kl. — Til 60 Sg., Kl.
	Hermandine Elonora Sode,	1853.			H. J. Sode, Kyndegaard, Nyk.
	Hans Peter Bidstrup,	1863.	1884.		P. A. Bidstrup, Arnager. Til 59 Sg., Kl.
	Petrea Jensine Johanna Riis,	1865.			P. P. Riis, 59 Sg., Kl.
	Ludvig Andreas Kloe,	1861.	1889.		W. P. Kloe, 12 Vg., Ø-lars.
	Kamilla Birgitte Olsen,	1866.			L. C. Olsen, Ø-marie.
	Kristian Valerius Hansen,	1863.	1893.		H. V. Hansen.
	Anna Janusine Funch,	1863.			H. P. Funch, ovenf.
(1898)	Georg Mathias Engell			(1915)	N. J. Engell, 50 Sg., Vestm.
	Karoline Margrete Jensen,	1873.			P. Jensen, Smed, Kl.
1908.	Niels Hermansen,	1853.		1931.	Fra Kl.
	Anine Elgine Pedersen,	1858.			
1930.	Anias Hermansen,	1897.	1933.		N. Hermansen, ovenf.
	Anna Mogensen,	1915.			Karl Mogensen, Vallensg. Gr., Aaker.

Ved den store Auktion 1744 solgte Kronen 34 Sg. til Jens Larsen.

www-vang-hansen.dk

35 Sg. ASPESGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Morten Olsen (Sk.), Karen Clemmensdatt.			1690.	
	Henrich Pedersen (Sk.),			1706.	
	Kirstine Hansdatt. (Sk.), Peder Ollufsen,			1709.	
	Kirstine Hansdatter (Sk.), Lars Hendrichsen			1709.	
	(Munch)	1685.			H. Pedersen, ovenf.
	Karen Rasmusdatter,	1691.		1772.	
1716.	Jens Jensen (Sk.), Anne Hansdatter,			1727.	Skøde 1/11 1716.
	Mogens Larsen Munch,	1694.		1755.	
	Bendte Rasmusdatter,				R. Hansen, 38 Sg., Ø-lars.
	Peder Hansen,	1731.		1788.	
	Bendte Rasmusdatter,				R. Hansen, 38 Sg., Ø-lars.
1788.	Lars Monsen Munch,	1753.		1808.	M. L. Munch, ovenf.
	Gjertrud Madsdatter	1752.		1807.	
	Maren Kirstine Olsd.,	1761.			Enke, fra 37 & 38 Sg., Ø-lars.
1807.	Mogens Larsen Munch,	1780.	1807.	1842.	L. M. Munch, ovenf. — Stiffader: P. Mauritsen, 37 & 38 Sg., Ø-lars. Til 37 & 38 Sg., Ø-lars.
	Elene Marie Jensdatter,	1788.		1831.	J. Pedersen, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
1809.	Peder Hansen,	1762.		1839.	H. P. Sandegaard, 27 Sg., Ø-lars. — Skøde 15/12 1809. — 1533 Rd. 2 Mk.
	Lisbeth Mogensdatt.,	1770.		1837.	M. L. Munch, ovenf.
1825.	Peder Pedersen (Asp),	1803.	1834.		P. Hansen, ovenf. — Til Kl., d. i Ruts.
	Margrete Andersdatt.	1798.			Fra [illegible]-marie.
1838.	Hans Kjeldsen,	1773.		1849.	Fra Kl. — Senere paa 1 Vg. Pc., død 18 Sg. Gr.
	Johanne Kirstine Jensdatter,	1799.			
1845.	Hans Kristensen,	1794.		1870.	K. Hansen. — Fra Vestm.
	Kirstine Margrethe Hansen Holst,	1791.		1857.	
1851.	Jens Hansen,	1828.	1852.	1904.	H. Kristensen, ovenf.
	Petra Bartine Holm,	1828.		1893.	E. P. Holm, 2 Vg. Nyk.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1904.	Lars Peter Hansen,	1853.	ug.	1926.	J. Hansen, ovenf.
1909.	Laurits Kornelius Poulsen,	1884.	1915.		H. H. Poulsen, 36 Sg., Kl. — Dattersøn af J. Hansen, ovenf. Fra 36 Sg., Kl.
	Margrethe Karoline Svendsen,	1891.			H. A. Svendsen, Lillegærde, Ø-lars.
1910.	Hans Emil Poulsen,	1876.	1902.	1942.	H. H. Poulsen, 36 Sg., Kl.
	Hansine Kristine Møller,	1881.		1920.	Andr. Møller, 41 Sg., Aaker.
1918.	Laurits Kornelius Poulsen,	1884.	1902. 1915.	1942.	H. H. Poulsen, 36 Sg., Kl. — Fra 48 Sg., Ruts.
	Margrethe Karoline Svendsen,	1891.			H. A. Svendsen, Lillegærde, Ø-lars.
1943.	Harald Poulsen,	1916.			L. K. Poulsen, ovenf.

36 Sg. PILEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jens Monsen, Karen Andersdatt. (Sk.),			1700.	
	Ole Pedersen,	1662.		1752.	Fra 4 Vg., Ø-lars.
	Betea . . .	1670.		1755.	
	Peder Pedersen,				(Obligation o. 1753.)
	Karen Haagensdatter,			1764.	H. Hansen, 8 Sg., Nyk.
	Søren Olsen,				Fra 11 Vg. til 4 Vg., Ø-lars, derfra til 36 Sg.
	Barbra Hansdatter,			1763.	
	Mogens Hansen,			1754.	H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
	Esper Jensen,	1702.		1781.	
1770.	Jens Espersen,	1750.			E. Jensen, ovenf. Til 34 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Pedersdatter,	1743.		1788.	
	Karen Johansdatter,	1749.		1822.	
	Mads Kofod,				
1800.	Jørgen Hansen Jephta,	1760.		1821.	Sk. 1800, 29/4. 1400 Rd.
	Karen Madsdatter,	1758.		1836.	M. Kofoed.
1811.	Jørgen Jørgensen,	1793.	1817.	1840.	J. H. Jephta, ovenf. Skøde 1811, 20/12. 1000 Rd.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Signe Kirstine Mortensdatter,	1786.			M. Hansen, 28 Sg., Ø-lars.
1840.	Lars Hansen Kofod,	1791.			Fra Rø. Til Aaker 1851.
	Else Marie Olsdatter,	1801.			
1850.	Christen Hansen Kofod,	1823.			C. Koroed, 54 Sg., Vestm. — Fra Aaker. Til 50 & 51 Sg., Ø-marie.
	Karen Christine Pedersen,	1814.		1877.	H. Ipsens Enke, Aaker.
1862.	Anders Jensen Rasch,	1813.		1877.	K. V. Rasch, Nexø. — Fra Kl. 1862. — Til 32 Sg., Ø-lars.
	Giertrud Kirstine Jørgensdatter,	1808.		1877.	
1864.	Mads Andersen,	1820.		1882.	J. Andersen, Knudsk.
	Elisabeth Katrine Hansdatter,	1817.		1900.	H. Nielsen, 32 Sg., Vestm.
	Andreas Mathias Andersen,	1860.	1881.	1922.	M. Andersen, ovenf.
	Karen Cecilie Andrea Jensen,	1858.		1895.	A. Jensen, Gmd. i Bolsk.
	Anna Petrea Kofod,	1877.			Fra Aaker. Jordemoder.
1902.	Adolf Peter Jørgensen,	1881.	1901.		J. P. Jørgensen, 7 Sg. Pc., Ø-lars.
	Kristine Karoline Engel,	1876.			N. J. Engel, 50 Sg., Vestm.
(1903)	Kristian Peter Andersen,	1860.		1913.	J. Andersen, 16 Vg., Vestm.
	Juliane Kristine Hansen,	1858.		1942.	H. M. Krøjer, Avlsb., Kl.
1914.	Karl Evald Knudsen,	1887.	1914.		M. Knutsson, 11 Sg., Ø-lars.
	Anna Martha Dagny Bohn,	1893.			Fra 11 Sg., Ø-lars. O. P. Bohn, Gildesboet, Ø-lars.
1923.	Adolf Peter Jørgensen,	1881.	1901.		J. P. Jørgensen, 7 Sg. Pc. Ø-lars.
	Kristine Karoline Engel,	1876.			N. J. Engel, 50 Sg., Vestm.
1929.	Nikolaj Mortensen,	1904.	1930.		E. N. M. Mortensen, 5 Sg., Nyk.
	Olga Jensen,	1904.			J. Jensen, Vallingebjerget, Aaker.

37 Sg. MØLLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Laurs Hansen (Sk.),			1703.	
	Kirstine Hansdatt. (Sk.),			1690.	
	Jacob Larsen (Sk.),			1716.	L. Hansen, ovenf.
	Karen Hansdatt. Jens Jensen,				
	Karen Hansdatt. Pihl,				H. C. Pihl, 69 Sg., Kl.
1748.	Christen Jensen Pihl,				J. Jensen, ovenf. — Skøde 26/6 1748.
	Ane Marie Jørgensdatt. Jens Bærildsen,				J. Isarsen, 12 Sg., Ø-lars.
	Anne Pedersdatter,	1697.		1783.	
1770.	Jens Larsen,	1710.		1776.	
	Kiøniche Pedersdatter,				P. Svendsen, 16. Sg., Ø-lars.
1779.	Biørn Michelsen,	1738.			Fra 32 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Jensdatt. Ole Jensen.	1744.			
1782.	Peder Jensen Munch, Hans Pedersen (Møller)	1748.			
	Else Katrine Jørgensdatter,	1745.			
1806.	Hans Pedersen Kofod,	1775.			Skøde 1806, 18/12. 1500 Rd. — Til Ø-marie.
	Karen Kirstine Hansdatter,	1778.			H. P. Møller, 37 Sg., Ø-lars.
1815.	Jeppe Mortensen.				

37 Sg. solgtes ved Auktionen 14/4 1817 for 1520 Rd. til Mogens Larsen Munch 38 Sg. og blev underlagt denne Gaard.

37 & 38 Sg. AAGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Rasmus Hansen (Sk.),			1741.	
	Kirstine Hansdat. (Sk.),			1758.	
	Jens Jørgensen,			1755.	J. Nielsen, 41 Sg., Ø-lars. — 1744 til 19 Sg., Ø-lars.
	Anna Rasmusdatter,			1758.	R. Hansen, ovenf.
	Peder Rasmussen,	1728.			R. Hansen, ovenf.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Johanne Espersdat. (Sk.),			1758.	E. Pedersen, 16 Vg., Ø-lars.
1780.	Rasmus Pedersen,	1759.		1788.	P. Rasmussen, ovenf.
	Maren Kirstine Olsdat.,	1761.			
1788.	Jens Pedersen,	1744.	1788.	1800.	
	Maren Kirstine Olsd.	1761.			Som Enke gift med L. M. Munch, 35 Sg., Ø-lars.
	Mogens Larsen Munch,	1780.	1807.	1842.	L. M. Munch, 35 Sg., Ø-lars. — Fra 35 Sg., Ø-lars. — Solgte ved Skøde 20/4 1807 38 Sg. til sin Stiffader P. Mauritsen for 600 Rd., men ved Skøde 28/6 1809 købte M. L. Munch Gaarden tilbage for 2000 Rd.
	Elene Marie Jensdatt.	1788.		1831.	J. Pedersen, ovenf.
1807.	Peder Mauritsen,	1741.		1822.	Til 15 Sg., Rø.
	Maren Kirstine Olsdat.	1761.			Tidl. gift paa 35 Sg., Ø-lars.
1809.	Mogens Larsen Munch,	1780.	1807.	1842.	L. M. Munch, 35 Sg., Ø-lars.
	Elene Marie Jensdatt.	1788.		1831.	J. Pedersen, ovenf.
	Margrethe Sørrensdat.,	1790.	1832.	1854.	S. Ipsen, 19 Vg., Ø-lars.
	Jens Larsen Munch,	1809.	1840.		M. L. Munch, ovenf. — Fra 16 Vg., Ø-lars. Sogneforstander.
	Anna Hansdatt. Runge,	1815.		1867.	H. I. Runge, 16 Vg., Ø-lars.
1873.	Mogens Hansen Munch,	1843.	1878.		J. L. Munch, ovenf. Til 9 Sg., Poulsk.
	Margrethe Kirstine Pedersen,	1848.		1915.	P. Larsen, 4 Sg., Poulsk.
1873.	Rasmus Jørgensen,	1848.			Fra Fyn.
	Anna Elisabeth Kirstine Holm,	1850.			
1881.	Magnus Peter Marcher,	1840.	1870.		N. J. Marcher, 31 Sg., Ibs. Fra 4 Vg., Ø-marie.
	Cecilie Katrine Munch,	1849.			
1895.	Anton Absalon Kofoed,				A. H. Kofoed, 10 Vg., Persk.
	Helene Cecilie Marie Marcher,	1876.			M. P. Marcher, ovenf.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Alfred Emilius Olsen,	1872.	1900.	1939.	P. Olsen, 2 Vg., Kl. Fra 46 Sg., Kl.
	Ellen Cathrine Schou,	1882.			C. N. Schou, 8 Vg., Rø.
	Best. Jens Møller (Hobro Bank).				
1920.	Hans Peter Rønne,	1881.		1934.	
	Marie Elisabeth Dam,	1884.			
	Udstykningsforeningen.				
1922.	Viggo Albert Ipsen,	1891.			H. P. Ipsen, 60 Sg., Vestm.
	..... Madsen,				J. K. Madsen, 27 Sg., Persk.
	Julius Peter Jensen,	1885.			K. K. Jensen, Kl.
	Edvardine Karoline Knudsen,	1884.			M. Knutsson, 11 Sg., Ø-lars.
1944.	Anton Sode Kofoed,	1912.	1943.		Th. Chr. Kofoed, 13 Sg., Vestm.
	Ester Louise Dam,	1919.			H. Dam, 8 Vg., Nyl.

39. Sg. HJORTEGAARD.

(39 Sg. Smedegaard, 10 Vg. Kanterlængen, 13 Vg. Søgaard).

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre Fødested m. m.
	Hans Ibsen (Sk.),			1683.	
	Birgitte Jørgensdatter,				
	Peder Hansen Ridder (Sk.),			1697.	
	Anna Rasmusdatter (Sk.),			1705.	R. Stange, Ø-lars.
	Hans Poulsen Hjorth (Sk.),			1737.	
	Anne Rasmusdatter (Sk.),			1705.	R. Stange, Ø-lars.
	Martha Monsdatter (Sk.),			1734.	M. Ibsen, 66 Sg., Kl.
	Jens Hansen Hjorth,	1722.			H. P. Hjorth, ovenf.
1746.	Poul Hansen Hjorth (Sk.),	1716.		1754.	H. P. Hjorth, ovenf.
	Anne Aristdatter (Sk.),				
	Anne Pedersdatter			1749.	P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
	Esper Pedersen,		1754.		P. Espersen, 40 Sg., Ø-lars.
	Anne Pedersdatter,			1775.	P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Frost,	1724.		1814.	
(1784)	Peder Poulsen Hjorth, Karen Hansdatter.				P. H. Hjorth, ovenf.
	Anders Jensen,	1755.			Til 64 Sg., Ø-marie.
	Maren Christine	1755.		1799.	
	Karen Andersdatter,	1775.			A. Hansen, 42 Sg., Kl.
1800.	Hans Larsen,	1768.	1800.		Skøde 27/3 1800. 1200 Rd. — Til 59 Sg., Vestm.
	Berrithe Nielsdatter,	1772.			N. Pedersen. (Mulig Enke efter Jeppe Nielsen).
1801.	Hans Jensen,	1772.			Fra 34 Sg., Ruts. Skøde 2/5 1801. 800 Rd.
	Maren Kirstine Olsdatt.	1775.			
1801.	Hans Christian Mahler,				Skøde 1801, 16/11. 499 Rd.
	Kirstine Pedersdatter,				
1804.	Morten Larsen Bohn,		ug.		Skøde 1804, 27/10. 533 Rd.
1804.	Niels Jensen,				Skøde 1804, 27/10. 666 Rd. 4 Mk.
	Hedevig Kirst. Larsdatt.				
1805.	Anders Jensen Prat,				Skøde 1805, 25/6 1000 Rd.
1805.	Peder Hansen (Møller),				Skøde 1805, 26/11. 600 Rd.
	Anna Marie Bjørnsdatt.,				
1810.	Morten Hansen Frost,	1757.		1820.	Fra 42 Sg., Ø-lars. Skøde 1810, 21/7. 1000 Rd.
	Sidsele Cathrine Hansdatter,	1777.		1847.	Til 23 Sg., Ø-lars.
1812.	Peder Hansen Klov,				Skøde 1812, 4/2. 2000 Rd.
	Karen Kirstine Hansdat.,				Søster til M. H. Frost, ovenf.
1813.	Anders Andersen,				Skøde 1813, 1/1. 266 Rd. 4 Mk.
	Anne Cathrine Didrichsdatter.				
1813.	Jens Hansen,				Skøde 1813, 22/6. 266 Rd. 4 Mk.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anne Kirstine Espersdatter.				
1813.	Jens Larsen Lind,	1783.	1815.	1861.	Skøde 1813, 19/11. 433 Rd. 7 Mk.
	Bodil Jørgensdatter,	1758.		1828.	Tidl. gift med H. Frost.
	Margrete Elisabeth Jørgensdatter,	1788.		1834.	
	Karen Jørgensdatter	1794.			
	Martha Kirstine Rasmusdatter,	1803.		1871.	
1818.	Lars Larsen,	1791.	1818.	1864.	
	Barbara Kirstine Ipsen,	1798.		1883.	
1850.	Jens Larsen.				
1854.	Peder Larsen,	1823.	1862.	1907.	L. Larsen, ovenf. Køber 10 Vg., Ø-lars, 16/1 1874. 13 Vg. købes 22/4 1887.
	Karoline Kirst. Koefoed,	1836.		1921.	J. N. Koefoed, 2 Vg., Persk.
	Hans Kofod,	1836.		1901.	H. Hellesen Kofod, Gdr. Ø-marie. — Død som Skomager i Nyk.
	Oliva Kristine Kofod,	1844.		1911.	H. H. Kofod, Ø-marie.
1897.	Kristian Andreas Andersen,	1857.	1886.	1908.	J. Andersen, Husmd., Persk.
	Kirstine Jensine Anine Møller,	1865.			J. H. Møller, 40 Sg., Ø-lars.
	Karl Nielsen Koefoed,		1902.		Fra 27 Sg., Kl.
	Jenny Petrea Goldine Poulsen,	1878.			H. H. Poulsen, 34 Sg., Kl.
	Ditlev Christian Brandt Wollesen,	1887.			Th. Wollesen, Gaardejer, Rødby.
	Hansa Hansen,	1891.			L. Hansen, Møller, Svendborg.
	Rasmus Jensen,		1915.		L. A. Jensen, 4 Vg., Bolsk.
	Hjortegaard brændte 1916 og blev udstykket. Ejerne af 39 Sg.s Hovedlod har været:				

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1916.	Iver Chr. Peder Iversen,	1891.	1916.		C. Iversen, Gaardejer pr. Herning.
	Asta Marie Madsen,	1892.			R. Madsen, 4 Vg., Persk.
1920.	Christian Sinius Jensen,	1882.			H. C. Jensen, 43 Sg., Ø-lars.
	Jenny Elisabeth Mikkelsen,	1888.			J. Mikkelsen, 30 Sg., Ruts.
1924.	Rasmus Jensen,	1890.	1915.		L. A. Jensen, 4 Vg., Bolsk.
	Emma Clausine Nielsen,				A. Nielsen, Dalum, Fyn.
1943.	Aage Johannes Lund,	1912.	1938.		Emil Lund, Murer, Aakirkeby.
	Ester Larsen,	1918.			Anker Larsen, Præstegaden, Ø-marie.

40 Sg. LILLE SPAGERGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anders Rasmussen (Stange)				
	Karen Jensdatter (Sk.),			1694.	
	Kirstine Espersdatt. (Sk.),			1702.	
	Esber Pedersen,	1673.		1756.	Fra 6 Vg., Ø-lars.
	Karen Larsdatter,			1726.	
	Mette Jensdatter,	1703.		1787.	
1730.	Peder Esbersen,				E. Pedersen, ovenf. — Til 30 Sg., Kl.
	Elsebeth Olufsdatt. (Sk.),			1738.	
	Kirstine Pedersdatter,				P. A. Kure, 20 Sg. Pc., Kl.
1748.	Hans Esbersen,	1715.		1790.	
	Sophie Hansdatter,			1764.	H. Madtsen. 30 Sg., Kl.
	Giertrud Hansdatter,	1729.			H. Rasmussen, 8 Sg., Rø.
1773.	Jesper Andersen Munch,				Til 49 Sg., Kl.
	Karen Mortensdatter,	1737.			
1781.	Lars Pedersen,				Fra 49 Sg., Kl.
1785.	Hans Jørgensen Munch,	1750.	1786.	1794.	
	Ane Svendsdatter,	1765.		1834.	
1794.	Peder Nielsen,	1764.	1794.	1826.	Til 71 Sg., Ø-marie.
	Ane Svendsdatter,	1765.		1834.	
1801.	Jens Erichsen,				Skøde 1801, 20/6. 1460 Rd.
	Karen Clausdatter,				

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1815.	Jacob Hansen Møller,	1787.			H. P. Møller, 37 Sg., Ø-lars. — Skøde 1815, 4/2. 2100 Rd., — Løjtnant, Sognedegn.
	Christine Mathilde Siersted,	1786.		1835.	
1817.	Ole Andersen Lund,	1765.			Fra 24 Sg., Ø-lars. Skøde 1817, 2/2. 2000 Rd. — Til 10 Sg., Rø.
	Dorthea Kirstine Bendtsdatter,	1789.		1827.	B. Jensen, 4 Sg., Ø-lars?
1820.	Herman Hansen Bech,	1781.			Fra 14 Sg., Ø-lars. Til 29 Sg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.	1786.			
1838.	Hans Morten Jacobsen,	1802.		1887.	J. Hansen.
	Karen Kirstine Larsdat.,	1798.		1847.	Fra Nexø.
	Ane Margrete Jensdat.	1810.	1849.	1889.	J. Hansen, Vestm.
1867.	Morten Hansen,	1831.	1865.		H. M. Jacobsen, ovenf.
	Kristine Kofod,	1843.			M. C. Kofod, 37 Sg. Gr., Høgehuset, Kl.
	Jens Hansen Møller,	1817.		1904.	H. Pedersen, Møller, Vestm.
	Eline Sofie Erikke Holm,	1833.		1902.	E. P. Holm, 2 Vg., Nyk.
	Laurits Dionysius Møller,	1860.		1945.	J. H. Møller, ovenf.
	Oliva Kristine Kofod,	1867.			
	Ejnar Johannes Svendsen,	1888.	1918.		L. Svendsen, Avlsb., Aaker.
	Johanne Margrete Fedde,	1891.			?. Fedde, Sadelmager, Kolding. F. i Skanderup.
1924.	Laurids Otto Munch,				P.? Munch, Myrebygd., Vestm.
	Mathea Svendsen,				L. Svendsen, Bøgeskoven, Rø.
1929.	Janus Jørgen Pihl,	1883.	1906.		C. P. Pihl, Avlsb., Kl.
	Kristine Petrea Jakobine Ottilie Kofod,	1882.			L. J. P. Koefoed, 25 Sg., Olsk.
1936.	Janus Valdemar Jensen,	1911.	1933.		V. Jensen, Avlsb., Vestm.
	Ellen Petrea Madsen,	1914.			E. Madsen, 28 Sg., Nyl.

Spagergaard ejedes 1625 af Jens Pedersen Spager, efter hvem Gaarden rimeligvis har faaet Navn.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

41. Sg. STORE SPAGERGAARD (Hyldesgaard).

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Oluf Nielsen Sonne,	1626.	1659.	1672.	Født i Næstved. Sognepræst i Ø-lars 1658—72.
	Maren Hansdatter Ancher,	1636.		1716.	H. P. Anchersen, Præst i Skaane.
	Best. Peder Monsen (Sk.), Kirstine Hansdatter,			1689.	
	Best. Niels Bertelsen,			1756.	B. Jensen, 15 Sg., Ø-lars. — Til 25 Sg., Ø-lars.
	Walborg Mortensdatter (Sk.),	1694.		1764.	
	Jørgen Jensen Sode,			1700.	J. H. Sode, Sognepræst, Hasle. — Sognepræst i Ø-lars 1672—1700.
	Maren Hansdatter Ancher,	1636.		1716.	H. P. Anchersen, Præst, Skaane.
1705.	Jørgen Nielsen (Sk.), Anna Jensdatter,			1707.	
	Jens Jørgensen,	1706.			J. Nielsen, ovenf.
	Anna Rasmusdatter,				R. Hansen, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
1732.	Niels Jørgensen, Kirstine Pedersdatt.			1770.	J. Nielsen, ovenf.
	Ole Mogensen Munch,				(Obligation 1783).
1765.	Kristian Mogensen el. Christophersen Munch,	1733.		1793.	
	Gundel Nielsdatter,	1739.			N. Jørgensen, ovenf.
1800.	Mogens Kristian Munch,	1770.		1841.	K. M. Munch, ovenf. — Skøde 1800, 20/10. 1900 Rd.
	Ingeborg Marie Hansdatter,	1779.		1835.	
1825.	Christian Mogensen Munch,	1804.	1837.	1881.	M. K. Munch, ovenf. — Sogneforstander.
	Karen Margrethe Espersdatter,	1816.		1846.	E. Jørgensen, 47 Sg., Vestm.
	Ellen Kirstine Dich,	1822.	1847.	1906.	E. D. Dich, 42 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kristian Pedersen Munch,	1856.	1881.	1887.	C. M. Munch, ovenf.
	Augusta Kristine Jensen,	1860.			H. M. Jensen, 24 Sg., Ø-lars.
1889.	Didrik Martin Kofoed,	1867.	1889.		L. P. Kofoed, 14 Sg., Persk.
	Augusta Kristine Jensen,	1860.			H. M. Jensen, 24. Sg., Ø-lars.
1889.	Hans Kristian Dam,	1841.	1873.	1901.	O. H. Dam, 8 Vg., Ølars. — Fra 8 Vg., Ø-lars.
	Andrea Engelline Andersen,	1839.		1928.	J. Andersen, 13 Vg., Vestm.
1907.	Jens Kristian Dam,	1876.	1899.		H. K. Dam, 41 Sg.,
	Dagmar Viktoria Kure,	1875.		1920.	A. J. Kure, 19 & 21 Sg., Ø-lars.
	Alvilda Marie Jørgensen,	1877.	1921.		H. Jørgensen, Avlsb., Ø-marie.
1944.	Leo Chr. Dam,	1912.	1944.		J. K. Dam, ovenf.
	Ingeborg Annie Marcher,	1921.			Anton Marcher, Ø-marie.

42 Sg. EGESKOVSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Lars Esbensen.				
1708.	Hans Esbersen,	1656.		1724.	
	Karen Esbersdatter,			1729.	
	Esper Hansen (Sk.),			1750.	H. Esbersen, ovenf.
	Bodil Clausdattter,				C. Hansen, 42 Sg., Ruts.
1748.	Jørgen Mogensen Munch,	1723.		1794.	M. H. Munch, 49 Sg., Ø-lars.
	Karen Espersdatter,			1763.	E. Hansen, ovenf.
	Kirstine Hansd. Kjøller,	1731.			
1794.	Niels Christian Munch,	1765.	1794.	1830.	J. M. Munch, ovenf. — Til 15 Vg., Kl.
	Kristine Hansdatter,	1777.			H. P. Sandegaard, 27 Sg., Ø-lars.
1801.	Claus Poulsen Dam,	1751.			(Skøde 1801, 16/10. 1599 Rd.)

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Anne Kirstine Pedersdatter,	1758.		1826.	
1803.	Morten Hansen Frost,	1757.		1820.	Fra 27 Sg., Kl. — Skøde 1803, 12/7. 1498 Rd. — Til 39 Sg., Ø-lars, 23 Sg., Ø-lars.
	Sidsele Katrine Hansdatter,	1777.		1847.	
1807.	Anders Bendtsen,				(Skøde 1807, 20/2. 2560 Rd.)
	Karen Kirstine Larsdatt.				
1812.	Friderich Jensen Kofod,	1787.		1821.	J. F. Kofod, 3 Sg., Rø. Skøde 1812, 17/2. 7500 Rd. Til 20 Vg., Ø-lars, og 48 Sg., Ø-lars.
	Christine Ambrosdatter,	1790.			A. Ambrosen, 27 Sg., Rø.
1817.	Eskild Didriksen Dich,	1786.	1814.	1848.	Fra 20 Vg., Ø-lars. — Skøde 1817, 23/9. 1200 Rd.
	Bodil Kirstine Pedersdatter,	1791.		1864.	P. J. Due, 20 Vg., Ø-lars.
(1855)	Hans Kofod Hansen,	1830.	1857.		Fra Ols 1855. Til Kl. 1865. Senere i Amerika, død der.
	Bodil Kirstine Pedersdatter,	1791.		1864.	P. J. Due, 20 Vg., Ø-lars.
1865.	Hans Kristian Pihl,	1820.	1842.		M. Pihl, 18 Sg., Poulsk. Fra 4 Vg., Ø-lars. — Vognmand i Rønne.
	Karen Kirstine Sommer,	1823.			J. Pedersen, 23 Sg., Poulsk.
	Hans Larsen Lyster,	1837.		1890.	L. H. Lyster, Nyl.
	Anine Karoline Kristine Jensen,	1840.		1918.	
1891.	Peter Mathias Nielsen,	1869.	1900.		J. J. Nielsen, 37 Sg., Kl.
	Anine Bodil Kirstine Andersen,	1868.		1913.	H. P. Andersen, 46 Sg., Ø-lars.
	Laura Kristine Larsen,	1892.	1915.		F. i Aaker.

43 Sg. ELLESKOVSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Lars Peersen (Sk.), Kristine Olsdatter,			1688.	
1694.	Jep Hansen (Sk.),			1731.	Skøde 1694, 4/6. 195 Sld.
	Ellen Pedersdatter,	1647.		1714.	
	Kierstine Berrildsdatter,	1685.	1715.	1752.	
1731.	Anders Svendsen, Kierstine Berrildsd.,	1685.		1752.	
1756.	Esber Ipsen,	1729.	1752.	1802.	J. Hansen, ovenf.
	Karen Nielsdatter,	1737.		1790.	N. Jørgensen, 41 Sg., Ø-lars.
	Karen Hansdatter,	1760.	1790.	1804.	H. Svendsen, 20 Sg., Ø-lars.
1800.	Jeppe Esbersen,	1768.	1846.	1837.	E. Ipsen, ovenf. — Fra 26 Sg., Nyk.. Til 5 Sg., Nyk.
	Margrethe Hansdatt.	1771.		1846.	
1801.	Esber Ipsen,	1729.	1790.	1802.	
	Karen Hansdatter,	1760.		1804.	H. Svendsen, 20 Sg., Ø-lars.
1805.	Peder Jensen Pihl,		1803.		(Forpagter).
	Karen Hansdatter,	1760.		1804.	H. Svendsen, 20 Sg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Andersdatter.				
1808.	Hans Henrik Christensen,	1789.	1808.	1869.	C. Jensen, 16 Vg., Ø-lars.
	Ellen Kirstine Esbersdatter,	1791.		1867.	E. Ipsen, ovenf.
1860.	Svend Hansen Schou,	1834.	1864.	1911.	H. H. Christensen, ovenf.
	Karoline Marie Ipsen, (Jeppesdatter).	1841.		1880.	J. Andersen, 6 Vg., Ø-lars.
1884.	Mathias Torkild Pedersen,	1846.	1875.		J. S. Pedersen, 28 Sg., Nyk. — Til 7 Vg., Knudsk.
	Laurentine Olsen,	1850.			
1892.	Hans Kristian Jensen,	1854.		1922.	J. C. Hansen, 17 Vg. Pc., Ø-marie.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jensine Dorothea Hansen,	1840.		1913.	H. Hansen, Husmd., Ø-marie.
	Julie Margrete Hansen,	1868.	1917.	1922.	J. C. Hansen, Smed, Rønne.
1909.	Oluf Jensen,	1879.	1903.	1944.	H. K. Jensen, ovenf.
	Marie Hansine Nielsen,	1880.			J. J. Nielsen, 37 Sg., Kl.
1922.	Aage Karl Cordua,	1894.	1922.	1942.	J. A. F. Cordua, 8. Vg., Vestm.
	Ella Hansine Jensen,	1904.			O. Jensen, ovenf.
	Udstykningsforeningen. Gaarden brændte 26/8 1927, og en mindre Ejendom, »Ny Elleskov«, dom, »Ny Elleskov«, som var bygget 1928, fik Hovedparcellen.				
(1922)	Oluf Jensen,	1879.	1903.	1944.	H. K. Jensen, ovenf.
	Marie Hansine Nielsen.				J. J. Nielsen, 37 Sg., Kl.
1938.	Henning Cordua Dahl,	1909.	1933.		F. K. Dahl, 39 Sg., Vestm.
	Magda Jensen,	1910.			O. Jensen, ovenf.

44. Sg. KROGGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Per .....?				
	Kirstine Hansdatt. (Sk.),			1692.	
	Hans Madsen,				
	Kirstine Hansdatt. (Sk.),			1692.	
	Mons Knudsen (Sk.),			1699.	
	Anna Andersdatter,				
	Niels Helligsen (Sk.),			1737.	
	Karen Ibsdatter,				
	Lars Andersen,			1743.	
	Walborig Hansdatter,				
	Mogens Ibsen.				
	Morten Mogensen,				
	Else Catharina Pedersdatt.,			1780.	
	Hans Pedersen,				
	Anne				
	Erich Hansen,	1752.		1836.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Magdalene Jensdatt.,	1751.		1805.	
1811.	Peder Erichsen,	1789.			E. Hansen, ovenf. — Skøde 1811, 19/2. 1200 Rd.
	Giertrud Kirstine Olsdatter,	1786.			O. Olsen, 4 Vg., Ibs.
1815.	Peter Andersen Lund,	1775.			Fra 16 Vg., Vestm. — Skøde 1815, 4/10. 1660 Rd.
	Ellen Andersdatter,	1768.			
1815	Carl Jensen,	1764		1828.	Fra 1 Vg., Ø-lars.
	Karen Jørgensdatter,	1759.		1828.	
1827.	Mogens Pedersen,	1777.			Til Vestm. 1833.
	Karen Kirstine Erichsdatter,				E. Hansen, ovenf.
	Kirstine Larsdatter	1793.			
1833.	Hans Jensen Schou,	1804.			Fra Nyk. — Til Ols.
	Stine Hansdatter,	1796.			
1837.	Jørgen Larsen Dam,	1809.			Fra Ols. — Til Kl.
	Anne Dorthe Kirstine Jørgensdatter,	1801.			
1839.	Hans Peter Hansen,	1803.	1829.		H. F. Nielsen, 7 Sg., Nyl. — Fra 18 Sg., Kl. — Til Vestm.
	Malene Kaas,	1803.			
1843.	Jens Hansen,	1804.			
	Karen Marie Olsdat.	1797.			
1846.	Nikolaj Hansen,	1802.		1863.	H. Andersen, Rø.
	Kirstine Andersdatter,	1810.			
1864.	Jens Henrik Due,	1828.	1850.		H. E. Due, 48 Sg. Gr., Ølars. — Paa Nybro, derefter i Svaneke til 1864. Død i Amerika.
	Karen Marie Olsen Kofod,	1817.		1894.	O. Kofod, 2 Vg. Gr., Ø-lars.
	Hans Jørgen Pihl,	1810.	1832.		P. Hansen, 36 Sg. Gr., Ø-lars. — Til Ø-marie 1871.
	Margrethe Kirstine Pedersdatter,	1811.		1869.	P. Andersen.
1871.	Jens Madsen,	1832.			Fra Ø-marie. Til Ruts.
	Signe Kristine Jensen,	1838.			

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1876.	Hans Peter Jensen,	1822.			Fra Rø. Senere Husmd., 16 Vg. Gr., Ø-lars.
	Margrethe Kristine Hansen,	1823.			
1877.	Peter Kristian Munch,	1840.	1863.		C. M. Munch, 41 Sg., Ø-lars.
	Ane Kirstine Jensen,	1840.			J. Jensen, 14 Vg., Ø-lars.
1889.	Jørgen Johannes Jørgensen,	1849.			Senere til Rønne.
	Nathalie Susanne Holm,	1859.			
	Jens Mikael Hansen.				Senere til Kl.
	Margrete Katrine Jørgensen,	1820.		1891.	F. i Rønne.
1891.	Peter Thorsen,	1844.	1867.	1906.	H. Thorsen, Husmd., Rø. — Fra Kl.
	Augusta Petrea Jensen,	1842.		1915.	
1907.	Adolf Peter Jensen,	1879.	1907.		H. P. Jensen, 38 Sg. Gr., Ø-lars.
	Petra Sandrine Jensine Thorsen,	1882.		1945.	P. Thorsen, ovenf. — F. i Kl.
1937.	Frank Jensen,	1910.	ug.		A. P. Jensen, ovenf.

45 Sg. HOLSEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Madsen,				
	Boel Nielsdatter (Sk.),			1689.	L. Laursen.
	Michel Pedersen (Sk.),			1692.	
	Lars Andersen (Sk.),			1743.	
	Kirstine Olufsdatt. (Sk.),			1734.	
	Kirstine Larsdatter.				
	Hans Pedersen,	1716.		1763.	
	Anders Larsen,				
	Borritte Madsdatter.				
1765.	Lars Espersen,	1724.		1799.	
	Anna Nielsdatter,				N. Jørgensen, 41 Sg., Ø-lars.
1793.	Esper Larsen Biørn,	1750.		1795.	
	Ellen Marie Hansdat.	1752.		1827.	
1795.	Hans Jørgensen,	1773.	1795.		
	Ellen Marie Hansdat.,	1752.		1827.	
	Peder Larsen (Gladser),	1751.		1826.	Til 46 Sg., Ø-lars.
	Maren	1740.		1821.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Esper Espersen,				E. L. Biørn, ovenf.
1812.	Peder Hansen Sonne,				Skøde 1812, 18/12. 3200 Rd.
	og Hans Jørgensen,				
1813.	Signe Marie Pedersdat.,	1781.			P. Larsen, ovenf. Skøde 1813, 5/10. 200 Rd.
1815.	Esper Espersen,				E. L. Biørn, ovenf. Skøde 1815, 21/10. 491 Rd.
1817.	Jørgen Hansen Lyster,	1790.			Skøde 1817, 29/9. 2047 Rd. 4 Mk.
	Signe Marie Pedersdat.,	1781.			P. Larsen, ovenf.
1839.	Niels Henriksen,	1797.			1837 fra Kl. 1853 til Rønne.
	Margrethe Kirstine Pedersdatter,	1790.			
1852.	Mogens Svendsen,	1809.		1894.	S. Mogensen, Kl. — Død i Gudhjem.
	Karen Kirstine Nielsdatter,	1824.			N. Henriksen, ovenf.
	Margrete Kofod,	1822.	1844.	1900.	J. Kofoed, Nyk.
	Jørgen Lorents Kofod Sode,	1847.	1876.	1907.	J. H. Sode, 45 Sg., Vestm.
	Margrethe Kristine Svendsen,	1856.		1925.	M. Svendsen, ovenf.
(1907)	Herman Anton Sode,	1880.	1907.		J. L. K. Sode, ovenf.
	Emma Svendsen,				P. Svendsen, Ibs.
1912.	Peder Kristian Hansen,	1888.	1912.		M. Hansen, Poulsk.
	Ingeborg Elfrida Kristine Glimberg,	1892.			L. Glimberg, Avlsb. 31 Sg. Pc., Aaker.
1928.	Adolf Rasmussen,	1885.	1911.		N. Rasmussen, 24. Sg., Ibs.
	Marie Kathrine Hansen,	1890.			A. Hansen, Sletteenge, Aaker.
1942.	Ejner Andr. Rasmussen,	1913.	1942.		A. Rasmussen, ovenf.
	Anna Marie Larsen,	1917.			J. Larsen, 25 Sg. Pc., Kl.

Holsegaard ejedes 1610 af Hans Holdst, efter hvem Gaarden rimeligvis har faaet Navn.

www-vang-hansen.dk

46 Sg. LØKKEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Terchel Jensen (Sk.),			1734.	
	Karen Jacobsdatter,				
	Inger Hansdatter.				
	Hans Andersen Hald,	1724.		1755.	Til 5 Vg., Ø-lars.
	Kirsten Poulsdatter.				
1750.	Jep Hansen,	1684.		1766.	
	Inger Hansdatter,				
	Bertel Nielsen,	1710.		1744.	N. Bertelsen, 25 Sg., Ø-lars.
	Anne				
1779.	Hans Jensen,	1719.		1786.	
	Niels Didrichsen,	1727.			Til 6 Vg., Ols.
	Karen Pedersdatt.				P. Jørgensen, 1 Vg., Nyk.
	Peder Larsen (Gladser),	1751.		1826.	Fra 45 Sg., Ø-lars.
	Maren .....,	1740.		1821.	
1790.	Peder Christensen,	1749.	1782.	1835.	Først 20 Vg., Ø-lars, derefter 47 Sg., Ø-lars, derfra til 46 Sg.
	Bodil Kirstine Anders-				
	datter,	1753.		1826.	A. Olsen, 60 Sg., Aaker.
1823.	Anders Pedersen,	1790.	1828.	1856.	P. Christensen, ovenf.
	Margrethe Andersdatt.,	1803.		1882.	A. Ipsen, 13 Vg., Ø-lars.
1852.	Hans Peter Andersen,	1832.		1907.	A. Pedersen, ovenf. — Død i Nexø.
	Ane Margrete Mogensen,	1837.		1913.	S. Mogensen, 64 Sg., Østm. — Død i Nexø.
1901.	Andreas Peter Poulsen,	1870.	1901.		
	Anna Katrine Pedersen,	1867.		1926.	J. P. Pedersen, 60 Sg., Aaker.
1929.	Axel Poulsen,	1906.	1931.		A. P. Poulsen, ovenf.
	Margith Pedersen,	1911.			O. H. Pedersen, 44 & 45 Sg., Ø-marie.

47 Sg. KNARREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1687.	Mons Erichsen,				E. Monsen, 8 Vg., Ø-lars.
	Jens Pedersen,				
	Sophie Nielsdatter,			1703.	
	Morten Olsen,				(Obligation 1745.)
	Poul Clausen Hjorth,				(Obligation 1750.)

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Giertrud Hansdatt.?	1721.		1782.	
	Margrethe,		1787.		J. Michels Enke.
1773.	Claus Poulsen Hjorth,	1751.	1778.	1818.	P. C. Hjorth, ovenf. Til 59 Sg., Kl.
	Ellen Kirstine			1778.	
	Ane Kirstine Pedersdat.,	1759.			P. Jørgensen, 9 Sg., Ols.
(1782)	Jesper Hendrichsen,	1733.			
(1789)	Peder Christensen,	1749.	1782.	1835.	Fra 46 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Anders-				
	datter,	1753.		1826.	A. Olsen, 60 Sg., Aaker.
1801.	Lars Pedersen,	1766.		1842.	Skøde 1801. 30/12. 700 Rd.
	Bodil Kirstine Jespers-				
	datter,	1764.		1851.	J. Hendrichsen, ovenf.
1842.	Peder Larsen,	1805.	1842.	1866.	L. Pedersen, ovenf.
	Karen Marie Mogens-				
	datter,	1808.		1844.	
	Ane Kristine Frederiks-				
	datter,	1823.	1845.	1851.	F. Hansen (Pihl)?
	Inger Kirstine Mortens-				
	datter,	1816.	1852.		M. Aristsen, 9 Sg., Ø-lars.
1852.	Alexander Kofod,	1820.	1849.	1895.	A. Kofod, 16 Sg., Nyk.
	Ane Margrethe Jens-				
	datter,	1818.		1891.	J. Pedersen, Skrædder, Melsted.
1872.	Anders Jensen,	1847.	1872.	1923.	J. Andersen, 13 Vg., Vestm. — Fra Vestm. Død 28 Sg., Kl.
	Katrine Kristine Kofod,	1850.		1936.	S. Kofod, ovenf.
1913.	Janus Alexander Jensen,	1881.	1907.		A. Jensen, ovenf.
	Alma Margrethe Hansen,	1879.			M. P. Hansen, Skarpeskade, Kl.
1937.	Ove Jensen,	1909.	1937.		J. A. Jensen, ovenf.
	Edith Rasmussen,	1915.			A. Rasmussen, 45 Sg., Ø-lars.

48 Sg. STANGEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jens Hansen (Sk.),			1691.	
	Gunnel Espersdatter,				
	Hans Jensen (Sk.),	1684.		1727.	J. Hansen, ovenf.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Seigne Pedersdatter,				
	Hans Madsen,				
	Maria Stephansdatt.,	1684.		1754.	
	Hans Michelsen,	1699.		1780.	
	Signe Pedersdatter,	1690.		1761.	
1762.	Mogens Michelsen,	1693.		1777.	Fra 22 Vg., Ø-lars.
	Giertrud Hansdatter,				H. Michelsen, ovenf.
1784.	Niels Jensen,	1746.			Til 1 Vg., Ø-lars.
	Kirstine Pedersdatter,	1759.		1779.	
	Mette Sofie Jensdatter,	1754.			
	Jørgen Larsen,				
	Karen Kirstine Niels-datter,				N. Jensen, ovenf.
1800.	Esper Ipsen,	1749.		1815.	Fra 4 Vg., Ø-lars. Skøde 1800, 10/3. 1500 Rd.
	Inger Kirstine Josephs-datter,	1755.			
1813.	Jeppe Pedersen,	1791.	1814.		Brodersøn af E. Ipsen, ovenf. — Skøde 1813, 5/2. 400 Rd.
	Anne Jensdatter,	1792.			J. Erichsen, 40 Sg., Ø-lars.
1820.	Frederich Jensen Kofod,	1787.		1821.	J. F. Kofod, 3 Sg., Rø. — Først 42 Sg., Ø-lars, derefter 20 Vg., Ø-lars, endelig 48 Sg.
	Karen Kirstine Ibsdatt.,	1768.		1821.	
	Christine Ambrosdat.,	1790.			A. Ambrosen, 27 Sg., Rø.
1821.	Esper Pedersen Marcher,	1783.	1821.	1873.	P. Jensen, 59 Sg., Ø-marie. — Fra 21 Sg., Ols. Til 60 Sg., Ø-marie.
	Christine Ambrosdat.,	1790.			A. Ambrosen, 27 Sg., Rø.
1824.	Anders Jørgen Ander-sen Kofod,	1774.	1818.	1853.	A. Andersen, 5 Sg., Ø-marie. — Til 79 Sg., Ø-marie.
	Ingeborg Pedersdatt.,	1787.		1850.	P. Hansen, 75 Sg., Ø-marie.
1845.	Anders Jørgensen Kofod,	1819.	1846.	1905.	A. J. A. Kofod, ovenf.
	Karen Kirstine Olsd.,	1825.		1874.	O. Hansen, Aaker.
	Hans Peter Kofod,	1858.	1888.	1918.	A. J. Kofod, ovenf.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Frederikke Augusta Pedersen,	1862.			F. i Nexø.
1884.	Hans Peter Schou,	1851.	1884.	1925.	C. P. Schou, 4 Vg., Ø-lars. — Død i Kl.
	Karoline Marie Espersen,	1853.		1935.	J. Espersen, 1 Vg., Persk.
1924.	Johan Andreas Ander-sen,	1889.	1917.		Per Andersen, Ruts.
	Sanda Kirstine Schou,	1889.			H. P. Schou, ovenf.
1927.	Peter Andr. Olsen,	1899.	1922.		J. P. Olsen, 4 Vg., Ruts.
	Sigrid Mogensen,	1904.			Sigfred Mogensen, Rønne.
1931.	H. C. Pedersen,	1898.	1933.		J. Pedersen, 4. Sg., Knudsk.
	Ella Marie Sode,	1901.			L. Sode, Knudsk.

49 Sg. KIRSELØKKE.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Munk (Sk.),			1711.	
	Gundel Hansdatter.				
	Jens Madsen,				
	Marrica Olsdatter (Sk.),			1759.	
	Mogens Hansen Munch,	1696.		1775.	H. Munk, ovenf.
	Karen Hansdatter,			1762.	H. Hansen, 12 Sg., Ols.
1773.	Jens Mogensen Munch,	1740.		1814.	M. H. Munch, ovenf.
	Anne Jensdatter,	1757.		1821.	
	Ole Jensen Munch,	1790.	ug.	1876.	J. M. Munch, ovenf.
	Thor Hansen Nørre-gaard,	1775.		1843.	H. Olsen, 5 Sg., Ø-lars.
	Margrethe Munch,	1776.			J. M. Munch, ovenf.
1853.	Christian Koefoed,	1811.	1853.	1873.	P. Koefoed, 20 Sg., Nyk.
	Ane Cathrine Nørre-gaard,	1821.		1895.	T. H. Nørregaard, ovenf.
	Peter Andreas Grønbech,	1859.	1885.	1907.	M. P. Grønbech, 6 Sg., Ø-lars. — Søstersøn af Chr. Koefoeds Hustru.
	Julie Katrine Müller,	1860.			A. S. Müller, 30 Sg., Ø-lars.

Underlagt 2 Vg. (Kobbegaard) 1915.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

1 Vg. NYGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Under Hammershus.				
1556.	Schweder Ketting.				Boende paa Vallensgd., Aaker.
	Margaretha,			1568.	
	Thalia,			1572.	
1571.	Hans Michelsen.				
	Under Hammershus.				
	Regitze Grubbe.				
	Forp. Mads Jørgensen,			1675.	Vornedbonde under Regitze Grubbe. Henrettedes 9/8 1675.
	Jep Madsen,				
	Kirstine Madsdatter,				
	Hans Friderichsen (Sk.),			1741.	F. Ollufsen, 8 Sg., Ø-lars.
	Mallene Jensdatter,				
	Lars (Pedersen) Poulsen (Sk.),			1727.	
	Lene Jensdatter,				
1745.	Claus Pedersen,				
	Lene Jensdatter,				
1745.	Jens Pedersen,				Skøde 1745, 16/6. 600 Rd. P. Jensen, Smed.
	Hans Pedersen Stange,	1709.		1779.	
	Kirstine Pedersdatter,				P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
1779.	Hans Hansen Nygaard,	1747.			H. P. Stange, ovenf. — Til 5 Vg., Nyk.
	Anna Hansdatter,	1756.		1782.	
1782.	Peder Hansen Heiner,	1749.			Til 19 & 21 Sg., Ø-lars.
	Inger Erichsdatter,	1761.		1830.	
	Niels Jensen,	1746.			Fra 48 Sg., Ø-lars.
	Mette Sophie Jensdatter,	1754.			
1808.	Jørgen Kofod Andersen,	1769.			Skøde 1808. 700 Rd. Fra 40 Sg., Kl., og flyttede til 9 Vg., Ø-lars.
	Else Nielsdatter,	1770.		1831.	N. Jensen, ovenf.
1808.	Hans Peter Munch,				Skøde 1808, 15/12. 2300 Rd.
	Anna Pedersdatter,				

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1811.	Christian Marchmann,	1782.			Skøde 1811, 7/2. 2000 Rd.
	Ane Margrete Larsdatt.,	1762.		1817.	
	Else Marie Larsdatt.,	1793.	1817.		
1812.	Caspar Hendrich Kofoed,	1779.		1821.	Byfoged i Svaneke. Skøde 1812, 29/11. 4000 Rd.
	Berthe Margrethe Kofod,				
	Karen Kirstine Sonne,	1777.		1820.	
1814.	Carl Jensen,	1764.		1828.	Til 44 Sg., Ø-lars.
	Karen Jørgensdatter,	1759.		1828.	
(1817)	Claus Poulsen,				
	Ane Kirstine Pedersdat.,	1758.		1826.	
1822.	Andreas Andersen Bech,				
	Margrethe Jensdatter,				
1831.	Jens Andersen,	1800.		1882.	A. Ipsen, Ibs.
	Margrete Kirstine Pedersdatter,	1804.		1882.	
1860.	Anders Jensen,	1828.	ug.		J. Andersen, ovenf. — Til Vestm.
1863.	Peder Mogensen Jensen,	1812.		1906.	Fra Vestm. — Til Nyk. Død i Gudhjem.
	Elisabeth Andersdatter,	1807.			
1871.	Hans Kristian Pedersen,	1842.	ug.		P. M. Jensen, ovenf. — Til 18 Sg., Nyk.
1876.	Mads Peter Mikkelsen,	1841.			Fra Kl.
	Margrethe Kristine Larsen,	1844.			
	Hans Nielsen Andersen,				
	Cecilie Katrine Jacobsen,	1838.			
1882.	Peter Sonne,				
	..... Klemmed,				
1885.	Julius Klausen Munch,			1913.	Til Ruts. Død ved Ulykkestilfælde.
	Ane Katrine Kofod,				
1888.	Jens Klausen Munch,	1841.		1938?	Broder til Jul. K. Munch, ovenf.
	Jensigne Marie Sonne,	1852.		1908.	H. Sonne, Smed, Persk.
1920.	Christian A. Munch,	1893.	ug.		J. K. Munch, ovenf.
1928.	Valdemar Lund,	1897.	1930.		M. Lund, Avlsb., Tejn.
	Gerda Hansine Espersen,	1904.			Chr. Espersen, Engvang, Kl.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

2 Vg. (& 49 Sg.) KOBBEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1522.	Jørgen Gagge.				
1551.	Peder Gagge.				
1647.	Peder Gagge.				
1671.	Niels Juel.				Admiral.
	Kronen.				
	Bendix von Hatten,			1685.	
	Fæster: Anders Hansen.				
1685.	Hans Olufsen Madvig (Sk.),			1701.	Skovrider.
	Boel Pedersdatter,			1686.	
	Sophia Hansdatter Leidring,	1668.		1752.	H. Leidring, Raadmand i Svaneke.
	Best. Anders Hansen (Sk.),			1690.	
	Kirstine Jensdatter,				
	Best. Hans Madsen,				
	Boel Pedersdatter (Sk.),			1695.	
	Madtz Madsen (Sk.),	1678.		1717.	M. Ipsen, 7 Sg., Ruts.
	Sophia Hansdatter Leidring (Sk.),	1668.		1752.	H. Leidring, Raadmand i Svaneke.
	Peder Andersen (Sk.),			1737.	
	Sophia Hansdatter Leidring (Sk.),	1688.		1752.	H. Leidring, Raadmand i Svaneke.
	Herman Clausen,			1750.	C. Hansen, 22 Sg., Ruts.
	.....?	1684.		1715.	
	Martha Hansdatter,				H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
1737.	David Madtzen,	1704.		1768.	M. Madsen, ovenf. — D. Madtzen købte Gaarden ved Statsauktionen 1744 for 848 Rd.
	Maren Michelsdatter,	1696.		1757.	Gaarden brændte 7/3 1754.
	Giertrud Erichsdatter,		1759.		
	Hans Davidsen Leidring,	1734.	1758.	1777.	D. Madtzen, ovenf.
	Walborg Lars Gregersdatter,				
	Ingeborg Kirstine Marcher,	1732.		1817.	H. R. Marcher, Sognepræst, Nyk.

Ovtg.	Ejere	født	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1787.	Mads Davidsen,	1768.		1838.	M. D. Leidring, ovenf. — Død i Svaneke.
	Kirstine Kofod,	1769.		1848.	?. Kofod, Rønne. — Død i Svaneke.
1796.	Peder Rasch Dam,	1732.	1766.	1807.	C. P. Dam, Avlsb., Aakirkeby.
	Katrine Magdalene Koefoed,	1732.		1795.	H. P. Koefoed, Købmd., Svaneke.
1796.	Kristian Pedersen Dam,	1771.	1796.		P. R. Dam, Vallensgd., Aaker. — Fra 9 Vg., Vestm.
	Catrine Sophie Bidstrup,	1776.		1815.	H. L. Bidstrup, 9 Vg., Vestm.
1799.	Hans Wilhelm Thiesen,	1774.	1797.	1826.	H. L. Bidstrup, 9 Vg., Vestm. Til 3 Sg., Ø-lars. — Major.
	Barta Kistina (Bertha Kirstine) Dam,	1772.		1826.	P. R. Dam, Avlsb., Aakirkeby.
1809.	Peder Svendsen,	1768.	1802.	1852.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars. Fra 14 Sg., til 18 Vg., Ø-lars; derfra til 2 Vg.
	Walborg Hansdatter,	1769.		1847.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
	Thor Ipsen,	1804.	1841.	1882.	J. Hellisen, 22 Vg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Pedersdatter,	1818.		1890.	P. Nielsen, Ibs?
	Jens Peter Steenberg,	1834.	1863.	1913.	P. Steenberg, 7 Sg., Ø-lars. — Fra 7 Sg., Ø-lars.
	Nicoline Marie Ipsen,	1846.		1910.	T. Ipsen, ovenf.
1905.	Hans Peter Hansen,	1854.	1880.	1909.	J. P. Hansen, 15 Sg., Ibs. — Fra 13 Sg., Ø-lars.
	Mathea Benditte Hansen,	1859.		1945.	H. P. Hansen, 9 Vg., Ibs.
1919.	Niels Otto Chr. Olsen,	1888.	1912.		J. A. Olsen, 5 Sg., Rø.
	Dagmar Sofie Hansen,	1886.		1933.	H. P. Hansen, ovenf.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1945.	Otto Agerskov-Petersen,	1907.	1945.		Propr. Petersen, Agnetesminde, Jylland.
	Agnethe Borgen Müller,	1910.			A. Müller, Savværket, Almindingen.

Anm. Kobbegaards Landgilde overdrog Frederik III 10/8 1659 til Landstingsskriver Peder Lauridsen Barfod for udvist tro Tjeneste, og Kongegaven holdtes i Hævd for dennes Datter til hendes Død 1715. (M. K. Z.)

3 Vg. PÆREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Niels Mogensen, Forp. Anders Ødbergsen,				Vistnok boende i Vestm.
1429.	Aage Nielsen Sparre,				Boede paa Maglegaard, Ø-marie.
	Kirstine Gjordsdatter,				
	Niels Aagesen,			1494.	A. N. Sparre, ovenf.
	Sofie Lavesgaard,				
	Per Lang,				Søstersøn af Niels Aagesen, ovenf.
	Niels Brahe,			1529.	Til Vandaas og Vidskøfle.
	Ane .... Lang,				Datter af Per Lang. Pantsatte sine 5 Gaarde i Ø-lars til Ridder Hans Skovgaard 21/2 1533.
	Jørgen Brahe,				Søn af Niels Brahe, solgte sine 30 Gaarde paa Bornholm 1553 til Peder Oxe.
1553.	Peder Oxe,				Blev fredløs 1558, og Kong Frederik d. 2. overtog hans Gaarde.
	Mette Rosenkrantz.				
1558.	Kong Frederik d. 2den.				
1562.	Jørgen Rud.				Til Vedbygaard.
1565.	Schweder Kettingk.				
1567.	Peder Oxe,				Til Vedbygaard. — Mageskiftede 1578 sine 31 bornh. Gaarde til Kronen mod Tordsø Gods i Skaane.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Mette Rosenkrantz.				
1578.	Under Kronen.				
	Esper Larsen (Sk.), Karen Rasmusdatter.			1694.	
	Jacob Jørgensen (Sk.), Maren Hellisdatter.			1727.	
	Peder Nielsen,				
	Ellen Hellisdatter (Sk.),			1733.	
	Esber Jacobsen (Sk.),			1741.	J. Jørgensen, ovenf.
	Ellen Kirstine Pedersdat.				
	Hans Pedersen,				
	Christine Pedersdatter (Sk.).			1746.	P. Henrichsen, 15 Sg., Rø.
	Esper Pedersen,				
	Ellen Kirstine Pedersdatter (Sk.),			1748.	P. Henrichsen, 15 Sg., Rø.
	Hans Hansen				
	Heyner (Sk.),			1755.	
	Ellen Kirstine Pedersdatter (Sk.),			1748.	P. Henrichsen, 15 Sg., Rø.
	Birthe Pedersdatter,	1729.		1798.	P. Hansen, 5 Sg., Ruts.
	Hendrich Andersen,	1724.	1755.	1805.	A. Ipsen, 3 Sg., Ø-lars.
	Birthe Pedersdatter,	1729.		1798.	P. Hansen, 5 Sg., Ruts.
	David Michelsen,				
	Anna Larsdatter,	1723.		1763.	
	Bodil Jensdatter,	1740.		1813.	
	Michel Davidsen,	1768.	1793.	1839.	D. Michelsen, ovenf.
	Kirsten Henrichsdtatter,	1776.		1843.	H. Andersen, ovenf.
	Henrik Michelsen,	1800.	1834.	1862.	M. Davidsen, ovenf.
	Ane Marie Pedersdatt.,	1809.		1884.	P. Pedersen, 33 Sg., Ibs.
1864.	Niels Jensen,	1811.			F. i Kl. — Til Rønne. — Var gift 1. G. før 1864.
	Ane Marie Pedersdatter,	1809.	1864.	1884.	P. Pedersen, 33 Sg., Ibs.
1864.	Thor Julius Westh,	1828.	1864.	1894.	H. P. Westh, Adjunkt i Rønne.
	Gertrud Margrethe Hansen,	1837.			T. Hansen, Lensgaard i Ø-lars.
1868.	Peter Julius Bohn,	1841.	1861.	1887.	E. H. Bohn, Lærer, til Ø-marie 1870, der Højskoleforstander.
	Oliva Margrethe Sonne,	1843.		1864,	J. E. Sonne, Kapt., Allinge.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

	Margrethe Cecilie Westh,	1844.	1866.	
1870.	Michael Koefoed,	1843.	1868.	J. Koefoed, 4 Vg., Nyl.
	Martha Augusta Klausen,	1845.		K. Andersen, Langeland.
1912.	Math. Andersen,	1861.	1889.	F. i Melsted.
	Elise Marie Johansen,	1859.		F. i Aaker.
1906.	Magnus Mathias Munch,	1879.	1901.	F. i Ø-marie.
	Helene Rasmine Munch,	1875.		Hans Munch, Kl.
1934.	Karl Theodor Svendsen,	1896.	1934.	H. J. Svendsen, 5 Sg., Ø-marie.
	Margrethe Jensen,	1909.		K. G. Jensen, 78 Sg., Ø-marie.

Anm.: Niels Mogensen solgte 20/7 1429 3die og 4de Vg. i Østerlars, som beboedes af Vornedebonden Anders Ødbergsen, til Aage Nielssøn Sparre, Ladefoged og Høvedsmand paa Bornholm, boende paa Maglegaard i Østermarie Sogn, gift med Kirstine Gjordsdatter; hans Søn Niels Aagesøn overtog Gaarden efter Faderen, gift med Sofie Lavesgaard; en Søstersøn af Niels Aagesøn, Peder Lang, fik saa Gaarden og købte ogsaa 5te Vg. i Østerlars. Se videre Anm. 4de Vg., Østerlars, og »Bornholmske Samlinger« Bind 8, Side 170 o. s. v.

4 Vg. RAAGELUNDSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Niels Mogensen,				
1429.	Aage Nilssøn Sparre,				Se under 3 Vg.
	Jesper Munch,				Afgift til Lensmanden. 1/5 1599.
	Oluf Pedersen,			1726.	
	Kirstine Mogensdatter (Sk.),			1727.	
	Peder Jespersen,				
	Kirstine Mogensdatter (Sk.),			1727.	
	Ole Pedersen,	1662.		1752.	Til 36 Sg., Ø-lars.
	Betea .....,	1670.		1755.	
	Anders Ipsen,				(Obligation 30/3 1748).
	Søren Olsen,				(Obligation o. 1766.) — Fra 11 Vg., Ø-lars. — Til 36 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Barbra Hansdatter,			1763.	
1769.	Anders Jensen,				
(1784)	Esper Ipsen,	1749.		1815.	Til 48 Sg., Ø-lars.
	Inger Kirstine Josefsdatter,	1755.			
1800.	Hans Pedersen Due,	1775.			P. H. Due, 6 Vg. Gr., Ø-lars. — Skøde 1800, 10/3. 1000 Rd. — Til 18 Vg., Ø-lars.
	Elisabeth Margrethe Aristdatter,	1771.			A. Hansen, 9 Sg., Ø-lars.
1809.	Mogens Andersen,	1773.			Skøde 1809, 12/1 699 Rd. 4 Mk. — Til 53 Sg., Vestm.
	Kirstine Margrethe Madsdatter,	1774.			
	Ole Espersen,	1775.		1822.	E. Ipsen, ovenf.
	Margrethe Bendixdatter,	1783.		1855.	B. Jensen, 4 Sg., Ø-lars.
Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1823.	Jens Jensen Due,	1787.	1823.	1864.	J. J. Due, 5 Vg., Ø-lars.
	Margrethe Bendixdatter,	1783.		1855.	B. Jensen, 4 Sg., Ø-lars.
1849.	Jens Jensen Due,	1825.	1850.	1891.	J. J. Due, ovenf.
	Caroline Katrine Mortensdatter,	1823.			M. Aristen, 9 Sg., Ø-lars.
1863.	Hans Christian Pihl,	1820.	1842.		M. Pihl, 18 Sg., Poulsk. Fra 23 Sg., Poulsk. — Til 42 Sg., Ø-lars.
	Karen Kirstine Sommer,	1823.			J. Pedersen, 23 Sg., Poulsk.
1865.	Hans Kofod Stender,	1833.	ug.		Til Nyk.
1866.	Hans Peter Jensen,	1840.			H. Jensen, 1 Sg. Gr., Ø-lars.
	Cecilie Olsen,	1837.			
1867.	Hans Christian Nielsen,	1842.			Til Ø-marie.
	Karoline Marie Marker,	1847.			
1870.	Andreas Jensen,	1838.	1858.		J. Jensen, 14 Vg., Ø-lars. — Fra 14. Vg., Ø-lars. — Til Nyk.
	Ane Kirstine Spælling,	1830.			J. H. Spæling, Husmd
1876.	Hans Peter Hansen (Marcher),	1835.			H. J. Pihl?, 44 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Juline Kristine Mortensen,	1843.		1880.	Morten Michelsen, Buggemøllen, Ø-lars.
	Engeline Mogensine Svendsen,	1861.		1931.	M. Svendsen, 45 Sg., Ø-lars.
1891.	Hans Kristian Olsen,	1853.	1882.	1905.	H. J. Olsen, Gaardejer, Aaker.
	Julie Frederikke Hansen,	1860.		1927.	L. Hansen, Nyk.
1921.	Hans Mathias Olsen,	1888.	ug.		H. K. Olsen, ovenf.

Anm.: 4 Vg. ejedes ligesom 3 Vg. af Aage Nielssøn Sparre, 1428—34, Sønnen Niels Aagesen og dennes Søstersøn Peder Lang. (Bonden Mogens Nielsen i Raagelunds Skov, gift med hans uægte Datter Karine.) Peder Langs Datter Ane blev gift med Niels Brahe til Vandaas og Vidskøfle, henrettet 10/6 1529 paa Gammeltorv. Enken maatte 21/12 1533 pantsætte sine 5 Ejendomme i Østerlars til Ridder Hans Skovgaard. Hendes Søn Jørgen Brahe til Valløse solgte 1553 sine 30 Gaarde paa Bornholm til Peder Oxe, der 1558 blev fredløs, hvorved hans Gaarde overtoges af Kong Frederik d. 2den, som 14/3 1562 overdrog dem til Jørgen Rud til Vedbygaard, men senere 15/11 1565 til den lybske Høvedsmand Schweder Kettingk; men i 1567 fik Peder Oxe atter Gaardene; hans Hustru var Mette Rosenkrantz, som 24/9 1578 mageskiftede sine 31 bornholmske Gaarde med Tordsø Gods i Skaane, der tilhørte Kong Frederik d. 2den. 5 Vg. Maglegaard og 15 Vg. Ellehus (forhen Movridsegaard) overdroges som Kaptajnsgaard til Kapt. Christian Maccabæus paa Skovsholm. Fæsteren paa Maglegaard, Mads Pedersen, betaler sin Afgift til ham, senere til Kapt. Sebald Zimmermann, død 1658, derefter til Kapt. Jens Pedersen Koefoed.

Ved Auktionen 1744 købtes Maglegaard af Fendrich Gabriel Larsen Koefoed, Dattersøn af Jens Pedersen Koefoed og Hustru Elisabeth Akeleye.

5 Vg. LENSBJÆRGEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Olle Andersen,			1697.	
	Anne Mortensdatter,				M. Hansen, Poulsk.
	Hans Andersen (Sk.),			1720.	
	Kirsten Stephansdat.,				S. Christiansen.
	Jens Jørgensen Sonne,	1699.		1749.	O. N. Sonne, Sognepræst, Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kirsten Stephansdatter,				S. Christiansen.
	Kirstine Poulsdatter Lou,		1748.		
1732.	Jochum Tobiasen,		1713.	1766.	T. Jochumsen. — Til 18 Sg., Bolsk.
	Marie Stephansdatter,			1743.	S. Christiansen.
	Hans Andersen Hald,	1724.		1755.	Fra 46 Sg., Ø-lars.
	Kirsten Poulsdatter.				
1757.	Jørgen Christoffersen Schou.	1733.			C. Hansen, 28 Sg., Nyk. — Til 30 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Larsdatt.	1725.			
1768.	Hans Hansen Tranberg,				Skøde 1768. 2000 Rd. — Til 19 Vg., Aaker.
	..... Larsdatter.				
1781.	Peder Jensen Due,				
	Bodil Pedersdatter,	1714.		1780.	
	Jens Jensen Due,	1750.		1814.	J. J. Due, 4 Vg., Ø-lars.
	Karen Erichsdatter,	1765.		1837.	
	Peder Michelsen,	1783.	1822.	1867.	S.Thorsen, 2 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Jensdatter Due,	1801.		1872.	J. J. Due, ovenf.
	Jens Pedersen,	1832.	1859.	1871.	P. Michelsen, ovenf.
	Elisabeth Hansen,	1826.		1896.	H. H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
	Anders Kristian Hansen Schou,	1832.	1870.	1927.	H. H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
	Anna Katrine Svendsen,	1839.		1930.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars.
1899.	Oluf Adolf Dam,	1874.	1899.		H. K. Dam, 8 Vg., Ø-lars. Til 23 Sg., Aaker.
	Ellen Margrethe Schou,	1873.		1913.	A. K. H. Schou, ovenf.
	Gaarden udstykkedes i 1908 efter en Brand.				
1908.	Hendrich Jønsson,	1862.	1888.	1921.	J. Matsson, Stiby, Skaane.
	Anna Marie Hansine Jørgine Kristensen,	1866.			H. J. Kristensen, 3 Sg. Gr., Ø-lars.
1921.	Harald Jensen,	1890.	1921.		H. Jønsson, ovenf.
	Gundhilde Margrethe Kristine Rasmussen,	1890.			N. Rasmussen, 24 Sg., Ibs.

www-vang-hansen.dk

6 Vg. SLETTEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Lars Hansen Ottosen, Kirstine Esbersdatt. (Sk.),			1682.	E. Hansen.
	Lars Hansen Ottosen (Sk.), Kirstine Andersdatter.			1699.	
1699.	Esper Pedersen (Fæste),	1673.		1756.	Til 40 Sg., Ø-lars.
	Karen Larsdatter (Sk.),			1727.	
	Mette Jensdatter,	1703.		1784.	
	Anders Espersen,	1702.		1756.	E. Pedersen, ovenf.
1754.	Jens Hansen,	1729.	1754.	1810.	H. Michelsen, 48 Sg., Ø-lars.
	Inger Espersdatter,	1711.		1775.	E. Pedersen, ovenf.
	Bodil Ipsdatter,	1744.	1775.	1832.	J. Monsen, 18 Sg., Ruts.
1799.	Peder Mogensen (Rask),	1773.	1799.	1836.	M. Pedersen, 2 Sg., Ols.
	Ane Kirstine Jensdatt.,	1783.		1848.	J. Hansen, ovenf.
	Jeppe Andersen,	1812.	1841.	1886.	A. W. Ipsen, 3 Sg., Ø-lars.
	Karen Marie Pedersd.	1819.		1903.	P. M. Rask, ovenf.
1879.	Hans Peter Ipsen,	1844.	1881.	1928.	J. Andersen, ovenf.
	Bergitte Caroline Marie Kofoed,	1859.		1927.	J. P. Kofoed, 25 Sg., Ø-lars.
1910.	Poul Vilhelm Anker Kofoed,	1871.	1905.		H. A. Kofoed, 22 Sg., Ø-marie. — Fra 32 Sg., Ø-lars.
	Jenny Schou,	1881.			P. N. Schou, 27 Sg., Aaker.
1919.	Andreas Jørgensen,	1893.	1921.		J. K. Jørgensen, Avlsb., Aaker.
	Asta Eleonora Pedersen,	1897.			Math. Pedersen, Ø-marie.
1927.	Hans William Sonne Harild,	1897.	1927.		H. B. Harild, Avlsb., Borgmester, Nexø.
	Marie Lovise Juliane Munch,	1900.			H. V. Munch, Købmd., Nexø.

Ved den store Auktion 1744 solgte Kronen 6 Vg. til Selveje.

7 Vg. GADEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Mortensen, Kirstine Hindtzedat.,				
	Peder Hansen (Sk.), Kirstine Pedersdatt.,			1697.	
	Anders Pedersen,				P. Hansen, ovenf.
	Cicel Pedersdatter,	1665.		1739.	
	Hans Andersen, Maren .....,	1717.		1781.	
	Anders Hansen,	1740.		1793.	H. Andersen, ovenf. — Obligation 1770.
	Kirstine Jensdatter,	1757.		1795.	
1793.	Anders Jørgen Sonne,	1763.		1832.	
	Karen Pedersdatter,	1774.			P. Rasmussen, 30 Sg., Ols. — Som Enke gift med Anders Jensen, Gudhjem.
1814.	Hans Hansen Nørregaard,	1777.	1814.		H. Olsen, 5 Sg., Ø-lars. — Skøde 1814, 26/3. 666 Rd. 4 Mk.
	Kirstine Andersdatter,	1796.		1863.	A. J. Sonne, ovenf.
	Peder Christian Christensen,	1796.	1820.	1832.	C. H. Hintze, 30 Sg., Ø-lars? — Til 6 Sg., Ø-marie.
	Gunild Kirstine Andersdatter,	1798.			A. J. Sonne, ovenf.
1829.	Bærild Andersen,	1806.	1829.	1881.	A. Henrichsen, 20 Sg., Ø-lars.
	Karen Jensdatter,	1805.		1874.	J. Svendsen, 15 Sg., Ø-lars.
1875.	Anders Svendsen,	1835.	1876.	1924.	B. Andersen, ovenf.
	Karoline Sofie Koefoed,	1846.		1925.	J. Koefoed, 10 Vg,. Vestm.
	Lorents Peter Hansen,	1842.	1868.	1918.	H. P. Due, 34 Sg., Ø-lars. — 19 & 21 Sg., Ø-lars, 1876 til Kyndegaard, Nyk. Derfra 7 Vg., Ø-lars. Død i Nyk.
	Margrete Andersen,	1845.		1911.	B. Andersen, ovenf.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1912.	Jens Christian Ipsen,		ug.		M. Ipsen, Ibs.
1918.	Hans Andersen,	1874.	1909.		B. Andersen, Ø-marie.
	Laura Hansine Jensen,	1888.			Lauritz Jensen, Husmd., Studeby.
1919.	Theodor Colberg Olsen,	1887.	1912.		H. C. Olsen, 20 Sg., Aaker.
	Edith Vilhelmine Kofoed,	1891.			C. J. P. Kofoed, 43 Sg., Kl.
1924.	Poul Sonne Harild,	1899.	1924.		H. B. Harild, Borgmst., Nexø.
	Petra Marie Funk,	1901.			A. Funk, Købmd., Nexø.

Anm.: Gaarden ejedes 1490 sammen med 3, 4 og 5 Vg. af Peder Lang.

8 Vg. DAMMEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Erich Monsen (Sk.),			1688.	
	Hanne Jensdatter (Sk.),			1687.	
	Bohl Andersdatter,				
	Laurs Andersen (Sk.),			1720.	
	Margrethe Hansdatter,				
	Erich Jensen (Sk.),			1730.	
	Karen Pedersdatt. (Sk.),			1738.	
	Svend Hansen,	1701.			H. Andersen, 27 Sg., Ø-lars.
	Karen Pedersdatt. (Sk.),			1738.	
1741.	Hans Rasmussen,			1749.	R. Hansen, 38 Sg., Ø-lars.
	Kiøniche Hansdattter, (ell. Pedersdatter)			1780.	
1755.	Lars Pedersen,				P. Svendsen, 5 Sg., Ø-lars.
	Kiøniche Hansdatter,			1780.	
	Christen Pedersen Stange,	1711.		1782.	
	Hans Poulsen Stange,	1738.		1818.	(Obligation 1785).
	Kirstine Hansdatter,	1746.		1784.	
	Karen Bendtsdatter,	1745.		1826.	
1802.	Jørgen Hansen Dam,	1780.	1802.	1805.	H. P. Stange, ovenf. Skøde 1802, 16/9. 490 Rd.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Bodil Kirstine Jørgensdatter,	1781.		1838.	J. Jacobsen, 8 Vg., Aaker.
	Hans Larsen Juul,	1768.	1805.	1838.	
	Bodil Kirstine Jørgensdatter,	1781.		1838.	J. Jacobsen, 8 Vg., Aaker.
	Ole Hansen Dam,	1808.	1839.	1888.	H. L. Juul, ovenf.
	Ane Hansdatter,	1815.		1897.	H. H. Christensen, 43 Sg., Ø-lars.
	Bærild Hansen Dam,	1843.	1872.	1907.	O. H. Dam, ovenf. — 1874 til 11 Sg., Nyk.
	Ane Katrine Blem,	1845.		1926.	J. P. Blem, 51 Sg., Aaker.
(1874)	Hans Kristian Dam,	1841.		1901.	O. H. Dam, ovenf. — Senere 4 Sg. Pc. (Damsminde), 1889 41 Sg., Ø-lars.
	Andrea Engelline Andersen,	1840.		1928.	J. Andersen, 13 Vg., Vestm.
1875.	Andreas Peter Andersen,	1848.	1880.	1926.	P. Andersen, 23 Sg., Aaker. — Fætter til H. K. Dams Hustru.
	Margrethe Kristine Kofod,	1859.		1937.	S. Kofod, 47 Sg., Ø-lars.
1918.	Jørgen Alexander Andersen,	1893.	1918.		A. P. Andersen, ovenf.
	Rigmor Hansen,	1897.			O. A. Hansen, 26 Sg., Ø-lars.

9 Vg. VESTERGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hellis Mefuesen,				
	Karen Pedersdatt. (Sk.),			1699.	
	Madtz Mortensen (Sk.),			1714.	
	Elisabeth Ibsdatter (Sk.),			1703.	
	Jep Madsen,	1691.			M. Mortensen, ovenf.
	Jesse Rasmusdatter,			1745.	
	Marie Pedersdatter (Sk.),			1747.	
	Karen Pedersdatter,			1763.	P. Mogensen, 67 Sg., Vestm.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Mads Ipsen,	1745.			J. Madsen, ovenf.
	Karen Mortensdatter,	1750.		1788.	
1799.	Poul Jørgensen,	1751.			Skøde 1799, 21/10. 1798 Rd.
	Karen Hansdatter,	1746.			
1803.	Absalon Kofod.				Skøde 1803, 18/5. 1700 Rd.
1809.	Jørgen Kofod Andersen,	1769.			1808 paa 1 Vg., Ø-lars. — Skøde 1809, 10/3. 1000 Rd.
	Else Nielsdatter,	1770.		1831.	N. Jensen, 1 Vg., Ø-lars.
(1830)	Niels Pedersen Kofod,	1800.	1831.	1883.	J. K. Andersen, ovenf.
	Cecilie Jensdatter,	1803.		1871.	J. Madsen, 9 Vg., Ø-marie.
1869.	Jørgen Peter Nielsen,	1837.	1870.		N. P. Kofod, ovenf. — Til Knudsk.
	Bodil Mogensen,	1843.			
1871.	Niels Peter Kofod,	1848.	ug.	1914.	N. P. Kofod, ovenf. — Drev 9 Vg. sammen med Broderen Hans Peter N. og 5 ugifte Søstre. Senere paa Solbakke, Ø-lars. Død i Listed.
1895.	Mads Peter Nielsen,	1866.	1898.	1943.	J. J. Nielsen, 37 Sg., Kl. Brodersøn af N. P. Kofod, ovenf.
	Marie Christine Kofod,	1854.		1944.	H. L. Kofoed, Toft, Knudsk.
1937.	Edvard Larsen,	1913.			L. Larsen, Persk.
	Ellen Margrethe Nielsen,	1913.			Anker Andr. Nielsen, Persk.

10 Vg. KANTERLÆNGEN.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jørgen Hansen (Ridder) (Sk.),			1703.	
	Anne Ollufsdatter (Sk.),			1693.	O. Andersen, Degn, Ø-lars.
1720.	Friderich Jørgensen (Sk.),			1751.	Fra 25 Sg., Ø-lars.
	Berild Jensen,	1712.		1755.	
1764.	Hans Hansen,				

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Ahlhild Friderichsd., Ole Jørgensen.	1727.		1795.	
1799.	Ole Kofod Pedersen,	1759.		1821.	Skøde 1799, 18/1. 740 Rd. — Fra 30 Sg., Ø-lars. Senere 43 Sg. Gr., Ø-lars.
	Marikke Jensdatter,	1759.			
1801.	Jens Clausen,	1757.		1833.	Skøde 1801, 26/9. 1000 Rd. — Fra 19 Sg., Ø-lars. Senere til Ø-marie, sidst 19 Sg. Gr.. Ø-lars.
	Ane Hansdatter,				
1802.	Jørgen Hansen Hare,				Skøde 1802, 15/11. 1049 Rd.
1803.	Hans Jørgensen,				Skøde 1803, 19/12. 1049 Rd.
	Karen Kirstine Mortensdatter,	1746.		1821.	
1815.	Jørgen Hansen,	1789.	1817.		H. Jørgensen, ovenf. — Skøde 1815, 28/6. 250 Rd.
	Margrete Jørgensdatt.,	1796.			J. K. Andersen, 9 Vg., Ø-lars.
1825.	Jeppe Andersen,	1799.	1827.	1886.	A. Ipsen, 11 Sg., Ø-lars. Til 31 Sg., Kl.
	Ingeborg Kirstine Jørgensdatter,	1804.			J. K. Andersen, 9 Vg., Ø-lars.
1838.	Jens Andersen Kure,	1802.	1829.		Fra 10 Sg., Knudsk.
	Kirstine Hellisdatt.,	1782.		1848.	H. Bertelsen, 38 Sg., Kl.
1843.	Jens Hansen Riis,	1798.			Fra Rø. Til Aaker.
	Ane Margrete Thomasdatter,	1804.			T. Ipsen,
1850.	Hans Kofod,	1810.			
	Cecilie Kristoffersdatter,	1798.		1853.	
	Else Andersen,	1822.	1854.		A. Pedersen, 59 Sg., Vestm.
	Andreas Hansen Kofod,	1835.		1892.	H. Jensen, 57 Sg., Vestm. — Fra 27 Sg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kirstine Margrete Jensen,	1834.		1892.	J. M. Andersen, 56 Sg., Vestm.
1874.	Peder Larsen,	1823.	1862.	1907.	L. Larsen, 39 Sg., Ø-lars.
	Karoline Kristine Koefoed,	1836.			J. N. Koefoed, 2 Vg., Persk.

Underlagt 39 Sg., Skøde 6/1 1874.

11 Vg. KIRKEBOGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Zandersen,			1686.	
	Elisabeth Clausdatter Kiøller,			1726.	
	Mons Hansen,				
	Elisabeth Clausdatter Kiøller,			1726.	
	Peder Espersen Due,				
	Kirsten Olsdatter (Sk.),			1747.	
1754.	Hans Olsen,				Fra 2 Vg. i Nyk.
1761.	Søren Olsen.				Til 4 Vg., Ø-lars, og senere 36 Sg., Ø-lars.
	Barbra Hansdatter,			1763.	
1770.	Hans Pedersen Sandegarad,	1731.		1795.	Til 27 Sg., Ø-lars.
	Sidtzele Nielsdatter,	1730.			N. A. Kure, 31 Sg., Ø-marie.
	Anders Jørgensen,	1737.		1815.	
	Kirstine .....,	1745.		1821.	
1779.	Peder Jensen,	1749.		1822.	Købt 11 Vg. af H. P. Sandegaard, 27 Sg., Ø-lars.
	Anna Nielsdatter,	1748.		1821.	
1805.	Hans Aristen,				Skøde 1805, 22/8. 400 Rd.
	Bodil Pedersdatter,				P. Jensen, ovenf.
1809.	Peder Jensen,	1749.		1822.	
	Anna Nielsdatter,	1748.		1821.	
1821.	Hans Larsen Munch,	1790.	1821.	1854.	Lars Monsen Munch, 35 Sg., Ø-lars. — Død 37 & 38 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Dorthe Marie Pedersdatter.	1806.		1827.	P. Jensen, ovenf.
(1833)	Peder Bertelsen,	1783.			Fra Vestm. 1833. Til Ø-marie.
	Maren Kirstine Jensdat.	1792.			
1836.	Peder Jensen,	1808.	1836.	1880.	J. Nielsen, 50 Sg., Vestm. — Fra Ø-marie.
	Anne Kirstine Pedersdatter,	1801.			P. Nielsen, 14 Vg., Ø-lars.
(1838)	(Jørgen) Peder Hansen Ridder,	1796.	1827.	1870.	H. L. Ridder, Ø-lars. — Fra Ø-marie.
	Karen Marie Pedersdatter,	1807.		1847.	P. Nielsen, 14 Vg., Ø-lars.
	Michelle Kirstine Mogensdatter,	1805.	1848.		Var Enke 1848, som skilt gift 1851 med Morten Mauritzen, Vestm.
1858.	Lars Bidstrup,	1833.			P. H. Ridder, ovenf.
1859.	Niels Peter Steenberg,	1827.	1859.	1906.	P. Steenberg, 7 Sg., Ø-lars. — Til 18 Vg., Ø-lars. — Død som Aftægsmd., 11 Vg., Ø-lars.
	Hansine Katrine Jensen,	1833.		1902.	H. Jensen, Skrædder, 7 Sg. Gr.
1875.	Jørgen Kristian Thorup,	1830.			Fra Vestm.
	Ellen Kristine Hansen,	1838.			
(1876)	Andreas Olsen,	1848.			Fra Rø 1876. Til Kl. 1877.
	Katrine Marie Kirstine Klausen,	1846.			H. P. Klausen.
(1877).	Peder Jacob Funch,	1840.	1869.		P. J. Funch, 5 Vg., Ols. — Fra Ibs.
	Caroline Laurentsine Kure,	1845.			A. P. Kure, 30 Sg., Ols.
	Hans Peter Sode,	1819.	1858.	1883.	P. H. Sode, 15 Sg., Knudsk. — Til 14 Sg., Nyk.
	Elisabeth Marie Sommer,	1834.		1888.	M. Kristensen, 14 Sg., Nyk.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1884.	Vilhelm Christian Jespersen Grønbech,	1839.	1871.	1898.	N. Grønbech, Avlsb., Allinge.
	Karen Kristine Hansen,	1840.		1914.	J. H. Hansen, Allinge.
1900.	Alexander Tranberg,	1863.	1891.	1922.	S. Tranberg, 12 Vg., Ø-lars.
	Elisabeth Kristine Steenberg,	1863.		1937.	N. P. Steenberg, ovenf.
1900.	Peter Nikolaj Steenberg,	1860.	1903.	1930.	N. P. Steenberg, ovenf.
	Karoline Jensine Sonne,	1869.			
1933.	Johan Steenberg,	1909.	1935.		P. N. Steenberg, ovenf. — Til 41 Sg., Ruts.
	Judith Larsen,	1913.			K. H. Larsen, 24 Sg., Rø.
1939.	Anker Kofoed Jacobsen,	1908.	1939.		Andr. Jacobsen, 21 Sg., Ibs.
	Edith Dahl,	1908.			Chr. Dahl, Skomagermester, Melsted.
1945.	Axel Jensen,	1917.	1945.		Johs. Jensen, Realskolebestyrer, Neksø.
	Kirsten Hjorth,	1924.			J. Hjorth, 8 Sg., Vestm.

12 Vg. TORNEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Esper Hansen (Sk.),			1686.	
	Giertrud Larsdatt. (Sk.),			1691.	
	Lars Espersen (Sk.), Seigne Mortensdatt.			1691.	E. Hansen, ovenf.
	Hans Hansen Thorn, Gertrud Danielsdatt.	1682.		1764.	Til 34 Sg., Ø-lars.
1748.	Henrich Pedersen (Thorn),	1701.		1786.	P. Henrichsen, 15 Sg., Rø? — Fra 24 Sg., Rø.
	Kirsten Pedersdatt.	1708.		1785.	
1773.	Jørgen Henrichsen,				H. P. Thorn, ovenf.
	Karen Hansdatter,				H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
	Peder Larsen,				
	Karen Hansdatter,				H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
	Jens Pedersen,				P. Larsen, ovenf.
	Lars Hansen,	1746.	1771.	1822.	Til 3 Sg., Ols.
	Kirstine Pedersdat.,	1725.		1811.	P. Jørgensen.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1798.	Jørgen Henriksen,	1742.		1821.	Skøde 1798, 15/8. 2666 Rd.
	Valborg Larsdatter,	1740.		1796.	
	Kristine Wefstdatt.	1769.	1796.	1821.	W. P. Wefsten, 3 Sg., Ols.
	Jørgen Jørgensen Kloe,	1787.	1822.	1857.	A. J. Kloe, 2 Sg., Ruts.
	Walborg Kirstine Jørgensdatter,	1798.		1851.	J. Henrichsen, ovenf.
1855.	Wevest Peter Kloe,	1827.	1854.		J. J. Kloe, ovenf. — Til Nyk.
	Engeline Olsdatt.,	1824.			O. J. Kloe, 23 Sg., Ruts.
1868.	Svend Madsen Tranberg,	1835.	1862.	1912	A. Tranberg Avlsbr., Gudhjem. — Fra 14 Sg., Nyk.
	Andrea Margrethe Andersen,	1843.		1912.	H. Andersen, 22 Vg., Ø-lars.
1891.	Alexander Andreas Tranberg,	1863.	1891.	1922.	S. M. Tranberg, ovenf.
	Elisabeth Kirstine Steenberg,	1863.		1937.	N. P. Steenberg, 11 Vg., Ø-lars.
1901.	Michael Peter Grønbech,	1876.	1903.	1936.	V. C. J. Grønbech, 11 Vg., Ø-lars.
	Ingeborg Kristine Svendsen,	1882.			A. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
1918.	Christian Johannes Andersen,	1884.	1909.		V. Andersen, Kollerød pr. Hillerød. Til 14 Vg., Kl.
	Anne Marie Jørgensen,	1884.			Sjælland.
1937.	Udstykningsforeningen.				
1937.	Villy Andersen,	1912.	1937.		K. Andedsen, Aaker.
	Inger Funch,	1910.			C. M. Funch, 61 Sg., Aaker.

13 Vg. SØGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Olle Andersen,				
	Karen Jespersdatt. (Sk.),			1697.	
	Lauritz Munch,				

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Karen Sigwartsdat. (Sk.),			1715.	
	Lars Monsen (Sk.),			1727.	
	Karen Siwertsdatter,				
	Maren Pedersdatter (Sk.),			1735.	
	Jep Tørkelsen (Sk.),			1735.	
	Maren Pedersdatter (Sk.),			1735.	
	Hans Pedersen Stange,				
1747.	Jørgen Hansen,				
	Kirstine Mogensdat.				
1749.	Hans Peersen Stange,				
	Karen Erichsdatter,				
	Jens Jensen,	1737.		1767.	
	Sidsele Hansdatter,			1765.	
	Rasmus Tømmesen,				Fra Sandvig.
1784.	Ole Jørgensen,	1756.			
	Kirstine Tejsen,	1756.			
1790.	Anders Jørgensen,	1758.			
	Kirstine Hansdatter,	1756.			
1802.	Hans Madsen,				Skøde 1802, 9/11. 599 Rd.
	Anne Kirstine Didrichsdatter.				
1806.	Anders Ipsen,	1774.		1854.	Skøde 1806, 28/7. 500 Rd. — Til Kl.
	Karen Jensdatter,	1770.		1833.	
1836.	Arist Larsen,	1782.		1879.	L. Aristsen, Rø. — Fra Nyl.
	Karen Kirstine Hansdatter,	1800.		1884.	
1852.	Hans Aristen,	1828.	1852.		A. Larsen, ovenf.
	Karoline Katrine Kofod,	1830.			H. O. Kofod.
(1856).	Henrik Larsen Kjær,	1819.	1856.	1881.	Fra Lolland.
	Bertha Marie Christensen,	1834.		1915.	Fra Lolland.

Underlagt 39 Sg. Skøde 22/4 1887.

14 Vg. ØDEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Rasmussen Stange (Sk.),			1740.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Bodil Suensdatter (Sk.), Kirstine Andersdatt.			1725.	
1744.	Jens Hansen,	1713.			H. R. Stange, ovenf. — Købt 1744 paa Statsauktionen.
	Kirsten Andersdatt.				
1745.	Berthel Frederichsen,			1767.	Skøde 1745, 6/9. 532 Rd. 2 Mk.
	Karen Hansdatter,				
	Niels Pedersen,				Nævnt o. 1770.
	Bodil Pedersdatter,				
	Hans Erichsen,				E. Andersen, 33 Sg., Ols.
	Hans Bertelsen,	1759.		1817.	
	Margrete Nielsdatt.,	1759.			N. Pedersen, ovenf.
	Ane Kirstine Hansdatt.	1773.	1802.	1825.	H. Hansen, 2 Vg., Rø.
	Mads Larsen Munch,	1786.	1820.		Til 23 Sg.,Ø-lars. 1826—28. Derfra til Ibs.
	Ane Kirstine Hansdat.,	1773.		1825.	H. Hansen, 2 Vg., Rø. —
	Gertrud Kirstine Jeppesdatter,	1810.			J. Andersen, 23 Sg., Ø-lars.
(1826).	Peder Nielsen,	1774.			N. Pedersen, ovenf.? — Fra Aaker 1826. Til Ibs.
	Ane Marie Larsdat.,	1785.			
1831.	Ole Hansen,	1785.	1820.		Fra 14 Sg., Ø-marie. Til Kl.
	Bodil Kirstine Henrichsdatter,	1794.		1833.	H. Jensen, 21 Sg., Ols.
1833.	Thomas Johan Amandus Holm,	1806.	1833.	1878.	J. C. Holm, Sognepræst, Ø-lars. — Til 48 Sg., Ø-marie.
	Signe Kofod,	1806.		1874.	J. Kofod, 37 Sg., Ø-marie.
1840.	Jens Jensen,	1806.		1891.	J. Christensen, Udb. 47 Sg. Gr., Ø-lars. — Død i Melsted.
	Karen Marie Kristensen,	1812.		1899.	K. Olsen, Udb. Ruts.
1850.	Andreas Jensen,	1838.	1858.	1916.	J. Jensen, ovenf. — Til 4 Vg., Ø-lars. Senere til Nyk. Død i Amerika.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Ane Kirstine Spæling,	1830.			J. H. Spæling, Husmd., Rø.
1870.	Jens Jensen,	1806.		1891.	J. Christensen. Udb. 47 Sg. Gr., Ø-lars.
	Karen Marie Kristensen,	1812.		1899.	K. Olsen, Udb., Ruts.
	Ved Skøde 16/5 1872 solgt til Kommunen til Fattiggaard.				
1917.	H. Munch, Marie . . . .,				
1923.	Ejner Lund,	1896.	1923.		J. K. M. Lund, 8 Sg., Ø-lars.
	Toxa Klitgaard,	1898.			N. A. C. Klitgaard, Aaker.
1929.	J. K. M. Lund,	1870.	1895.	1944.	H. J. Lund, Nyk.
	Julie Marie Holm,	1870.		1944.	Laurits Holm, Rønne.
1937.	Jacob Lund,	1901.	1937.		J. K. M. Lund, ovenf.
	Gudrun Munch,	1917.			Munch, 47 Sg., Ø-marie.

15 Vg. HALLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jørgen Monsen (Sk.),			1692.	
	Elisabeth Andersdat.			1715.	
	Anders Hansen (Sk.),			1727.	
	Elisabeth Andersdat.			1715.	
	Anna Hansdatter,				H. Jensen, 2 Sg., Ø-lars.
	Peder Larsen,	1710.		1766.	
	Karen Hansdatter,			1769.	H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
	Jens Pedersen,	1750.		1825.	P. Larsen, ovenf.
	Gertrud Marie Marcusdatter,	1751.		1835.	
1805.	Peder Jensen Dam,	1776.		1856.	J. Pedersen, ovenf. — Skøde 1805, 14/1. 800 Rd.
	Bodil Kirstine Nielsdatter,	1780.		1857.	N. Ipsen, 31 Sg., Ø-lars.
1833.	Peder Low,	1801.	1822.	1866.	E. Ipsen, 17 Sg., Ø-lars.
	Ane Margrethe Pedersdatter Dam,	1806.		1868.	P. J. Dam, ovenf.
	Ancher Michael Kofoed Stender,	1819.	ug.		M. K. Stender, 9 Vg., Vestm. — Fra 18 Vg., Vestm.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1857.	Herman Kofoed Stender,	1818.	1842.	1859.	M. K. Stender, 9 Vg., Vestm.
	Ane Kirstine Pihl,	1820.		1853.	K. H. Pihl, 35 Sg., Vestm.
	Margrethe Kirstine Jørgensdatter,	1824.	1854.	1906.	J. J. Bendixen, 4 Sg., Ø-lars.
1864.	Michael Peter Grønbech,				Skøde 1864, 15/10.
1864.	Hans Ancher Westh,	1824.	1864.	1895.	H. P. Westh, 22 Sg., Nyk.
	Margrethe Kirstine Jørgensdatter,	1824.		1906.	J. J. Bendixen, 4 Sg., Ø-lars.
1874.	Marcus Peter Kaas,	1844	ug.		A. H. Kaas, 1 Vg., Poulsk. — Fra Ols. Til Amerika.
1877.	Julius Peter Jensen,				Skøde 1877, 17/9.
1879.	Jørgen Christensen,	1823.		1886.	C. Larsen, Ols.
	Hansine Jørgine Oline Sofie Lund,	1832.		1905.	H. L. Lund, 19 Sg., Ruts.
(1905).	Jørgen Peter Jensen,	1876.			Til Ø-marie.
	Marie Sofie Grønbech,	1886.			
1918.	Anton Nikolaj Jensen,	1884.	1905.		P. K. Jensen, 32 Sg. Pc., Ø-lars. — Fra Solbakke, Ø-lars.
	Thora Amalie Nielsen,	1884.			A. Nielsen, Arbejdsmd., Gudhjem.
1918.	Hans Andreas Pedersen,	1881.	1907.		A. J. Pedersen, Knudsk. — Fra 22 Sg., Ø-lars.
	Christiane Hansen,	1884.			J. H. Hansen, 20 Sg., Knudsk.
1927.	Olaf Jensen,	1880.	1904.		Mads Jensen, Saltuna, Ø-marie.
	Petra Margr. Kristensen,	1883.			P. Kristensen, Kjeldseby, Ø-lars.
1940.	Willy Olsen,	1908.	1940.		L. Olsen, 28 Sg., Ø-marie.
	Olga Hansen,	1916.			Chr. Hansen, 8 Sg., Aaker.

www-vang-hansen.dk

16 Vg. SIGTEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Hansen, Peder Pedersen, Karen Pedersdatter (Sk.), Johanne Olsdatter,			1727.	O. H. Munch, 31 Sg., Ø-lars.
1745.	Esber Pedersen,	1702.		1773.	P. Espersen, 28 Sg., Ø-lars. — Til 11 Sg., senere 29 Sg., Ø-lars.
	Mette Jensdatter,	1703.		1784.	
1779.	Hans Pedersen Runge,	1754.		1786.	Stedsøn af J. E. Espersen, 11 Sg., Ø-lars.
	Anna Henrichsdatter,	1758.		1811.	H. Andersen, 3 Vg., Ø-lars.
	Christen Jensen,	1749.	1786.	1827.	
	Anna Henrichsdatter,	1758.		1811.	H. Andersen, 3 Vg., Ø-lars.
1813.	Hans Jørgen Runge,	1791.	1813.	1852.	I. R. Clausen, 12 Sg., Ø-lars. — Kirkeværge. — Til Nyk.
	Bergitte Kirstine Hansdatter Runge,	1783.		1829.	H. P. Runge, ovenf.
	Ellen Kirstine Nielsdatter,	1792.	1830.	1860.	
1841.	Jens Larsen Munch,	1809.	1840.		M. L. Munch, 37 & 38 Sg., Ø-lars. — Til 37 & 38 Sg., Ø-lars. 1873 til Ibs.
	Anna Hansdatt. Runge,	1815.		1867.	H. J. Runge, ovenf.
	Peder Pacobsen,	1797.	1834.	1879.	M. Jensen, Udb., Lensgaard Gr., Ø-lars.
	Ane Katrine Pedersdatter Koefoed,	1803.		1855.	P. H. Koefoed, 59 Sg., Kl.
	Margrete Kirst. Riis,	1825.	1856.		O. P. Riis, 14 Vg., Nyk.
1861.	Jens Peter Josefsen,	1825.	1851.		J. R. Jensen, 18 Vg., Ø-lars. — Fra 18 Vg., Ø-lars.
	Andrea Karoline Engel,	1828.			M. Engel, 50 Sg., Vestm.
1861.	Peder Jacobsen,	1797.	1856.	1879.	
	Margrete Krist. Riis,	1825.			O. P. Riis, 14 Vg., Nyk.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1895.	Kristian Oluf Peder Jacobsen,	1857.	1907.	1914.	P. Jacobsen, ovenf.
	Thora Andrea Clausen	1877.			H. P. Clausen, Snedker, Olsk.
1915.	Herman Sinius Kristian Hansen,	1877.		1940.	
	Johanne Emilie Johnsen (Olsen?),	1882.			J. Karlsen, All.
1923.	Andreas Kure,	1891.	ug.		J. A. Kure, Yppernemøllen, Nyk.

17 Vg. BOBBEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Peder Knudsen (Sk.),			1709.	
	Seigne Jacobsdatter (Sk.),			1721.	
	Olle Jensen,				J. Pedersen, 9 Vg., Bolsk.
	Seigne Jacobsdatter (Sk.),			1721.	
	Oluf Jensen (Sk.),			1729.	Mulig samme som Olle Jensen, ovenf.
	Johanne Espersdatt. (Sk.),			1758.	
	Svend Hansen,	1699.		1784.	
	Johanne Espersdatt. (Sk.),			1758.	
	Niels Pedersen,			1796.	
	Bodil Pedersdatter,			1772.	
1772.	Christen Pedersen,	1731.		1806.	P. Larsen, 12 Vg., Ø-lars.
	Ane Svendsen,	1737.		1798.	S. Hansen, ovenf.
	Kjønnike Nielsdatt.	1763.		1822.	N. Pedersen, ovenf.
1806.	Jens Madsen,	1783.			Til 18 Sg., Ø-lars, senere til Ø-marie.
	Kjønnike Nielsdatt.	1763.		1822.	N. Pedersen, ovenf.
	Ellen Katrine Henrichsdatter,	1791.	1822.	1876.	
1822.	Niels Pedersen Christensen,	1799.	1822.	1866.	C. Pedersen, ovenf.
	Inger Kirstine Jensdatter,	1803.		1873.	J. Pedersen, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
1865.	Hans Isar Runge,	1842.	1865.	1905.	J. I. Runge, 12 Sg., Ø-lars.
	Ane Katrine Nielsen,	1839.		1875.	N. P. Christensen, ovenf.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Margrete Kristine Mortensen,	1854.	1878.	1902.	M. Aristen, 9 Sg., Ø-lars.
1896.	Jørgen Nikolaj Runge,	1867.	1895.	1945.	H. I. Runge, ovenf.
	Andrea Margrete Thorsen,	1864.		1916.	S. Thorsen, 1 Sg., Ø-lars.
1928.	Jens Johan Nielsen,	1896.			A. Nielsen, 27 Sg., Ibs.
	Valborg Andrea Kathrine Runge,	1897.			J. N. Runge, ovenf.

18 Vg. BAKKEGAARD (ved Kirken).

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jens Rasmussen Stange (Sk.),			1741.	
	Inger Pedersdatter,				
	Kirstine Arristdat.				
	Poul Jensen Stange.				
1760.	Hans Poulsen Stange,	1738.		1818.	Ogsaa paa 8 Vg., Ø-lars.
	Kirstine Hansdatt.,	1746.		1784.	
	Karen Bendtsdatter,	1745.		1826.	
	Ole Hansen,				
	Peder Olsen (Riis),	1763.		1843.	O. Hansen, ovenf.
	Bergitte Nielsdatt.	1760.		1845.	
	Sejer Andersen,				
	Karen Hansdatt. Hjort,	1761.		1800.	
1800.	Hans Kofod,				Skøde 1800, 28/9. 1430 Rd. Fra Kl.
	Karen Bendtsdatter,	1745.	1745.	1826.	Enke efter H. P. Stange, ovenf.
1804.	Hendrich Jensen,	1759.		1830.	Fra 23 Sg., Ø-lars. Skøde 1804, 3/10. 1000 Rd. 1813 Udb. 7 Sg. Gr. Ø-lars; i Aaker til 1822, Udb. 18 Sg. Gr., Ø-lars.
	Ane Kirstine Hansdatt.	1766.		1807.	H. L. Lyster, 23 Sg., Ø-lars.
	Margrethe Mortensdatt.	1788.			Til Ø-marie 1831.
1807.	Lars Poulsen,				Skøde 1807, 21/7. 1580 Rd.
	Bodil Hansdatter,	1776.		1808.	

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1809.	Hans Pedersen Due,				Fra 4 Vg., Ø-lars. Skøde 1809, 8/4. 933 Rd. 4 Mk. til H. P. Due og Hans Aristsen.
	Elisabeth Margr. Aristdatter,	1771.			A. Hansen, 9 Sg., Ø-lars.
1810.	Peder Svendsen,	1768.	1802.	1852.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars. Først paa 14 Sg., Ø-lars, derefter 2 Vg., Ø-lars. endelig 18 Vg. Skøde 1810, 5/3. 666 Rd. 4 Mk.
	Walborg Hansdatter,	1769.		1847.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
1811.	Hans Svendsen,	1776.		1855.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars. — Til 14 Sg., Ø-lars.
	Margrete Hansdatter Weidemann Dam,	1783.		1850.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.
(1826).	Josef Rasmus Jensen,	1795.	1824.	1836.	Fra 20 Vg., Ø-lars.
	Kirstine Margrethe Pedersdatter,	1797.		1849.	P. O. Riis, 27 Sg., Ø-lars.
1836.	Hans Munch,	1807.	1836.		Til 27 Sg., Ø-lars til 1854, derefter Allinge.
	Kirstine Margrethe Pedersdatter,	1797.		1849.	P. O. Riis, 27 Sg., Ø-lars.
	Magdalene Kirstine Bendixdatter,	1824.	1850.		B. Hermansen, 27 Sg., Ø-lars.
1851.	Jens Peter Josefsen,	1825.	1851.		J. R. Jensen, ovenf. Til 16 Vg., Ø-lars, derefter Knudsk. 1875.
	Andrea Karoline Engel,	1828.			M. Engel, 50 Sg., Vestm.
1876.	Niels Peter Steenberg,	1827.	1859.	1906.	P. Steenberg 7, Sg., Ø-lars. — Fra 11 Vg., Ø-lars. Død 11 Vg., Ø-lars.
	Hansine Katrine Jensen,	1833.		1902.	H. Jensen, Skrædder, 7 Sg. Gr., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1882.	Hans Sinius Theodor Rømer,	1839.		1904.	P. K. Rømer, 20 Sg., Ruts.
	Sofie Marie Dam,	1853.		1887.	
1900.	Ernst Madsen,	1874.	1900.		M. Karlsson, Asarum, Blekinge.
	Mathea Pedersen,	1871.			S. Pedersen, 14 Sg., Ø-lars.
1940.	H. Madsen,	1914.	ug.		E. Madsen, ovenf.

Anm. Kirkeværge og Raadmand i Rønne Herman Klavsen Bohn, gift med Kirstine Madsdatter, ejede 18 Vg. i Østerlarsker Sogn, og den gik i Arv til Sønnen, Jørgen Hermansen Bohn, død 1726. Ejer af Baggaard i Klemensker Sogn, gift med Ide Hartwig, Datter af Claus Hartwig, Baggaard i Klemensker Sogn. (Stamtavle Bohn Side 21—22.)

19 Vg. LOUEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Jep Hellisen (Sk.),	1703.		1759.	
	Elisabeth Thorsdat.,	1718.		1786.	T. Pedersen, 8 Sg., Nyl.
	Michel Ipsen,	1737.	1760.	1802.	Til 9 Sg., Ols.
	Elisabeth Thorsdatt.,	1718.		1786.	T. Pedersen, 8 Sg., Nyl.
1786.	Søren Ipsen,	1746.		1808.	J. Hellisen, ovenf.
	Signe Kirstine Ipsdatter,	1759.		1833.	
1817.	Niels Mortensen,	1795.	1819.	1869.	S. Ipsen, ovenf.
	Margrete Nielsdatt.,	1798.		1885.	N. Pedersen, 8 Vg., Poulsk.
	Hans Kjøller,	1811.	1843.		Til Svaneke 1844.
	Ane Kirstine Nielsdatt.,	1825.			N. Mortensen, ovenf. — Som skilt gift m. Jeppe Nielsen Folkmann. Jordemoder.
1844.	Niels Mortensen,	1795.	1819.	1869.	S. Ipsen, ovenf.
	Margrethe Nielsdatt.,	1798.		1885.	N. Pedersen, 8 Vg., Poulsk.
1847.	Søren Peter Lau,	1821.	1855.	1886.	N. Mortensen, ovenf.
	Nicoline Cathrine Bidstrup,	1837.		1894.	J. Bidstrup, 19 Sg., Olsk.
1879.	Christian Larsen Munch,	1848.	1874.	1906.	J. L. Munch, 37 & 38 Sg., Ø-lars.
	Caroline Margrethe Lau,	1857.		1915.	S. P. Lau, ovenf.
1907.	Andreas Munch,	1876.	1908.		C. L. Munch, ovenf.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Thora Anine Susanne Hansen,	1883.			H. P. Hansen, 13 Sg., Ø-lars.
1944.	Paul Byder,	1915.	1944.		Chr. Andr. Byder, 28 Sg., Knudsk.
	Ellen Munch,	1914.			A. Munch, ovenf.

20 Vg. BJERREGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	John Monsen,				
	Bente ..... (Sk.),			1727.	
	Hans Ipsen (Sk.),			1737.	
	Bente ..... (Sk.),			1727.	
	Kirstine Hansdatter,				H. Frost, Kl.
	Poul Jensen Stange,				J. R. Stange, 18 Vg., Ø-lars.
	Haagen Weidichsen,				
	Sidsele .....,			1749.	
	Anders Hansen Frost,				(Obligation 1759).
1770.	Erich Ipsen,				
1781.	Peder Christensen,	1749.	1782.	1835.	C. P. Stange, 29 Sg., Ø-lars. — Til 47 Sg. og derefter 46 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Andersdatter,	1753.		1826.	A. Olsen, 60 Sg., Aaker.
1789.	Peder Jensen Due,	1744.		1813.	
	Sidsele Ipsdatter,				
1814.	Eskild Didriksen Dich,	1786.	1814.	1848.	Skøde 1814, 25/1. 1500 Rd. —Til 42 Sg., Ø-lars.
	Bodil Kirstine Pedersdatter,	1791.		1864.	P. J. Due, ovenf.
1817.	Friderich Jensen Kofod,	1787.		1821.	J. F. Kofod, 3 Sg., Rø. — Fra 42 Sg. — Til 48 Sg., Ø-lars.
	Christine Ambrosdat.,	1790.			A. Ambrosen, 27 Sg., Rø. — Som Enke g. m. Esper P. Marker, 48 Sg., Ø-lars.
1820.	Josef Rasmus Jensen,	1795.	1824.	1836.	Til 18 Vg., Ø-lars.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Kirstine Margrethe Pedersdatter,	1797.		1849.	P. O. Riis, 27 Sg., Ø-lars. — Som Enke g. m. H. Munch, 18 Vg., Ø-lars.
1824.	Lars Madsen Marker,	1797.			
	Agnethe Margrete Hansdatter Holst,	1800.			
1824.	Christian Jørgensen,	1795.		1830.	Fra Ø-marie 1824.
	Martha Margrethe Jensdatter,	1800.			
1833.	Hans Peter Michelsen,	1812.	1833.		Til Aaker 1836.
	Martha Margrete Jensdatter,	1800.			
1834.	Ole Nielsen,	1808.	1829.		Til 2. Vg. Kl.
	Kirstine Pedersdatt.,	1809.			P. Pedersen, Udb. Lensgaards Gr.
1844.	Magnus Pedersen,	1809.		1861.	P. Mogensen, 6 Vg., Ø-lars.
	Petra Kirstine Pedersdatter,	1818.			P. Nielsen, Forp., Ø-marie.
1846.	Mikkel Pedersen,	1792.			
	Bodil Kirstine Andersdatter,	1806.			
1857.	Hans Kristensen Marckmann,	1817.		1881.	K. Marckmann, Vestm.
	Cecilie Margrete Kofod,	1818.		1892.	O. Kofod, Udb. 2 Vg. Gr., Ø-lars.
1881.	Johan Hansen Marckmann,	1857.	1882.		H. K. Marckmann, ovenf.
	Sine Marie Kofod,	1852.		1935.	A. J. Kofod, 48 Sg., Ø-lars.
1912.	Christian Andreas Marckmann,	1884.			J. H. Marckmann, ovenf. — Til 7 Sg., Persk.
1916.	Oskar Vilhelm Andersen,	1883.			Fra Kl.
	Marie Karlsen,	1890.		1916.	K. Karlsen, Studeby.
1918.	Hans Frederik Jørgensen,	1868.			
	Kristine Nielsen,	1871.			
1920.	H. Hampe.				

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1921.	Valdemar Otto Munch,		ug.		Munch, 1 Vg., Ø-lars.
1923.	Peter Jørgensen,	1895.	1921.		Chr. Jørgensen, Gildesboet, Ruts.
	Marie Elisabeth Schou	1893.			Chr. P. Schou, 48 Sg., Ø-lars.

21. Vg. HESLEGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Hans Koefoed,			1623.	P. Koefoed, Kyndegaard, Nyk.
	Peder Laursen,				
	Margrete Hansdatter,			1682.	
	Bendix Jacobsen Rottensteen (Sk.),			1717.	J. F. Rottensteen, 23 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Andersdat. (Sk.),			1706.	Enke.
	Anna Hansdatter Langsted (Sk.),			1725.	H. P. Langsted, Sognepræst, Nyk.
	Hermand Clausen (Sk.),			1750.	
	Anna Hansdatter Langsted (Sk.),			1725.	H. P. Langsted, Sognepræst, Nyk.
	Martha Hansdatter,				H. Mogensen, 66 Sg., Kl.
1748.	Bendix Hermansen,	1723.	1747.	1764.	H. Clausen, ovenf.
	Karen Pedersdatter,			1763.	P. Svendsen, Vagtmester, 5 Sg., Ø-lars.
1764.	Peder Jensen Munch,	1737.			H. Munch, 18 Sg., Persk. — Til 32 Sg., Ø-lars.
	Karen Ibsdatter,			1795.	
	Fæste. Hans Pedersen Munch,				Til 32 Sg., Ø-lars.
	Kirsten Pedersdatter,				P. Svendsen, 16 Sg., Ø-lars.
1782.	Esper Michelsen,	1739.			Fra 32 Sg., Ø-lars.
	Kirstine Clausdatt.	1742.			
1788.	Lars Hansen,	1744.			
	Ellen Kirstine Hansdatter,	1719.		1792.	
	Magdalene Andersdat.,	1762.			
1805.	Hans Jensen, Giertrud Johnsdatter.				Skøde 1805, 8/2. 999 Rd.

www-vang-hansen.dk

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1806.	Svend Hansen Dam,	1767.		1835.	Skøde 1806, ?/7. 666 Rd. 4 Mk.
	Signe Rasmusdatter,	1770.		1843.	
1843.	Hans Svendsen Dam,	1810.	1851.	1878.	S. H. Dam, 21 Vg., Ø-lars.
	Bodil Katrine Munch,	1817.		1852.	A. P. Munch, 12 Sg., Ø-marie.
	Michelle Christine Pedersen,	1823.	1854.	1863.	
	Karen Kirstine Larsen,	1834.	1864.	1905.	M. M. Larsen, 6 Sg., Ø-marie.
1877.	Kristian Hansen Dam,	1854.	1881.	1903.	H. S. Dam, ovenf.
	Ellen Marie Sofie Erikke Hansen,	1856.		1909.	J. Hansen, 35 Sg., Ø-lars.
1909.	Jens Hansen Dam,	1888.	1917.		K. H. Dam, ovenf.
	Magda Helene Maegaard,	1894.			J. K. Maegaard, 17 Sg., Ø-lars.

22 Vg. RODHOLMSGAARD.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
	Olluf Nielsen,				
	Giertrud Espersdatter,			1691.	
	Mogens Michelsen,	1693.		1777.	Til 48 Sg., Ø-lars.
	Karen Hansdatter (Sk.),			1747.	
	Giertrud Hansdatter,				H. Michelsen, 48 Sg., Ø-lars.
	Hans Mogensen,			1763.	M. Michelsen, ovenf.
	Gundel Mogensdatter,	1727.			M. H. Munch, 49 Sg., Ø-lars.
1765.	Thor Ipsen,	1741.		1820.	J. Hellisen, 19 Vg., Ø-lars.
	Gundel Mogensdatter,	1727.			M. H. Munch, 49 Sg., Ø-lars.
	Ellen Elisabeth Hansdatter,	1781.			
1803.	Jeppe Hellisen,	1763.	1803.	1806.	T. Ipsen, ovenf. — Skøde 1803, 24/3. 1200 Rd.
	Kirstine Hansdatter Weidemann Dam,	1781.		1822.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars.

Ovtg.	Ejere	født,	gift,	død,	Forældre, Fødested m. m.
1807.	Jens Andersen (Møller),	1774.	1807.	1843.	Til 19 Sg., Kl.
	Kirstine Hansdatter Weidemann Dam,	1781.		1822.	H. W. Dam, 14 Sg., Ø-lars, tidl. gift med Nikolaj Kaas, Allinge.
	Karen Kirstine Nielsdatter,	1776.	1823.		
1823.	Hans Weidemann,	1805.	1823.	1837.	J. Hellisen, ovenf.
	Sidsele Margrete Pedersdatter,	1804.		1864.	P. M. Nielsen, 15 Sg., Ø-lars.
1840.	Henrik Andersen,	1807.	1840.	1895.	A. Ipsen, 11 Sg., Ø-lars.
	Sidsele Margrete Pedersdatter,	1804.		1864.	P. M. Nielsen, 15 Sg., Ø-lars.
1865.	Jens Peter Svendsen,	1841.	1865.	1926.	S. Pedersen, 16 Sg., Ø-lars.
	Ane Margrete Andersen,	1841.		1920.	H. Andersen, ovenf.
1902.	Peder Kristian Svendsen,	1879.	1901.	1915.	J. P. Svendsen, ovenf.
	Karen Sofie Svendsen,	1879.			A. Svendsen, 7 Vg., Ø-lars.
1925.	Henrik Svendsen,	1902.	1925.	1937.	P. K. Svendsen, ovenf.
	Helga Kofoed,	1903.			A. Kofoed, Toft, Ø-lars.
1930.	Oluf Lundberg,	1883.	1931.		O. R. Lundberg, 17 Sg., Aaker.
	Engeline Margrethe Olsen,	1883.			J. J. Olsen, 4 Vg., Nyl.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

OM ALUNTILVIRKNING PAA BORNHOLM, BELYST VED DOKUMENTER I RIGSARKIVET.

Af mag. scient. *Knud Dreyer Jørgensen.*

Den 29. August 1818 udstedte Kong Frederik den Sjette Befaling til Det kongelige Rentekammer om at lade anstille Undersøgelser over de paa Bornholm funde Forekomster af Kul og Jernerts. Rentekammeret lod straks Befalingen gaa videre til en særlig med dette Maal for Øje nedsat Kommission, der allerede nogen Tid i Forvejen havde paabegyndt de forberedende Arbejde. Kommissionen bestod af Bergmester Münster, Professor H. C. Ørsted og Kontorchef i Det kongelige Rentekammer, Justitsraad L. Esmarch. Da Münster imidlertid paa det Tidspunkt, da den kongelige Ordre blev uddelt, befandt sig paa en Rejse i Norge, og man ikke mente at kunne afvente hans Tilbagekomst, medtog man i Stedet for ham den 24 Aar gamle Student (senere Professor) Georg Forchhammer, en Lærersøn fra Husum, der en Tid lang havde været kemisk Medhjælper hos Professor Ørsted.

Ekspeditionens tre Medlemmer var klar over, at det ikke var muligt at bedømme de Fordele, den fundne Jernerts og de søgte Stenkul kunde bringe, uden at kende hele Øens Beskaffenhed og indvortes Bygning (1, Side 2), og man besluttede derfor at udvide Maalet for Undersøgelserne til at gælde hele Bornholm. Ekspeditionen afsejlede derpaa til Bornholm, hvortil den ankom den 13. September 1818, og hvor man straks gik i Gang med Arbejdet, der varede til den 16. Oktober. Arbejdet paa Bornholm fortsattes og afsluttedes den følgende Sommer.

Bortset fra de rent videnskabelige Resultater af disse geologiske Ekspeditioner opnaaedes ogsaa en lang Række praktiske. Der fandtes og undersøgtes saaledes Kul-, Jern-, Kobber- og Blyforekomster, hvis tekniske Nyttiggørelse overvejedes indgaaende. Og paa det sydlige Bornholm undersøgtes de allerede

www-vang-hansen.dk

i længere Tid kendte sorte Alunskifre, der viste sig at indeholde baade Kul og Olie og at have en betydelig større Udbredelse end tidligere antaget. Man havde ganske vist allerede adskillige Aar tidligere haft den Forestilling, at Alunskiferen paa Bornholm kunde faa nogen praktisk Betydning, hvis den blev udnyttet. Paa et Møde den 19. December 1770 i Det kongelige danske Landhusholdningsselskab kunde d'Herrer Kancelliraad Christian Marfeld og Bergraad Henrich Blichfeld, der lige var vendt tilbage fra en Undersøgelsesrejse for Selskabet efter Kul paa Bornholm, saaledes udtale: »Altsaa findes her paa dette endog i mange andre Henseender af Skaberen velsignede Land med fuldkommen Vished, et uudtømmeligt Skatkammer af Steenkul: hvilket, ved et ordentligt anlagt og vedvarende Arbejde, vil være at erholde, og bestandig blive tilstrekkeligt baade til at forsyne de danske Riger og Lande med, saavelsom tjene til en betydelig fordeelagtig Udenrigshandel, saavel i Henseende til Steenkullene selv, som i Henseende til de Kjøbmands-Vares Virkning, hvortil Bornholm haver de skønneste Materialier. Disse ere, for at blive ved Mineralriget alene, Allun-Skifferen, som Landet haver i den Mængde, at det synes dermed bestandig at kunne forsyne mange Riger i Verden. Sement-Stenen til Sement-Virkning, ...«. Men først ved Ørsteds og hans Medarbejderes Undersøgelser paavistes det, at den bornholmske Alunskifer var velegnet til Fremstilling af Alun. — Ganske lignende Skifre havde allerede i mange Aar været kendt og udnyttet til Fabrikation af Alun i vore Nabolande Norge, Sverige og Tyskland. Alun er en kemisk Forbindelse, der indeholder Kali, Lerjord og Svovlsyre, og er i ren Tilstand et klart, krystallinsk Stof, som foruden til medicinsk Brug, hvor dets Evne til at standse smaa, overfladiske Blødninger er almindeligt kendt, særlig anvendes til Forbehandling af Skind og som Bejdse i Farveindustrien.

Udvindingen af Alunet foregik i disse Tider paa den Maade, at Alunskiferen brændtes til Aske, hvorved der foregik en Række Omdannelser i Skiferens Bestanddele. Ved yderligere at lade den brændte Skifer henligge under Luftens iltnende Paavirkning i nogle Maaneder dannedes lidt efter lidt større eller mindre Mængder Alun i Asken. Asken kastedes derpaa ned i en Beholder med rent Vand, hvorved Alunet gik i Opløsning. Denne Opløsning indkogtes derpaa i særlige Sydepander, paa hvis Bund Alunet til sidst afsatte sig. Danmark indførte i 1820erne omkring 75000 kg Alun om Aaret til en Værdi af ca. 7000 Rigsdaler. Naar man dertil erindrer, at den reelle Værdi

af denne Sum svarer til ca. 280.000 Kr. i 1944, forstaar man, at Ekspeditionen knyttede en særlig Opmærksomhed til den bornholmske Skifer. — I 1919 lod den da udgrave nogle Hundrede kg, og denne Prøve brændtes paa et Baal af Lyng og Træ. Efter at Skiferen var blevet godt opvarmet, viste der sig det ejendommelige, at *den kunde brænde selv,* hvilket maatte skyldes dens Indhold af Kul og Olie.*) Senere Undersøgelser viste, at 1 kg af den ved fuldstændig Forbrænding frembringer saa megen Varme, at man hermed kan opvarme 10 Liter Vand til Kogepunktet (900 kg/cal.). Efter Brændingen behandledes Skiferen paa den sædvanlige Maade, og det viste sig nu, at der var dannet betydelige Mængder meget fin Alun. Den bornholmske Skifer kunde altsaa med Rette betegnes som Alunskifer. Ekspeditionens Medlemmer var naturligvis særdeles tilfredse med dette Resultat, og de fremsatte det naturlige Forslag, at der blev gjort et alvorligt Forsøg paa at udnytte dette Naturprodukt. Foreløbige Beregninger viste, at et Værk til Udnyttelse af Alunskiferen med stor Fordel kunde anlægges paa *Kongens Mark Limensgade* ved Læsaa, ca. 3 km Sydvest for Aakirkeby, hvor Skiferen optræder i store Mængder, dækket af et tyndt Lag Kalksten. Af denne Kalksten kunde der tilhugges Bygningssten og ved Brænding fremstilles Mørtelkalk og Cement. Der skulde saaledes paa dette Sted kunne oparbejdes en ret betydelig Minedrift og Industri, der paa det varmeste anbefaledes af Ekspeditionens Medlemmer.

Selvom Rentekammeret var yderst tilfreds med Ekspeditionens Resultater i Almindelighed og Undersøgelsen af Alunskiferen i Særdeleshed, mente det dog ikke, at en rationel Udnyttelse af disse var en Opgave, det tilkom Statsmagten at løse. Og da der i Landet ikke fandtes nogen Privatmand, der havde de tilstrækkelige økonomiske, tekniske og andre Forudsætninger for at løse Opgaven, blev hele Sagen foreløbig stillet i Bero.

Ørsteds Assistent, nu Dr. phil., G. Forchhammer interesserede sig dog stadig for de bornholmske Alunskifre og iøvrigt ogsaa for den praktiske Udnyttelse af den danske Jords øvrige

*) Ørsted havde i sit Laboratorium opvarmet lidt Alunskifer med fortyndet Salpetersyre til en ikke særlig høj Temperatur, hvorved han iagttog en stærk Udvikling af røde Dampe og en kraftig Opskummen af Syren. Han mener, at disse Fænomener viser, at Alunskiferen indeholder Olie. — Senere Undersøgelser har ikke med Sikkerhed kunnet paavise dette Stof i Skiferen.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Raastoffer, og efter at han ved Den polytekniske Læreanstalts Oprettelse i 1829 var blevet Lærer ved denne, fik han rig Lejlighed til i de kommende Aar at overføre sin Interesse til de unge Studerende. Den første af hans Elever, om hvem vi ved, at han havde til Hensigt at udnytte et Raastof i den danske Jord, var en Mand ved Navn Wilkens, der umiddelbart efter at have taget sin Eksamen fra Den polytekniske Læreanstalt i 1833 indsendte en Ansøgning til Regeringen om Monopol paa at udvinde Alun af den bornholmske Alunskifer. — Samme Wilkens drog dog kort Tid efter paa en Studierejse til Udlandet og opgav sikkert siden Tanken om Alunfabrikation.

Men allerede et Par Aar senere, nemlig i Aaret 1837, hører man atter om en ung polyteknisk Kandidat, der ønsker at forsøge den bornholmske Alunskifer udnyttet praktisk, og for at lære Aluntilvirkning nærmere at kende vil han gøre en Rejse til Udlandet for at studere udenlandske Alunværker. Da han imidlertid ikke selv var i Besiddelse af de nødvendige Penge til at gøre en saadan Rejse, indsendte han til Regeringen en Ansøgning om at faa bevilget Penge til at dække Rejseomkostningerne med. Denne Ansøgning findes opbevaret i Rigsarkivet (Bilag til Industrie og Fabrik Fagets Journaler for 1837, Nr. 624), og da den giver en Række interessante, personlige Oplysninger om den Mand, der skulde komme til at gøre det største Arbejde for en praktisk Udnyttelse af de bornholmske Alunskifre, gengives den her i sin fulde Ordlyd:

»Underdanigst Promemoria.

Det Høikongelige General-Toldkammer- og Commerce-Collegium ansøges underdanigst om en Reiseunderstøttelse, for at Undertegnede kan gjøre sig bekjendt med Aluntilvirkningen, som med forbedret Teglfabrication og Pottemageri.

Aar 1831 gjennemgik jeg Forberedelsesexamen ved den polytechniske Læreanstalt; hvornæst jeg i Foraaret 1834 blev dimmiteret som Candidat i den anvendte Naturvidenskab med Hovedcaracteren Haud laudabilis. Jeg havde tidligere erhvervet mig Færdighed i flere Haandarbeider: deels i min Læretid som Kunstdreier, og — efter dennes Tilendebringelse (1830) indtil Præliminærexamen — deels hos en Mechanicus, deels ved Arbeide omtrent et Aar i den polytechniske Læreanstalts forskjellige Værksteder. Med stadigt Hensyn til den fabriksmæssige Anvendelse af Landets mineralske Producter, ønskede jeg praktisk Kjendskab til Fabrikvæsenet i større Udstrækning; jeg

søgte derfor en Ansættelse paa Frederiksværk, hvor jeg strax efter Examen tog Opholdssted, og hvor jeg i August 1834 — i mit 25 Aar — overtog Bestyrelsen af Krudtfabriken.

Ligesom jeg, under mit 3aarige Ophold her paa Stedet, har gjort mig bekjendt med det Specielle ved de herværende Fabriker /: hvoriblandt et maadeligt Pottemageri :/, og med Fabrikvæsenet i Almindelighed, har jeg ogsaa især — saavidt Leilighed gaves —henvendt min Opmærksomhed paa Fabriker, der kunne baseres paa Danmarks — og navnligen paa Bornholms — Mineralrigdomme. Af saadanne er det Nærmeste, nemlig et Alunværk, aldeles ikke oprettet; og Teglfabricationen samt Pottemageriet :/ hvilke med Fordeel kunne forbindes med et Alunværk :/ synes meget forsømte. For at gjøre mig bekjendt med de bedste Fabriker af denne Art, og om muligt tillige med Jerntilvirkningen og med Kulbrydningen, ønsker jeg at foretage en Reise igjennem Holsteen og Nordtyskland til Rhinegnene og Nederlandene; men da mine pecuniære Omstændigheder ikke tillade mig selv at bestride Omkostningerne, ansøger jeg underdanigst det Høikongelige Generaltoldkammer og Commercecollegium om en Understøttelse til denne Reise.

Høganæs og Andrarum i Sverrig agter jeg i Forventning af midlertidig Permission fra mine Forretninger — at besøge i denne Maaned; hvornæst jeg vil gjøre mig mere fortrolig med Localitetsforholdene paa Bornholm.

Frederiksværk den 8de Juni 1837.

Underdanigst
Peter Johan Hammer
polytechnisk Candidat.
Assistent paa Frederiksværk.

Til det Kongelige Generaltoldkammer og Commercecollegium.«

En lignende Ansøgning bliver indsendt til Directionen for den Reierske Fond.

Med Hr. Professor Forchhammers Tilladelse hidsætter jeg i Afskrivt en Attest, som jeg har modtaget forr. Aar:

»Polytechnisk Candidat Hammer har i de $2^1/_2$ Aar han har studeret ved den polytechniske Læreanstalt, med megen Flid og Iver beskjæftiget sig med Gjenstandene for Underviisningen. Da hans Bestræbelse især gaar ud paa at blive Practiker, saa

www-vang-hansen.dk

tror jeg, at en Understøttelse, der letter ham hans fremtidige Studium, af ham vil blive anvendt og benyttet med den samme Flid som han tidligere har viist.«

Kjøbenhavn den 10de April 1836

G. Forchhammer.

Indføiet 3de Bilag: fra Etatsraad Ørsted, fra Inspecteuren ved Frederiksværk, Capitain von Dalberg, og fra Administrationen for Frederiksværk og Gods.«

Af Professor Ørsteds Vidnesbyrd gengives nedenstaaende Udtog:

»— — — I theoretisk og praktisk Chemie, Technologie, Zoologie, Botanik, Crystallographie og Physik erholdt han saa gode Charakterer, at der ikke kunne være ringeste Tvivl om at, om disse alene skulde bestemme Hovedcharakteren, denne maatte blive Laudabilis. For Tegning erholdt han dertil Laud. pro ceteris. Derimod bestod han sig mindre vel i Mathematiken, saa at han ganske i Overensstemmelse med vort Reglement ikkun fik Charakteren Haud illaudabilis til Hovedcharakter. Uagtet denne ringe Fremgang i Mathematik, som vist nok var en betydelig Mangel, tror jeg dog, i Medfør af det Oplyste, at han kan ansees for at have lagt en saadan Kundskab i mange vigtige Fag for Dagen, at han vil være i Stand til at virke som tænkende og oplyst Mand i mangent Industrifag, især naar han vælger noget bestemt Fag, og ganske hengiver sig dertil. — — —«

Hammers Ansøgning blev i Regeringen i det store og hele behandlet med stor Velvilje, ikke mindst af Departementchefen for Generaltoldkammer og Commercecollegiet, P. Garlieb, der selv, sammen med daværende Fabriksdirektør Rawert, i 1815 havde berejst Bornholm og undersøgt Øens geologiske Forhold. Ogsaa denne sidste blev afanket en Erklæring om Hammers Ansøgning. I denne Erklæring sætter Rawert sig imod, at Staten yder Hjælp til Hammers Rejse, vist nok blandt andet af personlige Grunde, idet Rawert paa Grund af visse Stridigheder med Professor Ørsted om Prioriteten til nogle geologiske Nyopdagelser paa Bornholm (Ørsted havde jo udført sine Undersøgelser paa denne Ø paa omtrent samme Tidspunkt som Rawert og Garlieb, sml. *1* og *2*) bar Nag til denne

og derfor sikkert ogsaa til saadanne Projekter, som Ørsted-Forchhammer mere eller mindre direkte var ansvarlige for. Rawert skriver i sin Erklæring blandt andet følgende:

»— — — Da det af Ansøgningen sees, at det skal være paa Bornholms sakaldte Rigdom paa Mineralier, som skulde være Hovedøiemedet for Supplikantens Studium og fremtidige Virksomhed, tillader Direktoratet sig at henlede det Høie Collegii Opmærksomhed paa, at saavel ved Regjeringens, som ved Privates, især siden indeværende Aarhundredes Begyndelse, næsten uafbrudte Bestræbelser ere disse Mineralier, og med hvad dermed kan udrettes, blevne saa bekjendte, at der vist nok fra Regjeringens Side ikke behøves at gjøres mere derfor, eller derpaa anvende flere end de allerede anvendte ikke ubetydelige Bekostninger. Ved disse Regjeringens Bestræbelser og Bekostninger er der lagt en saadan Grund, at Borgerne nu med Tryghed derpaa kunne bygge, om de finde saadan Bygnings Opførelse tilraadelig for dem. At saadant hidtil ikke er skeet paa anden Maade end skeet er, og at navnligen Allunbrudene ikke ere benyttede, maa upaatvivleligen hidrøre derfra, at Fordelene dermed, især med de sidste, ikke have været Vedkommende ret indlysende, ligesom det heller ikke er Direktoratet det.

Fabrikationen af Allun, hvad enten nu dette skeer ved at udvinde den af Erts, eller kunstigen, ved at forbinde Leerjord, Svovlsyre og Kali er nu drevet til den Udstrækning, at mange Værker, som ikke have arbeidet under de gunstigste Omstændigheder, fornemmeligen hvor Brændselet har været noget kostbart, ere nedlagte; deriblandt i Sverrige. Endskjønt den Bornholmske Allunskifer er temmelig brændbar, udfordres alligevel Brændsel dertil, og dette er ikke hverken billigt eller saa let tilgjængeligt paa Bornholm, især naar det skal forbruges i nogen Mængde, og betydeligt vilde Forbruget blive, naar Alluntilberedningen skulde foretages efter nogen stor Maalestok, og dette blev igjen en aldeles Nødvendighed, naar det skulde svare Regning; men til dette udfordredes en betydelig Capital, som blev endnu større, naar dermed skulde forenes et Teglværk og Pottemageri, som Supplicanten vil have. Men, hvorfra disse Penge? I Ansøgningen siger Supplicanten, at hans pekuniaire Omstændigheder ikke tillade ham paa egen Bekostning at foretage den tilsigtede Reise; hvorfra vil han da tage Pengene til disse Værkers Anlæg? Han finder næppe nogen formuende Privat, som vil tilskyde dem. — — —«

www-vang-hansen.dk

Fabrikdirektøren lader i dette Brev fra 14. Juli 1837 ingen Tvivl bestaa om hans Indstilling over for Værdien af Bornholms mineralske Rigdomme i Almindelighed og over for Hammers Projekt i Særdeleshed. Hvad enten hans Mening nu er dikteret af personlige eller af andre Grunde, repræsenterer han et Standpunkt, der ligger langt forud for hans Tid, og som først i de senere Aartier har vundet almindelig Tilslutning.

Men paa Trods af hans kategoriske Udtalelser var Stemningen i Generaltoldkammer og Commercecollegiet dog saa stærk for Hammers Planer, at det indgik til Kongen (Frederik VI) med Forestilling om Understøttelse til Hammer, og den 9. August 1837 resolveredes:

»Vi ville allernaadigst have forundt polytechnisk Candidat Peter Johan Hammer en Reiseunderstøttelse af 300 Rdl. Sølv af Industrien og Commercens Fond, imod at han forpligtes til ved sin Hjemkomst at indgive Beretning til vort Generaltoldkammer og Cemmerce-Collegium om sin Reise.«

I Maj 1838 drog Hammer ud paa sin Studierejse, idet den første Del af Turen foregik med Skib til Kiel. Hvor Hammer herfra begav sig hen, er ikke bekendt, kun ved vi, at han bl. a. naaede til Paris, hvorfra han anmodede Regeringen om yderligere Rejsepenge, hvilket dog blev afslaaet. I 1839 vendte han tilbage, sikkert betydeligt rigere paa Kundskaber og Erfaringer og bestyrket i sin Tanke om at udnytte de bornholmske Alunskifre. Før han drog af Sted, havde han haft Lejlighed til ved Alunværket Andrarum i Skaane at studere, hvorledes Lag af fuldstændig samme Udseende som de bornholmske blev brudt og udnyttet, og under sin Studierejse havde han desuden erfaret, at bornholmsk Kalksten (Cementsten) blev eksporteret fra Øen til Flensborg og udnyttet i den derværende eneste danske Cementfabrik til Fremstilling af Cement, og at samme Kalksten ogsaa blev anvendt som Raaprodukt i Cementfabrikker i Rostock og Wismar i Nordtyskland og i andre Byer ved Østersøens Kyster.

Disse Forhold bestyrkede naturligvis hans Forhaabninger om at faa en Udnyttelse af de bornholmske Alunskifre i Gang, og Forholdene var særligt gunstige ved Limensgade, hvor Skifrene kun dækkedes af et — iøvrigt ikke særlig tykt — Lag Cementsten. Under 7. November indsendte han da til Regeringen følgende Ansøgning om Eneret til at udnytte Alunskifrene:

»Allerunderdanigst Promemoria.

Det Kongelige Generaltoldkammer og Commercecollegium ansøges underdanigst om at bevilge Undertegnede et Eneretsprivilegium, paa 5 à 10 Aar, til paa Bornholm at producere Alun af Alunskifer. Et Alunværk paa Bornholm kan muligen concurrere i Udlandet med de svenske og andre Alunværker; imidlertid tør kun med Sikkerhed regnes paa Afsætning til Indlandet, hvor Tolden giver nogen Beskyttelse. Forbruget af Alun i Danmark er ikke ubetydeligt; dog kan det kun være Gjenstand for en eneste Fabrik, og denne vil næppe kunne bestaae, dersom Porduktionen maa indskrænkes betydeligt under det Quantum, som aarligen forbruges i Danmark. Nogle Aar ville hengaa, før det indenlandske Fabricat har fortrængt Størstedelen af det fremmede, altsaa før jeg tør vente egentlig Fordeel af min Fabrik: et betydeligt Tab vilde følgeligen være uundgaaeligt, dersom en Concurrent fremstod paa Bornholm, forinden jeg havde sikkret mig betydelig Afsætning. — Om jeg end ikke selv har nogen Grund til at vente nogen rivaliserende Fabrik paa Bornholm i de første Aar, kan jeg dog ikke tilintetgøre Frygten hos en saadan hos mine Medinteressenter: saavel disse som Andre, der have viist Interesse for Sagen, have fornemmelig deeltaget — og ville deeltage — i Haab om, at bemeldte Enerets-Privilegium vil kunne erholdes. Jeg maa følgeligen ansee det attraaede Privilegium som en væsentlig Betingelse for at kunne samle den fornødne Capital til Fabrikanlægget, og tillader mig at haabe, at det høie Collegium i Betragtning af disse Omstændigheder naadigst bevilger mit Andragende.

Jeg agter at anlægge Fabriken paa den Kongelige Udmark »Limensgaden«, beliggende i Aaker Sogn paa Bornholm. — —«

Omtrent samtidig indsender Hammer et Andragende til Rentekammeret om at faa overdraget »Limensgaden« til Ejendom. Herom hedder det i »Rentekammerets Relations og Resolutions« for Aaret 1840 (Litr. A. Nr. 140) bl. a. følgende:

»Fra polytechnisk Candidat Hammer har vi Kammeret modtaget et Andragende om, at Deres Majestæt tilhørende Udmark, Limensgaden kaldet, i Aaker Sogn paa Bornholm, med den dertil stødende Del af Læsaaen, maatte overdrages ham til Eiendom til derpaa at anlægge en Fabrik for Cement, Alun, Jernvitriol og Bruunrødt, samt et Steenhuggeri. Til dette Øiemed har Supplicanten, efter sin Tilbagekomst fra en med of-

www-vang-hansen.dk

fentlig Understøttelse foretagen Reise til Udlandet, anstiller temmelig omfattende Undersøgelser paa bemeldte Udmark og derved overbeviist sig om, saavel at Alunskifer og Cementsteen der findes i tilstrækkelig Mængde for en Fabrik af betydelig Størrelse, som at Materialierne ere af fortrinlig Godhed.« — — »Da derfor de locale Forhold understøtte dette Foretagende, idet der fra Limensgaden ikkun haves 1/4 Mil til nærmeste Ladeplads og Læsaaen kan afgive nogen disponibel Vandkraft til Fabrikernes Drivt, anseer han det udenfor al Tvivl, at de paatænkte Fabrikanlæg ville afgive Fordeel. Da imidlertid et Fabrikanlæg i de første Aar ikke kan afgive en saadan Gevinst, som naar det i længere Tid har været i Gang og den Fordeel, der i hine Aar indvindes, derhos for en stor Deel medgaaer til Udvidelser og Forbedringer, har Supplicanten anholdt om, at Afdragene paa den Kjøbesum, for hvilken Limensgaden kunde overlades ham til Eiendom, maatte ansættes saa lave som muligt for de første Aar.« — — — »I sin over Ansøgningen afgivne Erklæring har Amtmand Krabbe bemærket, at det neppe kan være Tvivl underkastet, at Anlæget af de nævnte Fabriker paa Limensgade vilde, under Bestyrelse af en kyndig Mand afgive en Fordeel, der langt overstiger den Nytte, som for Tiden faaes af bemeldte Udmark, hvis Jordmon, som Følge af de tidligere foretagne Gravninger, efter Cement- og Marmorsteen, er saa ujevnt, at det ikke synderlig egner sig til Agerdyrkning. Da derfor dette Foretagende kunde aabne en for Bornholm hidtil ubenyttet Indtægtskilde, har Amtmanden foreslaaet, at Supplicanten strax overlades Udmarken med Tilsagn om, naar Værkerne efter 2 à 3 Aars Forløb ere anlagte og satte i Drivt, da at meddeles Eiendom paa billige Vilkaar.

Ved allerhøieste Resolution af 30te Mai 1832, angaaende Udskiftning paa Bornholm og Anvendelse af Udmarksjorderne, der i en eller anden Henseende have Interesse for Staten i Almindelighed eller for Øen i Særdeleshed, f. Ex. de, som indeholde Kulminer, Cement, med videre, (at disse) skulle være udenfor Delingen af bemeldte Jorder imellem Hans Majestæt Kongen og Øens Indvaanere. Da Limensgaden, ifølge de alt dengang foretagne Undersøgelser, var Kammeret bekjendt som et af de i mineralsk Henseende vigtigste Steder paa Øen, blev denne Udmark, ved Collegiets Skrivelse af 24de November samme Aar til daværende Amtmand over Bornholm, undtaget fra Delingen. Der kan saaledes fra den Side betragtet Intet være til Hinder for den ansøgte Anvendelse af Udmarken, og Collegiet tillader sig derfor over Andragendet i det hele at yttre Følgende. At der paa flere Steder paa Bornholm og navnligen paa den saakaldte Limensgade forefindes Cementsteen og Alunskifer, er, som ovenfor bemærket, intet nyt, men alt tidligere bekræftet ved de til forskjellige Tider foretagne videnskabelige Undersøgelser der paa Øen, og de af Candidat Hammer gjorte Forsøg med Hensyn til Lagenes Righoldighed svare ogsaa fuldkomment til Resultatet af de tidligere Undersøgelser. — — —

Ligeson derfor dette Foretagende, naar det lykkes, vil være særdeles gavnligt for Bornholm, saaledes tager Kammeret saa meget mindre i Betænkning at anbefale det titnævnte Andragende, som Limensgaden, efter hvad Amtmand Krabbe har forklaret, ikke i landoeconomisk Henseende er af Interesse. Men idet vi saaledes tror at burde tiraade, at Limensgade overdrages Candidat Hammer, kunne vi paa den anden Side ikke undlade at bemærke, at den af Amtmanden foreslaaede Overdragelsesmaade, hvorefter Hammer blot skulde tilsiges Adgang til at erholde Eiendomsret til Jorden om 2 til 3 Aar, naar de projecterede Anlæg til den Tid ere fuldførte, ikke kan afgive noget tilfredsstillende Resultat for Sidstnævnte. Han kan nemlig kun vente Deeltagere i Anlæget blandt Bornholmerne, naar han kan godtgjøre, at han virkeligen er Eier af det Sted, paa hvilket Anlægene skulle skee. Imilertid er det ikke vor Mening, at Jorden skulde blive Hammers Eiendom, selv om han ikke kunde udføre den af ham fattede Plan. Vi skulde desaarsag tillade os at foreslaa, at Limensgade vil *strax* paa billige Vilkaar maatte overlades ham til Eiendom, men under den Betingelse, at Jorden skal falde tilbage til Deres Majestæt, naar de projecterede Anlæg ikke er i Drift inden 3 Aars Forløb fra indeværende Aars Begyndelse. Forsaavidt der dernæst er Spørgsmaal om Vilkaarene for Overdragelsen, maa det bemærkes, at Jordstykket vel er omtrent 27 Tønder Land geometrisk Maal, men at det formedelst dets ovenanførte Beskaffenhed, ved Boniteringen til den nye Matricul kun er ansat til omtrent 6 Tønder Land til Taxten 24. En Kjøbesum af 800 Rdl. vil, under disse Omstændigheder, og da der for Øieblikket aldeles ingen Indtægt faaes af Jorden, ligesom da der formeentligen ikke kan være Spørgsmaal om at anlægge nogen Fabrik for offentlig Regning, kunne ansees for temmelig betydelig. — —«

Disse Bemærkninger blev indsendt til Kongen (Christian VIII), der under 25. Marts 1840 resolverede:

»Den Os tilhørende saakaldte »Limensgade« i Aaker Sogn paa Bornholm ville Vi, forsaavidt samme ikke er bortfæstet,

www-vang-hansen.dk

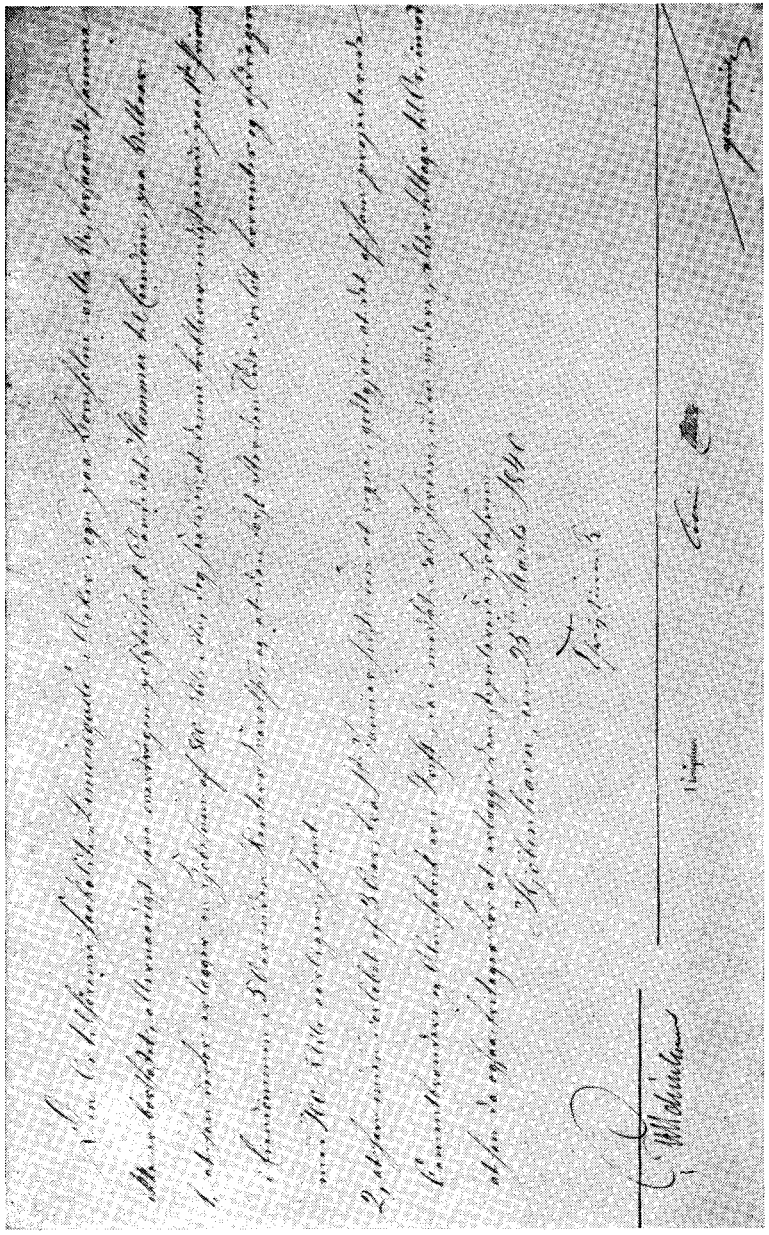

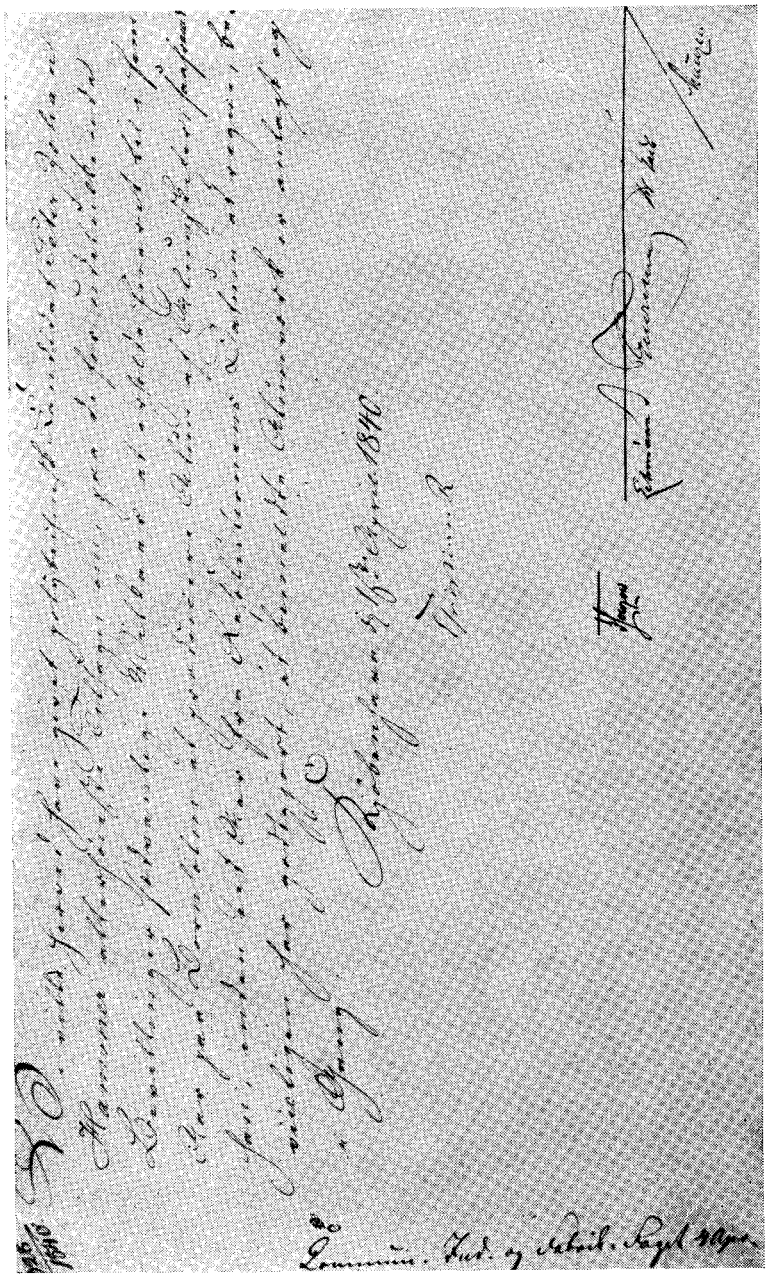

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

allernadigst have overdragen polytechnisk Candidat Hammer til Eiendom, paa Vilkaar:

1, at han derfor erlægger en Kjøbesum af 800 Rbdlr Sølv, dog saaledes, at denne forbliver indestaaende paa 1ste Prioritet i Eiendommen i 5 Aar uden Renters Svarelse, og at den først efter den Tids Forløb forrentes og afdrages med 100 Rbdlr aarligen, samt

2, at han inden Forløbet af 3 Aar, fra 1ste Januar sidstleden at regne, godtgjør, at det af ham projekterede Cementbrænderi og Alunfabrik er i Drift, da i modsat Fald Jorden, uden videre, falder tilbage til Os, imod at han da ogsaa fritages for at erlægge den stipulerede Kjøbesum. —«

Kjøbenhavn, den 25de Marts 1840.
Christian R.

Kort Tid efter resolverede Kongen paa Generaltoldkammer og Commercecollegiets Anbefaling følgende paa Hammers Ansøgning om Eneret:

»Vi ville herved have givet polytechnisk Candidat Peter Johan Hammer allerhøieste Tilsagn om paa de for udelukkende Bevillinger sædvanlige Vilkaar, at erholde Eneret til i fem Aar paa Bornholm at producere Alun af Alunskifer, saafremt han, inden eet Aar fra Resolutionens Datum at regne, beviisligen har godtgjort, at bemeldte Alunværk er anlagt og i Gang.«

Kjøbenhavn d. 1ste April 1840
Christian R.

Efter at disse Bevillinger saaledes var givet med de bedste Anbefalinger og med store Forhaabninger om, at de maatte føre til en Nyttiggørelse af et af Bornholms mange Naturprodukter, stod Hammer nu over for Problemet at skaffe Penge til Bygning af Fabrikken og Driften af denne i den første Tid, inden Salget af de fremstillede Produkter begyndte at give Indtægter.

Til den Ende havde Hammer efter at have udarbejdet foreløbige Projekter til Fabriksanlæggene henvendt sig til »Directionen for den mercantile Industriforening« i København og anmodet denne om at affatte en Indbydelse til Interesserede om at indtræde i et *Actieselskab til Benyttelse af Limensgadens og Omegnens Mineralier*. Indbydelsen begynder med følgende ikke uinteressante Linier:

»Ligesom Interessen for den indenlandske Industri tiltager, erkjendes ogsaa mere og mere, at mange af vort Lands bedste Naturfrembringelser endnu ere ubenyttede. Især har Bornholm Mineralier til en Mængde Producter, hvormed vi forsyne os fra Udlandet; og Aarsagen hvorfor disse ikke ere benyttede, maa vistnok alene tilskrives Sjeldenheden af de Kundskaber, der behøves til den Art af Virksomhed, forenet med Mod og Disposition over større Capitaler. Kun ved Kræfternes Forening til Oprettelse af en stor Del techniske Entrepriser, kan i vor Tid Industrien udvikles her som andensteds og blive af den heldbringende Indflydelse, som Landets øvrige Eiendommeligheder tillade; vi henvende os derfor til vore Medborgere med Opfordring at indtræde i et Actieselskab: til Benyttelse af de Mineralier, som findes paa og ved Udmarken Limensgade paa Bornholm.«

Senere i Indbydelsen omtales de Pordukter, der kan fremstilles af Limensgadens Stenarter, og de Salgsmuligheder, der ventes at kunne udnyttes. Bl. a. siges, at Bornholms Beliggenhed begunstiger Afsætningen til Udlandet og navnlig til Rusland, »der aarligen indfører en stor Masse Alun.« Derefter følger Hammers foreløbige Beregninger til Fabrikkens Opførelse og Drift:

A. Bekostninger ved Anlægget.

Til Udludningsapparater, med Pomper, Render, Reservoirer og andre Utensilier	Rd.	1500
— Kogehytten, af utilhugne Sandsteen, med Pander, Dampkjedel, og øvrigt Inventarium	—	3500
— en Bindingsværksbygning til Hestestald, Kudskebolig, Bødker- og Tømmerværksted og Materialskur	—	700
— et Par Heste, Seletøi og Vogne	—	400
— Bødker- og Tømmerværktøi, Skubkarrer, Brydeapparater, m. m.	—	400
— Bolig for en Formand for Arbeiderne (som indtil videre beboes af Bestyreren)	—	700
— Bolig for Bestyreren med Plads til Generalforsamling, Contoir og chemisk Laboratorium	—	1500
— Bekostninger ved de anstillede Undersøgelser, Eiendelenes Erhvervelse, m. m., som foranført	—	1000
— uforudsete Udgifter	—	300
Anlægs-Capital =	Rd.	10000

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Til Indkjøb af Brændsel og andre Hjelpematerialier, til Varebeholdning og øvrige løbende Udgifter, som Driftscapital	—	4500

Capital at forrente = Rd. 14500

B. Udgifter i eet Aar, beregnet til 300 Arbeidsdage.

Reparation af Bygningerne, Amortisation af Udlægget i, og Reparation af Inventariet i Kogehytten	Rd.	250
do. do. for Udludnings- og Brydningsapparater ..	—	150
Hestefoder og Beslag, Reparation af Vogne m. v., for Amortisation af Udlægget i Heste og Vogne	—	200
15—20 Arbeidere: til Skiferens Brydning, Brænding, Udludning, til Arbeide i Kogehuset, Bygnings- og Inventarie-Reparation o. s. v.		
eller 10 Mand à 28 sk. daglig	—	875
10 Mand à 24 sk. —	—	750
1 Kudsk	—	100
1 Formand for Arbeiderne	—	250
Bestyreren	—	600
Brændsel: beregnet til omtrent 2000 Tdr. bornholmske Steenkul, paa Stedet à 2/3 Rd. = Rd. 1333 2/3		
Brænde og Qvas - 166 1/3		
————	—	1500
Emballage, til Alun 521 Foustager, til Jernvitriol og Bruunrødt 200 Stkr. ialt 721 Stkr. à 2/3 Rd. er 480 2/3 Rd.	—	500
Brandassurancepræmie af 8000 Rd., 3/4 p. Ct. aarlig, omtrent	—	60
Skatter, Contoirudgifter, Belysning o. s. v.	—	265
4 p. Ct. Renter af den indskudte Capital, 14500 Rd.	—	580
Summa	Rd.	6080

C. Indtægt for eet Aars Fabrication.

1500	Centner	Alun	à Rd. 4 1/2 =	6750
500	—	Jernvitriol	à — 2 =	1000
100	—	Bruunrødt	à — 1 =	100
			Værdi paa Fabriken	Rd. 7850
			herfra gaaer Udgift	— 6080

Følgelig af 14500 Rd. en Netto-Avance af Rd. 1770

For en dobbelt saa stor Afsætning, som vil kunne naaes i faa Aar, er Anlægs- og Driftscapitalen beregnet til 21500 Rd., og den samlede Indtægt for eet Aars Fabrication	Rd.	15700
den samlede Udgift, hvori det aarlige Afdrag paa og Forrentning af Kjøbesummen til Limensgaden ..	—	10660

Altsaa af 21500 Rd. en Netto-Avance af Rd. 5040

Hammer regnede foreløbig ikke med en Produktion større end det hjemlige Forbrug, altsaa ca. 75000 kg om Aaret. Men for at kunne fremstille dette Kvantum maatte der ogsaa brydes omkring 14000 m³ Alunskifer, hvilket — selv efter nutidige Begreber — er en meget betydelig Masse. Projektets Størrelse fremgaar ogsaa af Størrelsen af de aarlige Udgifter. For at faa et rigtigt Indtryk af disse kan man f. Eks. sammenligne dem med den Løn, man havde beregnet for Kusken, hvorved det bliver muligt at faa et Indtryk af, hvor mange Kr. de 6080 Rd. svarer til i 1944. Man kommer her til et Tal paa ca. 1/4 Mill. — Til yderligere Sammenligning kan anføres Aktiekapitalens Størrelse, der var paa 20.000 Rd., eller efter samme Omregning som før ca. 800.000 Kr. i 1944!

Trods Projektets Størrelse lykkedes det ret hurtigt at faa tegnet de foreløbigt nødvendige Aktier; Hammers Foretagende var efterhaanden blevet godt kendt af Bornholmerne og af Industrifolk i København, og Tilliden til, at hans Planer med Held lod sig praktisere, styrkedes naturligvis ved den Kendsgerning, at de i saa vid Udstrækning var blevet støttet af Regeringen og betydelige Mænd i Landet. Aktietegningen tog altsaa hurtigt Fart, og efter at Selskabet havde konstitueret sig og de første Penge var blevet indbetalt, rejste Hammer som Selskabets Direktør til Bornholm. Her entrerede han med en Bygmester Balle i Aakirkeby om Opførelsen af de første nødvendige Bygninger til Fabrikken, i første Række en Kogehytte, hvor det opløste Raaalun skulde inddampes og renses. — Foruden bornholmske Arbejdere lod Hammer ansætte nogle svenske Arbejdere, der tidligere havde været beskæftiget med Alunudvinding. — Det gjaldt om at fremskynde hele Arbejdet saa meget som muligt, da Tildelingen af Eneretten jo var betinget af, at Fabrikken var anlagt og i Drift inden 1. April 1841. Det var allerede hen paa Aaret, inden Bygningen af Fabrikken og Brydningen af Skiferen paabegyndtes, og hertil kom, at Vinteren 1840—41 blev meget streng og lang, saa Bygnings- og Brydningsarbejdet maatte indstilles i flere Maaneder. For dog

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

at kunne fremvise et Resultat lod Hammer Brændingen af den brudte Skifer paabegynde. Brydningen var startet i de stejle Brinker ned mod Læsaa, og i Slutningen af Marts kunde der antændes en Dynge paa over 10.000 Kubikfod. Brændingen foregik vist nok paa den Maade, at en mindre Del af Skiferen antændtes paa et Baal af Tjørne- og Enebærgrene, og naar Skiferen først var kommet godt i Brand, dyngedes mere og mere oven paa Baalet (sml. 12). Hele Brændingsprocessen i den saaledes opdyngede 30 Meter lange og 4 Meter høje Skiferhalde strakte sig over adskillige Dage. Det gjaldt jo om at faa Skiferen saa godt gennemglødet som muligt, da den ellers vilde give for ringe Udbytte.

Hammer indsendte derefter til Generaltoldkammer og Commercecollegiet en Ansøgning om at faa tildelt den ham i kongelig Resolution af 1. April 1840 tilsagte Eneret. Ansøgningen gik den sædvanlige Embedsvej, først til Herredsfogeden over Bornholms søndre Herred, Gether, der sendte den videre til Amtmand Krabbe. Efter at denne havde undersøgt Forholdene nærmere, indsaa han ikke, at der var nogen Grund til at sende Hammers Ansøgning videre til Regeringen, idet han ikke mente, at Alunværket kunne siges at have være anlagt og i Drift den 1. April 1841. Ansøgningen blev altsaa liggende hos ham, og Hammer fik ingen Besked om dens Skæbne.

Imidlertid fortsattes Brydningen af Alunskiferen, og i Slutningen af 1841 var der blevet brudt (og ogsaa til Dels brændt) over 50.000 Kubikfod Skifer ialt, svarende til ca. 8000 kg Alun. Fremstillingsprocessen var imidlertid ikke naaet længere end til denne Brænding, og af Alun var der endnu intet blevet fremstillet. Thi dels var Indretningen af Udludningsbeholderne, hvor Alunet i Skiferasken skulde udludes, ikke paabegyndt, dels var Bygningen af Kogehytten blevet afbrudt, inden den var blot nogenlunde fuldført. Disse Vanskeligheder skyldtes først og fremmest dybtgaaende Uoverensstemmelser mellem Direktør Hammer og Selskabets tre Repræsentanter, der havde Overopsynet med Arbejdets Udførelse; herved blev Hammer muligvis gjort ansvarlig for ikke at have fremmet Oprettelsen af Fabrikken med tilstrækkelig Kraft. Uoverensstemmelserne resulterede i hvert Fald i, at Selskabet en Tid var uden Kasserer, hvilket naturligvis hæmmede Arbejdet stærkt. —

Efter Udløbet af Aaret 1841 gik hele Arbejdet paa Limensgaden i Staa, kun Stridighederne fortsatte. De endte med, at Hammer blev suspenderet og senere afskediget fra sin Direktørstilling.

De Dokumenter, der er efterladt om Alunskiferbrydningen paa Bornholm siger os intet sikkert om, hvilke meget alvorlige Omstændigheder, der førte til Hammers Afskedigelse. Muligvis har han søgt ad ulovlig Vej at benytte Selskabets Midler til at fremme Fabrikkens Oprettelse i den Periode, da en Kasserer manglede, muligvis har Hammers Væsen (Opkomlingen?) været et saadant, at han har haft meget vanskeligt ved at arbejde sammen med Bornholmerne. Desværre er Selskabets Protokoller forsvundet, saaledes at det ikke har været muligt at faa dette Spørgsmaal opklaret. — De hidtil anvendte over 8000 Rd. og hele Hammers mangeaarige Arbejde syntes at skulle gaa tabt, til Trods for, at alle stadig var af den Formening, at Anlægget af et Alunværk og en Cementfabrik paa Limensgaden maatte være et sundt og rentabelt Foretagende. — Hammer forlod dybt skuffet Landet og fandt siden Anvendelse for sine Evner i Nordtyskland.

Bestyrelsen for Aktieselskabet til Benyttelse af Limensgadens og Omegnens Mineralier havde dog ikke til Hensigt at lade de anvendte Penge være spildte, og i December 1842 anholdt den derfor i en Ansøgning til Kongen om at faa Eneretten til at udvinde Alun af Alunskifer paa Bornholm forlænget for fem Aar. Ansøgningen var forfattet af Højesteretsadvokat Edward Buntzen »paa d'Hrr. Skibscapitain A. Stæger og Grosserer G. Petersen, deres Vegne«, hvilke to Herrer var Bestyrelsesmedlemmer i Aktieselskabet, og som paa en Generalforsamling den 27. Oktober 1842 var blevet udvalgt til at ordne Selskabets Anliggender.

Ved de Undersøgelser, som Ministeriet i den Anledning lod udføre, blev det fastslaaet, at den ved kongelig Resolution af 1. April 1840 Hammer tilsagte Eneret, og som Hammer ved Grundlæggelsen af Aktieselskabet — sammen med Ejendomsretten til Limensgaden — havde overdraget til dette, aldrig var blevet givet, da Hammer jo aldrig havde bevist, at Betingelserne for et Tilsagn var blevet opfyldt, og Hammers Skrivelse af 27. Marts 1841 var strandet hos Amtmand Krabbe. Det blev nu Regeringens første Opgave at faa klarlagt, om disse Betingelser virkelig havde været opfyldt, og til den Ende blev Bestyrelsen for Aktieselskabet og Amtmand Krabbe opfordret til at afgive en Erklæring om Fabrikkens Tilstand den 1. April 1841. Bestyrelsens Skrivelse, der er dateret den 2. Marts 1843, indeholder bl. a. følgende:

» — — skulle vi tillade os at underrette dem om, at efter den daværende Bestyrer Candidat Hammers Regnskaber fra

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

12te Juli 1840 til 12te Juli 1842 er der til Arbeide og Folkeløn samt Kjørsel paa Limensgaden anvendt Rbd 2087 — 5 Mk $4^1/_2$ sk, til Materialier og Inventarier Rbd 964 — 3 Mk $7^1/_2$ sk til Kjøb af Huus og Fæste af et Stykke Jord ved Limensgaden Rbdr 210, samt til Kjøbmand Balle som 1ste Serie for et paabegyndt Bygningsarbeide udgivet Rbdr 500. Endvidere er der af dHrr Zinn og Søn forstørstedelen til Anskaffelse af Naturalier og Inventarier udbetalt Rbdr 1264 — 1 Mk 1 sk. —

Der er saaledes foretagne de vigtigste Forarbeider til Anlægget, og i Virkeligheden er dettes Drift forlængst begyndt, idet der er brændt en meget betydelig Qvantitet Alunskifer, hvorved man imidlertid, som af de bornholmske Autoriteter ogsaa vil kunne oplyses, paa Grund af den opstaaede Difference imellem Directeuren og Repræsentanterne maatte ophøre. —

Den hele Udgift til Dato andrager en Sum af over Rbdr 8000, og det vilde derfor være i høi Grad beklageligt, hvis en saa betydelig Sum forstørstedelen skulde gaa tabt, saa meget mere som det vist nok er utvivlsomt, at Etablissementet vil kunne give et antageligt Udbytte. —«

I Amtmandens Skrivelse hedder det derimod:

» — — — giver jeg mig den Frihed at bemærke, at Candidat Hammer i Aaret 1841 vel har anmodet mig om at anbefale ham til at meddeles et saadant Privilegium, hvortil jeg dog efter min Overbevisning ikke kunde indstille ham, da det i der Kongelige Resolution af 25de Marts 1840, hvorved ham blev overdraget Limensgade til Eiendom, udtrykkelig var gjort til Betingelse, at det af ham projekterede Brænderi og Alunværk skulde være i Drift inden Forløbet af 3 Aar fra 1ste Januar 1840, uden at dette Fabrikanlæg synderlig var fremmet, og endnu der sat i Drift, ligesom at ogsaa Candidat Hammer kort efter blev suspenderet af de blandt Actionairerne paa Bornholm valgte Repræsentanter, og senere afskediget som Fabrikdirektør, efter en paa Generalforsamling i Kiøbenhavn af Actionairerne taget Beslutning. — Paa Grund af disse Omstændigheder standsede det begyndte Arbeide ganske, som nu i henved 2 Aar ikke er blevet fortsat.« Og videre: »Da det ikke kan tilregnes Actionairerne, som allerede have anvendt flere tusinde Rigsbankdaler paa dette Anlæg, at de Candidat Hammer foreskrevne Betingelser ikke ere opfyldte, og jeg ikke kan antage, at Alun Fabrikationen kan være saa indbringende, at flere Fabriker her paa Landet vilde samtidig kunne drives med Fordeel, tillader jeg mig at anbefale Ansøgte, saaledes at Eneretten til at brænde Alun meddeles Actieselskabet fra den Tid Fabriken skal være sat i Drift, og at det imidlertid gives Tilsikring om, at intet saadant Fabrikanlæg maa af nogen anden etableres paa Bornholm i denne Mellemtid.«

Da Generaltoldkammer og Commercecollegiet imidlertid ikke fandt, at disse to Erklæringer indeholdt tilstrækkelige Data til Sagens endelige Bedømmelse, anmodedes Bestyrelsen for Den polytekniske Læreanstalt om at fremkomme med en »Betænkning angd. hvorvidt de af Hammer foretagne Skridt til Anlæggets Fremmelse i technisk Henseende kunne siges at være af den Natur, at de hiemle ham Adgang til den tilsagte Eneret (Bilag til Industrie og Fabrik Fagets Journaler, 1844, Nr. 224). Bestyrelsen erklærede som Svar paa denne Anmodning i Brev af 28. Marts 1844 bl. a.: »Af Acterne fremgaaer, at der længe efter den Termin af eet Aar, inden hvilken Værket skulde være anlagt og i Gang, ikkun var brudt Allunskifer og ved en langsom Forbrænding forberedt til Allunproduction. Der fremgaar ikke af Acterne, at Udludningsindretningerne, Kogeapparaterne og Indretningerne til Rensningen af Allunet vare anlagte i 1843, og vi tror næppe, at Indretningen selv i dette Øieblik er fuldendt og den virkelige Production begyndt. Under disse Omstændigheder kunne vi ikke være af den Formening at Allunværket kan siges at have været anlagt og i Gang den 1ste April 1841, hvilket den Kongelige Resolution forlanger, og det synes lige saa lidt at være nogen Tvivl underkastet, at Candidat Hammer ikke længere har Krav paa den ham allernaadigst tilstaaede Eneret.

Naar Actieselskabet til Limensgade nu ansøger om at maatte træde i Hammers Rettigheder, vil denne Ansøgning altsaa falde bort af sig selv, og Spørgsmaalet bliver da, om det vilde være ønskeligt i Industriens Interesse, at bemeldte Actieselskab erholdt et nyt Tilsagn om Eneret til Drivning af et Alunværk paa Bornholm. Anlæget af et Alunværk, endskjøndt særdeles begunstiget af Naturen ved den store Mængde af fortrinlig Alunskifer, som Øen indeholder, bliver især vanskeliggjort derved, at Danmark, som et lille Land med faa Fabriker, ikkun tilbyder en forholdsvis indskrænket Afsætning, og vi tror derfor, at det vil være i den danske Industris sande Interesse, hvis der bliver bevilget Eneret til Drivning af et Alunværk paa Bornholm indtil d. 1ste Januar 1848.«

Skrivelsen var undertegnet af bl. a. H. C. Ørsted og G. Forchhammer.

www-vang-hansen.dk

Inden Sagen færdigbehandledes af Collegiet, blev for en Fuldstændigheds Skyld ogsaa Hammer spurgt om, hvad han havde at bemærke til Aktieselskabets Ansøgning om Forlængelse af Eneretten. Og Hammer svarede i et Brev, dateret Travensalze den 24. November 1843, bl. a. med følgende selvresignerede Udtalelse: »— — Men efterat være senere sat ud af min Virksomhed ved Fabrikken, er Eneretten, ifølge bemeldte min tidligere Forpligtelse til Actieselskabet, for mig en Hindring fra at virke ved Anlæg og Drift af et andet Alunværk paa Bornholm, hvortil der ellers kunde gives Anledning. Maa jeg følgelig af denne Grund ønske, at Eneretten ikke forlænges; saa har jeg dog i Betragtning af den Fordeel Actieselskabet vil have af en Eneret til Alunproduction, indtil 1848, i ommeldte min Skrivelse af 15de Juli til Actieselskabets Bestyrelse erklæret mig villig til at anbefale vedlagte dens allerunderdanigste Ansøgning af 20de Decbr 1842, og saaledes renoncere paa den Fordeel jeg vil kunne have paa videre Forfølgelse af en Plan, hvorfor jeg i mange Aar har stræbt, saafremt Actieselskabet inden kort Tid vilde opfylde sine Forpligtelser og udbetale hvad der tilkommer mig.«

Sagen laa nu klar for Generaltoldkammer og Commercecollegiet, og det indgik derpaa til Kongen med Aktieselskabets Ansøgning, hvorpaa der resolveredes:

»Vi vilde have Actieselskabet til Benyttelse af Limensgadens og Omegnens Mineralier givet Allerhøieste Tilsagn om paa de for udelukkende Bevillinger sædvanlige Vilkaar at erholde Eneret til i 5 Aar fra 1ste Januar 1845 at regne paa Bornholm at producere Alun af Alunskifer, saafremt det beviisligen godtgjøres at Alunværket er sat i behørig Drift forinden Begyndelsen af næste Aar. —

Wyck paa Føhr den 27de August 1844. —

Christian R.«

Den 29. Marts 1843 havde Kongen med Hensyn til Ejendomsretten til Limensgaden efter Rentekammerets Forestilling desuden resolveret saaledes:

»Vi tillader allernaadigst, at det under 16. Decbr. 1840 fra Os til Cand. polytechn. Hammer udstedte Skiøde paa Limensgade, i Aaker Sogn, paa Bornholm, maa forblive i Kraft, uagtet det i samme omhandlede Alun- og Cementfabrik ikke har været i Drift inden Udgangen af Aaret 1842, dog kun paa Vilkaar, at det godtgiøres, at bemeldte Fabrik er sat i behørig

Drivt forinden 1ste Januar 1845. Og ville Vi derfor lige allernaadigst have Cand. Hammer tilladt, under denne Betingelse, at overdrage Eiendommen til det saakaldte Actieselskab for Benyttelse af Limensgadens og Omegnens Mineralier imod at bemeldte Selskab vil have at udstede en ny Obligation for Kiøbesummen paa de ved allerhøieste Resolution af 25 Marts 1840 iøvrigt foreskrevne Betingelser.«

Mens disse foran omtalte Sager behandledes i Ministeriet, havde Limensgade-Selskabets Bestyrelse ladet Alunfabrikkens Bygning fortsætte, og da Amtmand Krabbe i November 1844 besøgte Limensgade, kunde han erklære, at »alle til Allunfabrikationen nødvendige Bygninger og Reqvisiter ere i fuldkommen Stand og at Allunudkogningen i denne Sommer er paabegyndt saa jeg maa ansee Allunværket sat i Drift, skjøndt endnu ikke noget egentlig Product er fremvirket — — —«.

Selskabets Direktør, Oldermand for Skipperlauget i København A. Stæger, indsendte denne Erklæring til Generaltoldkammeret og Commercecollegiet, og den 27. December 1844 udstedte Kongen den tilsagte Eneret. Amtmand Krabbes Erklæring betød samtidig, at den første Betingelse for Erhvervelsen af Limensgaden var opfyldt, og da den anden Betingelse (Udstedelse af en Obligation) ogsaa var opfyldt, var Kongens Udmark Limensgaden hermed gaaet over paa private Hænder. Brydningen og Udnyttelsen af Alunskiferen var herefter et privatøkonomisk Foretagende paa privat Grund.

Man skulde herefter tro, at alle Betingelser var til Stede for et gunstigt Forløb af Aktieselskabets Arbejde. Men de mange Stridigheder havde tæret stærkt paa Kassebeholdningen, saa Selskabet maatte kæmpe med store økonomiske Vanskeligheder. Og i 1845 saa det sig nødsaget til at anmode den kongelige Finants-Deputation om af den kongelige Kasse at faa bevilget et Laan paa 5000 Rdl. mod Sikkerhed i Etablissementet. Ansøgningen blev indanket til Afgørelse hos den kongelige Fabrikdirektør, Etatsraad Rawert, der i en Skrivelse af 22. Januar 1846 erklærede, at han ikke fandt, at der var nogen »Anledning til fra Statens Side at indrømme Selskabet til Benyttelse af Limensgadens og Omegns Mineralier det af Samme ansøgte Laan af 5000 Rdl.« Paa den anden Side var Regeringen stadig af den Formening, at det var ønskeligt, om Anlæget fremdeles kunde forblive i Virksomhed, og man overvejede, om det var muligt at yde Selskabet et Laan af det af afdøde Etatsraadinde Kofoed stiftede Legat. Det blev ogsaa overvejet, om ikke Staten paa anden Maade end ved at yde det

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

ansøgte Laan kunde komme det nødstedte Selskab til Hjælp. Om de Forhandlinger og Undersøgelser, der i den Anledning har fundet Sted, findes der dog desværre ingen Dokumenter opbevarede i Rigets Arkiver.

Om Selskabets Virksomhed siden Amtmand Krabbes Besøg paa Limensgade i November 1844 vides i det hele taget meget lidt, idet Selskabets egne Papirer ikke synes at være opbevaret og Forhandlingerne med Regeringens forskellige Kamre efter Udstedelsen af Eneretsbevillingen den 27. December 1844 naturligt var afsluttede.

Det er dog en Kendsgerning, at Bestyrelsen lod indrette et Anlæg til Cementbrænding, saaledes som det jo fra først af havde været Meningen. Men ogsaa denne Virksomhed havde Vanskeligheder, sandsynligvis fordi Selskabets økonomiske Forhold i det hele taget var saa elendige.

Angaaende Produktionens Størrelse findes der udtømmende Oplysninger i »Tabellariske Indberetninger om Fabrikkernes Tilstand til Generaltoldkammeret og Commercecollegiet.« Det var i disse Aar, før Opretelsen af Statistisk Departement, de forskellige Amtmænds Pligt til Regeringen at indsende nøjagtige Oplysninger om de i det respektive Amt liggende Fabrikkers Størrelse, Arbejderantal, Raaproduktforbrug, Produktion o. l., og Amtmændene lod som Regel de lokalt velorienterede Herredsfogeder udfærdige og udfylde de nødvendige Skemaer. For Nexø Købstad og Bornholms Sønderherred under Bornholms Amt finder man for Limensgadens Vedkommende følgende Oplysninger:

1841 til 1846: Ingen Oplysninger, trods fyldige Notater om andre Virksomheder i Herredet.

1847: Der meddeles, at der findes en Alun- og Cementfabrik, der ejes af et Aktieselskab, at der beskæftiges 9 Mand i 6 af Aarets Maneder, at der er produceret 38 Tønder Alun og 752*) Tønder Cement, og at de anvendte Materialer er Alunskifer og Cementsten, der findes paa Stedet, samt en betydelig Mængde Stenkul fra Udlandet.

1848: Fabrikkerne paa Limensgaden har i dette Aar ikke været drevet.

1849: Fabrikkerne paa Limensgaden har i dette Aar ikke været drevet.

Efter at Aktieselskabet til Benyttelse af Limensgadens og

*) Bornholms samlede Cementproduktion var i dette Aar ca. 4 Gange saa stor (3100 Tdr.).

Omegnens Mineralier saaledes i en lang Aarrække hvert Aar hvade maattet slutte af med et betydeligt Underskud, var det i 1850 naaet saa vidt, at det ikke mere var i Stand til at klare sine økonomiske Forpligtelser. Det kan med temmelig stor Sikkerhed antages, at det havde forbrugt sin hele Aktiekapital paa 20.000 Rigsdaler, foruden at meget uegennyttigt Arbejde og mange Forhaabninger havde vist sig frugtesløse. — Efter Selskabets Falliterklæring i 1850 blev Fabriksanlægget solgt til et Interessentskab i Rønne, mens Jorden blev lagt ud til Landbrug.

Interessentskabet lod straks efter Overtagelsen Fabrikkens Bygninger nedrive til Grunden, og i Dag er der kun faa og lidet iøjnefaldende Rester af en for et Aarhundrede siden med saa store Forhaabninger imødesete Virksomhed: i Læsaaens Brinker et næsten tilgroet Brud, og paa Marken Syd herfor to forfaldne Bassiner til Udludning af Alunet, Tomten efter Sandstenshuset med Sydepanderne, Cementværkets Mølleplads og lige Nord for denne muligvis Resterne af Ovnfundamenterne.

Søger man saa efter saa mange Aars Forløb at finde Grunden til, at Hammers store Planer sank i Grus, maa man utvivlsomt vende sin Opmærksomhed mod de straks opstaaede Stridigheder inden for Aktieselskabets Bestyrelse, i Modsætningen mellem den unge Idealist med den ringe Pietet over for Pengemidler og de ældre, mere forsigtige Aktionærer og Bestyrelsesmedlemmer, for hvem økonomisk Stabilitet og den enevældige Regerings Betingelser var urørlige Dogmer. Var Alunværket straks kommet i Gang, er det meget vel muligt, at alle Parter havde faaet større Glæde af det paabegyndte Samarbejde. — Hammer skrev i sin Indbydelse til Aktieselskabet i 1840, at Aarsagen til, at mange af vort Lands bedste Naturfrembringelser endnu er ubenyttede, vistnok alene maatte tilskrives »Sjeldenheden af de Kundskaber, der behøves til den Art af Virksomhed, forenet med Mod og Disposition over større Capitaler.« Han erfarede sikkert under sit Samarbejde med Selskabets Bestyrelse, at disse Egenskaber er endnu sjældnere, end han først havde antaget.

Bestyreren for den nedlagte Alunfabrik fik ret hurtigt Arbejde igen, nemlig ved det i 1846 af et Aktieselskab oprettede Cement- og Kalkværk ved Borregaard i Pedersker Sogn, som hurtigt var kommet i Gang, og som omkring 1850 havde naaet en ikke ganske ubetydelig Produktion i Forhold til sin Størrelse. Til Belysning af Alunskiferens praktiske Anvendelighed

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

vil det være af Interesse at anføre nogle Tal fra de »Tabellariske Indberetninger om Fabrikkernes Tilstand« for Borregaardværket:

1846: Endnu ingen Produkter fremstillet.

1847: 5 Mand daglig. Fremstillet 500 Tdr. Cement og en Del Kalk. Raaprodukter: Alunskifer og Cementsten, der findes paa Stedet.

1848: 5 Mand daglig. Fremstillet 500 Tdr. Cement og 40 Tdr. Kalk. Raaprodukter: Alunskifer og Cementsten, der findes paa Stedet.

1849: 3 Mand i 3 Maaneder. Fremstillet 130 Tdr. Cement foruden en Del Kalk. Raaprodukter: Alunskifer og Cementsten, der findes paa Stedet.

1850: 3 Mand i 2 Maaneedr. Fremstillet 50 Tdr. Cement. Raaprodukter: Cement- og Kalksten, der findes paa Stedet, foruden 30 Pund Vitriol.

1851: det samme.

1852: det samme.

1853: 3 Mand i 3 Maaneder. Fremstillet 177 Tdr. Cement. Raaprodukter: Cement- og Kalksten, der findes paa Stedet, foruden 800 Pund Vitriol og 54 Tdr. Stenkul.

Den her anvendte Kalksten er dels den saakaldte Andrarumskalk, der har en Tykkelse af 55—85 cm, dels den underliggende ca. 25 cm tykke Stinkkalk (ogsaa kaldet Exsulanskalk). Vitriolen (Jernvitriol) blev blandet i Kalken før Brændingen, naar man ønskede at fremstille rød Cement. Alunskiferen blev anvendt dels til Indblanding i Stinkkalken for at forøge dennes Lerindhold, dels som Brændsel. Det Forhold, at der i Indberetningerne for Aarene 1847—52 ikke findes anført Kul, kan nemlig næppe tydes paa anden Maade, end at man i den første Tid har villet spare Udgiften til disse. Andre, ikke nærmere dokumenterede Beretninger meddeler ogsaa, at Alunskiferen har været anvendt til at brænde Kalk med.

Selvom der saaledes findes en Del Ting, der tyder paa, at Alunskiferen kan anvendes som Brændsel, har man dog siden Limensgade-Selskabets Tid ikke gjort noget Forsøg paa at prøve dens Værdi i Praksis. Her skal ganske kort berettes om de Resultater, man hidtil er naaet til med Hensyn til Undersøgelser over værdifulde Stoffer i Alunskiferen.

Forchhammer bestemte dens Indhold af Kulstof til ca. 9 %, d. v. s. at 1 kg gode engelske Kul kan erstattes af 6 til 7 kg Alunskifer. Desuden fandt han i den et Indhold paa ca. 4 % Kali. Disse Resultater stemmer overens med senere Undersøgelser.

K. Rørdam nævner i 1909, at Alunskiferen kan indeholde indtil 13 % Svovlkis (en fortræffelig Jernmalm), og han antyder Muligheden af, at Skiferen engang kan blive Genstand for en lønnende Produktion af Skiferolie (sml. Forchhammers tidligere anførte Formodning, at Alunskiferen indeholder Olie).

E. M. Nørregaard erklærer i 1912, at den skaanske Alunskifer, der har meget stor Lighed med den bornholmske, efter Undersøgelser af Professor J. G. Andersson ikke indeholder Olie. Forsøg, som han selv udførte med den bornholmske Alunskifer, gav det Resultat, at det var umuligt at frembringe Olie af denne. Undersøgelser, der er udført paa enkelte Prøver i de senere Aar, har bekræftet Nørregaards Resultater. — Der er altsaa en væsentlig Forskel paa den midtsvenske Alunskifer, af hvilken man i Dag udvinder ret betydelige Oliemængder (dens Indhold ligger omkr. 4—5 %), og den bornholmske.

K. Rørdam offentliggør i 1914 en Analyse af den bornholmske Alunskifers Indhold af mere sjældne og værdifulde Stoffer, 1 kg indeholder:

Kobber	0,0503 g
Bly	0,0402 -
Kobolt	0,0010 -
Nikkel	0,0443 -
Mangan	2,650 -
Vanadin	0,3234 -
Titan	1,97 -

Af disse mange Stoffer kan — med Henblik paa deres Mængde i Alunskiferen — kun Vanadinet faa Betydning, og Rørdam erklærer, at en teknisk Udnyttelse af Skiferen vil være mulig, hvis videregaaende Undersøgelser viser, at at Stoffet er jævnt fordelt.

Men inden man atter tænker paa at forsøge Alunskiferen udnyttet praktisk, maa man gøre sig klart, at der endnu forestaar et meget stort Arbejde med at undersøge dens Sammensætning og Lejringsforhold. Den samlede Mængde af Bornholms Alun-

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

skifre er meget stor, vel ca. 50 Millioner t, saa hvis det viser sig, at en Udnyttelse af den vil være rentabel, findes der et næsten ubegrænset Arbejdsfelt.

Men den stadige Sandhed i Hammers Ord fra 1840 viser sig ogsaa her: »Sjeldenheden af de Kundskaber, der behøves til den Art af Virksomhed, forenet med Mod og Disposition over større Capitaler« vil nu ligesom dengang gøre sig gældende. Der vil sikkert endnu hengaa mange Decennier, inden nogen tør vove at gaa i polytechnisk Candidat Peter Johan Hammers Fodspor.

KILDER:

Rigsarkivet: Bilag til Industrie og Fabrik Fagets Journaler. 1837: Nr. 624, 667, 730. 1838: Nr. 335. 1839: Nr. 166, 1135, 1210. 1840: Nr. 162, 268, 300, 383. 1842: Nr. 1344. 1843: Nr. 336, 441, 589, 1103. 1844: Nr. 224, 362, 560, 937, 968, 976, 1256. 1845: Nr. 12, 1109. 1846: Nr. 74, 117.

Rentekammerets Relations og Resolutions for Aaret 1840. Litr. A. Nr. 140.

Generaltoldkammerets Danske Forestillinger og Resolutioner for 1840. Nr. 75.

Fabrik-Fagets Forestillinger og Resolutioner for 1844. Nr. 44.

Generaltoldkammer og Commercecollegiets: Tabellariske Indberetninger om Fabrikkernes Tilstand, 1840—56.

1. *H. C. Ørsted* og *L. Esmarch:* Beretning om en Undersøgelse over Bornholms Mineralrige, udført 1818 efter Kongelig Befaling gjennem Rentekammeret. — København 1819.
2. *H. C. Ørsted* og *L. Esmarch:* Beretning om en Undersøgelse over Bornholms Mineralrige, udført 1819 efter Kongelig Befaling gjennem Rentekammeret. — København 1820.
3. *O. J. Rawert* og *G. Garlieb:* Bornholm beskreven paa en Reise i Aaret 1815. Med et geognostisk Kort og et Landskab. — København 1819.
4. *F. Thaarup:* Bornholms Amt samt Christiansø. Beskrevet efter Opfordring fra det kongl. Landhuusholdnings-Selskab. Med 4 lithographerede Kaarter. — København 1839.
5. *O. J. Rawert:* Kongeriget Danmarks industrielle Forhold fra de ældste Tider indtil Begyndelsen af 1848. — København 1850.
6. *J. P. Trap:* Beskrivelse af Landet Bornholm. — København 1857.
7. *F. Johnstrup:* Almeenfattelige Afhandlinger og Foredrag af Johan Georg Forchhammer. — København 1869.
8. *K. Rørdam:* Geologi og Jordbundslære. Andet Bind. Danmarks Geologi. — København 1909.

9. *E. M. Nørregaard:* Bituminøse Skiferes Anvendelse til Skiferolie. Meddelelser fra Dansk geologisk Forening. Bd. 4. København 1912.
10. *K. Rørdam:* Studier over udvalgte Emner af den kemiske Geologi og den kemiske Agrogeologi. — D. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter, 7. Række, Naturv. og Mathematisk Afd. XI. 5. København 1914.
11. *Peter Thorsen:* Vor Hjemstavn. Spredte Skildringer fra Bornholms Sydland. Cementværket ved Borregaard. — Aakirkeby 1931.
12. *Peter Thorsen:* Fra Sydbornholm. Hjemstavnsskildringer. Limensgaden. — Aakirkeby 1934.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

SLÆGTEN POUL HANSEN ANCHER.

Af Maskinmester *Kr. Kure.*

Præsten i Hovby Sogn tæt ved det kendte Bispesæde Lund i Skaane Hans Povlsen (Anchersen) døde Aar 1655. Han var gift med Else Olsdatter. Fire af deres Børn bosatte sig paa Bornholm, 2 Sønner og 2 Døtre; den mest kendte af disse er Præsten for Hasle og Rutsker Menigheder Povl (Poul) Hansen Ancher, der er en af Hovedpersonerne i Bornholms Befrielse 1658.

Hans Forgænger i Embedet Præsten Jens Hansen Sode, død 13/10 1654, var ogsaa indvandret fra Skaane; en Datter af ham Karen Jensdatter Sode, født ca. 1639, blev 3die Pinsedag 1655 gift med den nye Præst i Embedet, Poul Hansen Ancher. Hun fødte ham 4 Sønner og 2 Døtre, men døde allerede 1684, og han blev 2den Gang gift med Leene Nielsdatter, Datter af Archeliemester Niels Jørgensen og Hustru Margrethe i Sandvig. I dette Ægteskab var der 1 Søn og 3 Døtre. Den 28/10 1697 lukkede Præsten Poul Ancher, der i den forløbne Tid var blevet Provst paa Bornholm, sine Øjne for sidste Gang. Hans Enke giftede sig igen den 5/8 1698 med By- og Herredsfoged i Hasle Eskil Nielsen, død 1706, og blev saa 3die Gang gift den 23/12 1708 med Borgerkaptajn Gregers Christensen i Aakirkeby, begravet den 25/11 1737.

Da Præsten Poul Hansen Anchers Søskende og Børn er omtalt i Jul. Bidstrup: Stamtavler over de bornholmske Familier Müller, Madvig og Sode, 1884, Side 20—23, og i »Bornholmske Samlinger XIV (1922) Side 1—47 af M. K. Zahrtmann (Præsten Povl Ancher), skal her kun tilføjes nogle supplerende Bemærkninger til disse. Om den ældste Søn, Hans Poulsen Ancher, er intet at tilføje. Den anden Søn, Jens Poulsen Ancher, har som omtalt en Søn, Povl Jensen Ancher, født ca. 1698; han bliver Borgmester i Hasle, gift med Karen Jørgensdatter Bohn, død 1725, Datter af Jørgen Hermansen Bohn og Hustru Ida

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Hartwig, Baggaard i Klemensker Sogn. Den tredie Søn, Jørgen Poulsen Ancher, der var Præst i Østerlarsker, havde 4 Børn: Else Chatharina, døbt 24/4 1705, Margrethe Elisabeth, døbt 5/9 1708, Peder Kofod (Peder Koefoed Ancher) døbt 27/6 1710 og Elisabeth, døbt 4/9 1713. Den yngste af Poul Anchers Børn i dette hans 1ste Ægteskab er Key Ancher (Zahrtmann har anført ham som værende af 2det Ægteskab); han er født ca. 1669, død 1752, 83 Aar gl.; han var Kaptajn, Handelsmand, boede i Hasle, og gift med Marie Christensdatter; ved Skiftet efter ham er opført 5 Døtre, den ældste, Martha Ancher, født 15/9 1715, begravet 22/6 1774; gift 13/7 1743 med Kaptajn Mads Mortensen, døbt 25/2 1701, begravet 2/8 1773, Ejer af 21. Sg., Klippegaard i Knudsker Sogn, en Dattersøn af Hans Jensen Bistrup paa Store Bjerregaard i Vestermarie Sogn og Hustru Kirsten Hagensdatter, der var Datter af Præsten Hagen Soneson Rønnebye og Hustru Sidsele Larsdatter i Klemensker Sogn. En anden Datter blev gift med Jørgen Sonne, der fik hendes Fædrenegaard i Hasle. En tredie Datter blev gift med Key Jensen.

Af Præsten Poul Hansen Anchers 2 Døtre i første Ægteskab er den yngste Margrethe Poulsdatter Ancher og hendes Slægtret udførligt omtalt i Stamtavlen Sode og forbigaas her, medens den ældste Søster, Ellen Poulsdatter Ancher (hun kaldes ogsaa Else efter Farmor), og hendes mange Efterkommere vil blive omtalt senere.

Af Børnene i Poul Anchers 2det Ægteskab, som var 1 Søn og 3 Døtre, er Sønnen Gurris den ældste; Skiftet efter ham er holdt den 20/2 1727; han var By- og Herredsfoged i Østre Herred, boede i Svaneke, og var vistnok 1ste Gang gift med Elisabeth Krisch (?); da der ingen Børn synes at have været i dette Ægteskab, er en nøjere Eftersøgning ikke foretaget. Han bliver 2den Gang gift med Margrethe Lisebeth Poulsdatter; i dette Ægteskab er 2 Børn, Datteren Wedela Sophie Gurris Ancher, født ca. 1716, og Sønnen Eske Hartwig Ancher, født ca. 1718. Navnet Hartwig i Forbindelse med Moderens Efternavn bringer En uvilkaarlig i Tanker om et Slægtskab med den tidligere Herredsfoged i Svaneke Poul Hartwig, død 1679; men det synes ikke at være Tilfældet. Gurris Anchers 3 Søstre blev alle gift. Den ældste ved Navn Maren Ancher blev gift med Poul Sørensen, den anden Søster Margrethe Ancher blev 1ste Gang gift med Claus Jørgensen, Degn i Hasle, 2den Gang med Hans Nielsen; den tredie Søster Karen Ancher blev 1ste Gang gift med Claus Nielsen, Borgmester i Hasle og Ejer af

Klingegaarden (vistnok en Gaard af dette Navn, beliggende i Hasle), og 2den Gang med Hans Poulsen.

Hermed vender jeg saa tilbage til Præsten Poul Anchers ældste Barn Ellen Poulsdatter Ancher; hun var gift to Gange, 1ste Gang med Sognepræsten i Nyker Sogn Hans Predbjørnsen Langsted, født ca. 1644, død 24/8 1687. I dette Ægteskab var 2 Børn, Sønnen Predbjørn Langsted, der blev Underretsprokurator i Jylland, og Datteren Anna Langsted. Skiftet efter hende er holdt den 16/5 1725; efter dette har hun været gift 3 Gange; hendes første Mand hed Hendrich . . . . . ?; mere staar der ikke om ham; heller ikke er der nævnt Børn i dette Ægteskab; den anden Mand hed Bendix Rottensten, Ejer af 21 Vg. Heslegaard i Østerlarsker Sogn; han havde været gift tidligere med Kirstine Andersdatter; Skiftet efter hende er holdt den 19/3 1706; heraf fremgaar, at der var 5 Børn i Ægteskabet, 3 Sønner og 2 Døtre. Med sin anden Hustru fik han 2 Sønner og 3 Døtre. Den ældste af disse Børn er Sønnen Jacob Bendixen, døbt 15/1 1708 (er ikke omtalt i Stamtavlen Sode); den næste i Rækken er Datteren Karen Bendixdatter, døbt 26/1 1710; derpaa følger Johanne Bendixdater, døbt 11/11 1711, gift med Jørgen Jørgensen i Allinge; saa er der Sønnen Hans Præbiørn Bendixen, døbt 28/5 1713, Lieutenant, Handelsmand i Rønne, gift 19/10 1746 med Martha Cathrine Arboe, født 10/12 1718 (se Stamtavlen Sode Side 19), og den yngste i Flokken, Martha Marie Bendixdatter, døbt 23/12 1714, begravet 27/10 1778, 1ste Gang gift 20/6 1736 med Peder Monsen i Allinge, født ca. 1689, død 27/3 1766, 2den Gang gift 15/2 1768 med Jørgen Jensen Grønberg, begravet 8/7 1771, 32 Aar gl., 3dje Gang gift 27/2 1773 med Hans Hintze Bistrup, der omkom paa Søen og blev begravet 1784. Der var 7 Børn i første Ægteskab.

Bendix Jacobsen Rottensten blev begravet 19/5 1717, 71 Aar gammel, og Skiftet efter ham holdtes den 4/6 samme Aar. Anna Langsted gifter sig for tredie Gang den 21/7 1717 med Herman Clausen, muligvis en Søn fra 22 Sg. i Rutsker Sogn, og Børneflokken paa 21 Vg. forøges med 3 Sønner og 1 Datter. Og ikke nok hermed, Herman Clausen bliver anden Gang gift med Martha Hansdatter, Datter af Holzførster Hans Christensen Piil og Hustru Maren Hansdatter Koefoed, 69 Sg. Klemensker. Nu forøges Børneflokken med 8 Børn, saa det bliver efterhaanden nogle indviklede Familieforhold.

Herman Clausens ældste Barn var Datteren Else Cathrine Hermansdatter; hun er født ca. 1718, bliver gift med Jens Andersen, Skifte 20/6 1753, først boende i Østerlarsker, senere

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

paa 13 Vg. i Østermarie; der var 5 Børn, Anders, døbt 11/12 1740, Herman, født ca. 1744, Anne, født ca. 1746, Jørgen, født ca. 1749 og Peder, født ca. 1751.

Den ældste af Herman Clausens Sønner er Jørgen Hermansen, døbt 13/3 1720; derefter følger Bendix Hermansen, født ca. 1723, begravet 3/9 1764; han faar Fædrenegaarden, 21 Vg. i Østerlarsker, bliver gift 9/6 1747 med Karen Pedersdatter (Sønnedatter af Præsten Oluf Nielsen Sonne, Østerlars-Gudhjem, gift med Maren Ancher), begravet 15/7 1763, 42 Aar gl. Der var 9 Børn; men Skiftet omtaler kun 5, 4 Sønner og 1 Datter; den ældste af disse er Sønnen Herman Bendixen, døbt 21/3 1751. Han staar omtalt i P. Blem: Stamtavle over Familien Blem 1920 Side 17 som Slægten Blems ældste navnkendte Mand og Slægtens Stamfader; — med disse Oplysninger er Familien Blems Stamfader paa Bornholm flyttet nogle Led længere tilbage, til en kendt og dygtig Personlighed —. De øvrige af Herman Clausens Børn er Jørgen Bendixen, døbt 28/1 1753, Hans Predbiørn, døbt 2/7 1756, Claus, døbt 23/8 1758 og Ane, døbt 22/6 1749. Den yngste af Børnene i Herman Clausens 1ste Ægteskab er Claus Hermansen, døbt 22/4 1725; han er Gaarddrønten og Arvingen til 21 Vg. i Østerlarsker; men han overtager 13 Vg. Hentregaard i Østermarie efter Svogeren Jens Andersen; han var gift med Karen Jørgensdatter, Datter af Jørgen Isarsen i Østermarie; der var to Sønner i Ægteskabet: Herman og Isar.

Herfra maa vi atter vende tilbage til Ellen Poulsdatter Ancher. Hendes 2den Mand, Niels Hansen, var født paa 20 Sg. Agregaard i Nyker Sogn. Faderen, Hans Nielsen, begravet 5/6 1695 ~~1659~~, 67 Aar gammel, gift med Annike Terkelsdatter, begravet 3/1 1698, 67 Aar gammel, fra 24 Sg i Nyker Sogn, synes ifølge Skiftet at have været ret velhavende. Børnene fra dette Hjem bliver Ejere af Bornholms større Gaarde. Niels Hansen blev Ejer af 37 & 38 Sg. Julegaard i Rutsker Sogn; senere flyttede han til Sandvig, hvor han døde og blev begravet 24/11 1731; af Domsprotokollerne kan man se, at han har været konstitueret Birkedommer i Hammershus Birk; han blev Fader til 5 Børn, 2 Sønner og 3 Døtre; den ældste Søn, Hans Nielsen Langsted, blev Regimentsskriver ved de fynske Dragoner, den anden Søn, Ole Nielsen Ancher, er født 1712, den ældste Datter, Karen Nielsdatter, blev gift med Mads Jørgen Jensen (Mads Jensen Grønberg), Søn af Mads Jensen Grønberg og Hustru Kirstine i Allinge, den anden Datter Else Dorthe Nielsdatter blev gift den 6/8 1724 med Wefst Jensen Schou, født

ca. 1704, Søn af Jens Wefstsen og Hustru Bolette Sørensdatter, 4 Sg. Olsker Sogn; han faar 1724 Fæstebrev paa Hammersholm, som den Gang vistnok var uden Bygninger, og køber Gaarden ved den store Auktion 1744 for 1275 Rd. En Datter af dette Ægteskab Kirstine Wefstdatter, døbt 25/2 1728, blev den 9/2 1747 gift med den kendte Smed, Vejer og Maaler samt Overformynder Hans Jespersen, døbt 7/4 1723; hun fødte ham 12 Børn, hvoraf de 6 døde som mindreaarige (se Stamtavlen Jespersen 1941 Side 15; her er kun opført de 6 Børn, der omtales i Skiftet). Som bekendt døde han som en meget velhavende Mand; men det forstaas bedre, naar man erfarer, at han i Brudegave fik den Gaard i Sandvig forærende af sin Svigerfader, som han flyttede ind i efter Brylluppet.

Som det fremgaar af disse Oplysninger, er saaledes Familien Jespersen Ætlinger af Poul Hansen Ancher. — Nu har jeg en lille Mistanke om, at Slægten Jespersen har en lille Kærlighed for de mandlige Linier; men saa vidt jeg ved, er Kvindeblod lige saa tykt og godt som — Hankønnets, og derfor bør det ikke udelades i dette Tilfælde!

En anden af Wefst Jensens Døtre, Ellen Margrethe Wefstdatter, født 1723, blev gift med Anders Hansen og kom til at bo paa Bedstefaderns Gaard, 4 Sg. Skovgaard i Olsker Sogn; en Søn, Niels Wefsten Schou, døbt 12/9 1726, blev Præst paa Sct. Croix.

Præsten Poul Hansen Ancher har saaledes en ret anselig Flok Efterkommere, der lever og færdes paa Bornholm, og hist og her møder man nogle fælles Træk blandt hans Efterkommere: hurtige i Ord og Handling, frejdige, modige »Gaa-paa Mænd«; ogsaa Foregangsmænd, hvilket kan tyde paa, at Frihedsheltens Blod endnu ruller i deres Aarer!

Medens den anden Helt fra den Tid, Jens Pedersen Kofoed, har et Epitaphium med et Billede, der skal forestille ham selv, hans 2 Hustruer og 24 Børn, hængende i Østermarie Kirke, har hans trofaste Fælle, Poul Hansen Ancher, som stod Last og Brast med ham i Farens Stund, intet synligt Mindesmærke for sin Gerning og Indsats.

I Tilslutning til anførte kan jeg meddele følgende om Poul Anchers Far og Farfar:

I Efteraaret 1939 skrev fhv. Stationsforstander C. Kragh til Malmø og anmodede Stadsarkivet om Oplysninger angaaende Præsten Poul Hansen Ancher og fik følgende Svar:

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Utdrag ur S. Cavellin stifts Herdaminnen, Del 4.

Kyrkoherdar i Löderup och Hörup.

12. Poell Anchersson uppgifwes hafwa blifwit pastor härstädes 1597. Wid presternas sammankomst 26/5. 1612. blef han wald och utnämnd till prost i häradet. I V. B. (P. W. Östrupii — Mathiæ Jani libie visitationis Seanensis på det Kongl. Bibl. i Köpenhamn), kallas han en god och lärd man. Död af bröstsjukdom i Köpenhamn 1618 eller 1619. Han efterlämnade enka och twå söner, af hvilka den äldre troligen war pastor i Hofby: den yngre skickade sig wanartigt.

Efterträdaren erbjöd åt enkan ett ett billigt accord, som hon likwäl ej antog.

Kyrkoherdar i Hofby (Östra Hoby).

3. *Hans Anchersson,* som ock kallas Hans Pålsson Ancher, torde warit Son af Pål Anchersson i Löderup. Han war enl. en grafstensinskrift pastor här 27 år og dog wid 52 års ålder 1655. I 26-årigt äktenskap med Else Olesdatter hade han 4 söner och 5 döttrar. Fyra af barnen äro begrafna i Hofby kyrka, bland hwilka en son wid namn Ola, som studerade theologi och dog 1661 wid 27 års ålder.

Stadsarkivet i Malmö.
20/11 1939.

FRA DET GAMLE HYRDELIV

Af Forfatteren *August F. Schmidt.*

Fra *Bornholm* meddeles i *Rønne* Vedtægt fra 1699, at Byens Borgere, der ejer mange Får, og som vil have disse græssede på Byens Mark eller Hede, skal holde dem under en Hyrde og i Varetægt. Hvis en og anden af Borgerne ikke vilde adlyde denne Bestemmelse, skulde vedkommende pantes, hver Gang det skete, for 6 Mark. Svin skulde også holdes under en Hyrdes Varetægt; thi dersom Svin, store eller små, befandtes at være i Byvangen enten om Sommeren eller Vinteren, Forår eller Efterhøst, og ikke var lovlig ringet i begge Næseborene, måtte sådanne uringede Svin ihjelskydes på Marken. Og den, som udførte en sådan Handling, skulde være angerløs og fri for al Tiltale. Man så ved sådan en hård Håndhævelse af Markfreden hen til, at der ikke blev rodet op og trampet i Korn og Græs i Byvangen, der så vel som Løkkerne burde hegnes. Gæs og Geder havde man også Lov til at skyde, hvis de gik i Byens Mark førend man havde Kornet indhøstet[1]).

Den anførte Marklovsbestemmelse fra Rønne, der gjaldt også for *Neksø,* giver os et lille Indtryk af de gammeldags Hyrdeforhold på Købstadsvangene på Bornholm. Man kan gå ud fra, at Bestemmelserne må have været noget lignende i Øens øvrige Købstæder. Det er ellers ikke meget, man har overleveret om Hyrdeforhold på Bornholm, men et og andet herom, optegnet i nyere Tid, er det dog nok værd at dvæle lidt ved, da man igennem denne Nutidstradition kan regne med at erholde en Viden, der oplyser om Emnet tilbage gennem ret lange Tider.

Således findes i Dansk Folkemindesamling på Det kgl. Bibliotek en Optegnelse fra 1919, nedskrevet af Astrid Brandt, og meddelt af Gårdejer *Peter Brandt,* 69 År, født i Bodilsker. Peter Brandt fortæller heri, at *Højlyngen* var indhegnet af et

[1]) Poul Bjerge og Thyge J. Söegaard: Danske Vider og Vedtægter I (1904), S. 206—07. Jfr. August F. Schmidt: Byhyrder (1928), 34 f.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Stengærde, der var c. 1½ Alen højt. Alle havde lige Ret til at lukke deres Kvæg ind i denne store lyngbevoksede Løkke. Enhver, hvis Jord grænsede op til Indhegningen, var forpligtet til at vedligeholde Gærdet. Heste, Køer og Svin gik sammen i skøn Forening, hvorimod Fårene blev mærkede; hver Gård havde sit bestemte Kendetegn. Det øvrige Kvæg blev ved Delingen blot fordelt efter Antallet på de indleverede. Dog blev det sidste Årsag til mangen Strid Mand og Mand imellem.

I disse Forhold var en særegen Retsordning, — Fire- og Ottemandsdomme. Små Tvistigheder blev afgjort af Firemandsdommen; men ved større Affærer trådte Ottemandsdommen til. — Om Efteråret blev Svinene hentede hjem for at gå på de hjemlige Stubmarker og æde Agern i Skovene. Når en Gris blev slagtet, og den var blevet opfedet ved sligt Foder, kunde den i en Alder af godt et År veje c. 4—5 Lispund[1]). Heste og Køer var også meget små. Når Kreaturerne skulde hjem til Gårdene, blev de drevet i store Flokke ad indhegnede Veje, som kaldtes »Gader«. Sådanne fandtes helt oppe fra Lyngen og ned til Havet, og man kan endnu finde Levninger af disse. Der eksisterer næsten i hvert Sogn en eller to Gårde, som er opkaldt efter disse Gader; de kaldes derfor *Gadegårde*. En hel Samling Gårde, hvor en sådan Gade har gået forbi, kaldes *Gadeby*, hvoraf en sådan fandtes både Nord og Syd for Højlyngen.

Alt, hvad der fandtes inden for Hegnet, var Kongens Mark og kaldtes *ijnjandjârs* [5 indengærdes] i Modsætning til det, som var uden for og ejedes af private; det kaldtes *udandjârs* [ɔ: udengærdes].

I en anden Optegnelse fra Bornholm oplyses vi særlig om Hyrdedrengene, deres Arbejde og Tilværelse hos fremmede Folk og ude på Markerne hos Kvæget. Denne Optegnelse, der ligeledes findes i Dansk Folkemindesamling, er fra 1928 og er nedskrevet af *J. P. Riis*. Han indleder med at anføre, at på Bornholm havde man ikke Byhyrder. En meget vigtig Person var derfor Vautehorrinj[2]). Han betød så meget, at Bønderne plejede at sige: en Præst kan vi sagtens få, havde vi bara enj gaddelier [passelig] Vautehorra. Disse små Drenge kom tiest fra Småfolks Hjem; men selv ret store Håndværkere lod deres Sønner komme ud som Vogterdrenge. De kom i Tjeneste, når de var 6—8 År og gik kun så i Skole om Vinteren. Tjenestetiden var fra 1. Maj til 1. Novbr., men var der Småkår i

[1]) 1 Lispund = 8 kg. [2]) Dreng, som vogter.

Hjemmet, kom de ofte i Tjeneste, når Fårene kunde komme ud, d. v. s. omkring 1. Marts. Bonden holdt dem så i Skole hver anden Dag indtil Maj. Derved sparede Forældrene jo Føden til dem. På en Gård regnede man ikke Maden så nøje, og der var nok at tage fat på for Vogterdrengen.

Han hjalp til med Kreaturernes Fodring, Staldenes Rengøring, Hakkelsens Skæring m. m.; men hans vigtigste Arbejde var dog Vogtningen af Fårene. De havde før gået løse både på Vintersæd og Kløvermarker; men nu skulde disse Marker hegnes. Det var jo en mørk, kold Tid; men Drengen havde nok at gøre. Fårene havde og fødte endnu ofte Lam på Marken, og så skulde Drengen løbe hjem med dem og Moderfåret. Han svøbte dem ind i sin Trøje, og når han kom hjem med dem, hjalp han dem til at patte og løb saa ud til Fårene, hvor der ofte var kommet et nyt Lam eller Fårene var kommet på Vintersæden.

Drenge, som kom første Gang i Tjeneste, var ofte Genstand for Folkenes Drillerier; det almindelige var, at de lod dem gå hen til Naboen for at låne en Møddingskraber. Han fik en Sæk med Sten. — Folkene grinte. — Drengen græd. —

Drengen stod op samtidig med Folkene Kl. 5 om Morgenen og hjalp til med alt. Når han fik spist Frokost, fik han en Mellemmad i Lommen og kom så ud med Fårene, og noget senere fik han Ungkvæg og golde Køer og ofte en Flok Gæs. Han vogtede dem på de tit dårlige Græsmarker, Moser og Bakker, hvor der kun var sparsomt med Græs og dårligt Læ for Storm og Regn. Drengene var desuagtet altid glade og tilfredse og forkortede Tiden ved at anlægge små Haver, der ofte var rigtig kønne, på Højene eller i Hjørner af Brakmarken. De gravede Huller i Bakkerne, hvori de søgte Ly i dårligt Vejr og dækkede sig med Græstørv, Tjørn og derovenpå gamle Sække. De forfærdigede alle Slags Træarbejder, Huse, Møller, Heste, Køer og særlig deres *Fækæppe*, der ofte var hele Kunstværker med mange Udskæringer af Huse, Skibe, Romertal m. m. Det var et c. 1 Al. langt, temmelig tykt, firkantet Stykke Træ med flade Sider, hvorpå Udskæringerne var, og med et rundt Håndtag for Enden. De kastedes efter Dyrene og var ikke ufarlige; flere Gange hører man, at Drengene slog Benene af eller i Stykker på Får og Lam, og en Gang paa en Kvie, der måtte slagtes. På Får og Lam lagde Husmødrene Spiler på Benene, og da kunde de som oftest voxe sammen igen. Det værste, Vogterdrengene døjede med, var at undgå at komme til at sove på Marken. Den lille Fyr var jo kommet op Kl. 5, og på varme Dage

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

kunde det let ske, at han kom til at sove, og så var Kreaturerne og særlig Fårene strax i Sædemarkerne og kunde gøre stor Skade på dem, og ofte var det en Nabos Mark. Da vankede der fra begge Sider med Trusel om, at hvis det skete oftere, havde de en Bunke saltede Birkeris, der så skulde slides op på ham.

Ellers var der mange Glæder. Ofte fandtes der Fuglereder i Tjørnene eller Lærkereder på Marken, i Moserne var Vildænder og Vibereder, og det var sjældent, at Drengene plyndrede dem, men havde stor Morskab af at iagttage Ungernes Udvikling. Flere Hyrdedrenge havde ofte Bondens Søn og Naboernes Hyrdedrenge til Selskab, og der spilledes da *Bold* og *Gros* og mange andre Lege, byttedes og kastedes Knive, stegtes Kartofler, toges Livtag, fortaltes Eventyr og Sansager, særlig om de underjordiske. I Moserne var der mange Blodigler, og Drengene fangede mange og fik 4 Skill. for Stykket, og for hver Snes Æg, de bar ind, 2 Skill., og det hele kunde godt blive nogle Kroner på en Sommer.

Køerne og Fårene havde alle Navne og adlød dem, og når de skulde drive hjem, sang Drengene: »Hå driv hjim, hå driv hjim!« Kreaturerne kom hjem hver Middag, og når det skulde ske, enten blæstes der i Horn eller *vaitades* (vinkedes) der fra en Bakke. Og saa spiste Drengene, og der malkedes.

I det hele blev Vogterdrengene godt behandlede, både af Bønderne, deres Koner og Børn, der ofte var Venner med dem. Mange af dem var også store Begavelser og bragte det senere til at blive Skibsførere, Lærere eller store Håndværkere; enkelte havde også stor Musikbegavelse.

Det skete engang, at der var en større Gårdejer, der var meget hæftig. Han havde en Vogterdreng, der sov på Marken, og der skete stor Fortræd på Naboens Sæd. Han pryglede ham så meget, at han døde deraf. Der var flere Forhør, og Gårdejeren sad arresteret en Tid, men kom så hjem igen. Der kom så det Rygte ud, at han havde betalt en Mand for at gå i Tugthuset i sit Sted. Han skulde blot møde en Dag om Året som Fange. Til sidst sad han hjemme i sin egen Stue som Fange en Dag. — Der fortaltes også, at man havde Lov til at slå en Tremarksmand ihjel, når man betalte 3 Mark. (Også hørt i Vendsyssel 1885). —

J. P. Riis har, som vi har set, fortalt mange værdifulde Enkeltheder om Hyrdelivet, men der kan dog være et og andet at føje hertil, som man nu skal erfare ved at stifte Bekendtskab med følgende Optegnelse, der især oplyser om Hyrdedrengenes Sange og Rim, deres Tilråb til Kreaturerne, deres Hyrdekæppe o. s. fr. Optegnelsen skyldes *N. E. Hansen*, Borre, der sendte den til Folkemindesamleren Evald Tang Kristensen, som lod den trykke i Tidsskriftet »Skattegraveren« II (1884), S. 121—123[1]).

N. E. Hansen begynder med at fortælle, at »Wawte-horrinj« eller »-piblinj« (Vogterdrengen eller -pigen) har om nogle af Køerne følgende Vers:

Akkelaja
ded e vår Paja,
Rosendåla
ska Malted måla,
Röhæra
ska Vanned bæra,
Dannebråga
ska Håmlan kåga,
Rörygja
ska Øled brygja,
Pøvvernikka
ska Øled drikka.

Foruden det særlige Navn, som hvert enkelt Husdyr i Reglen far straks efter Fødslen, har man en lang Remse, en Slags særegen Hæderstitel, som sådan halvt i Spøg tillægges Tyren, og som varieres på flere Måder, f. Eks.: »Søvverin[2]) skrin skålrian bålrian stenståmp styremann ståltenfod.«

Hyrden er forsynet med en »Fækæp«, en tyk firkantet Knippel, som kyles efter Kvæget, og som på alle fire Sider må være forsynet med »Melta-Marke«, en Slags indskårne Tegn, da man ellers vil »melta« et Kreatur, hvis man rammer det lige på det Sted, hvor Milten sidder; i så Tilfælde falder Kreaturet om Kuld og kan ikke røre sig; men hvis det indtræffer, skal man blot slå det i Siden med den ene Træsko, vistnok den højre, og derefter lade det lugte inden i den, og når man har gentaget det tre Gange, står Kreaturet straks op.

Til et Får der vil gå på forbudne Veje, råbes: »Ve' dow håsja!« eller: »Håsja daj!« og til et »Fækrajtøwr« råbes: »Ve' dow stawna!«

Når Fårene skal ud på Marken eller hjem, siges i lokkende og syngende Tone: »håsja øwd!« og »håsja jem!«

[1]) Jfr. min Bog: Hyrdedrenge og Hyrdeliv (1926), 92—95.
[2]) Betyder både Syren og Souverain.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

For at få Kvæget til at drive ud eller hjem må Hyrden »hâdriwa«, d. e. synge af fuld Hals: »Hâ driv øwd (jem) så hâ!« Disse Ord og navnlig den tilhørende noget tungsindige Melodi varieres i det uendelige efter hver enkelts naturlige Anlæg og Komposition. På Hjemfarten synges også stundom følgende Sang:

»Hâ driv jim te Moer,
å få Fåramilk å Gröd.
Hâ driv jim te Får
å få Kjyrapiskastrøj!«

På de lange varme Sommerdage plejer Kvæget, som bekendt, tit at bisse hjem fra Marken i Utide; men hvis nu det kedelige Tilfælde indtræffer, at Kvæget mod Sædvane gør sig stædigt og ikke vil til at bisse, så søger Hyrden at bringe det til Fornuft ved kraftigt og i en syngende Tone at foredrage følgende Besværgelse for sine genstridige Undersåtter:

»Kallarompada stompada
biss, biss, biss!
Prrrå, prrrå, prrrå!
Sæt Rompan i Hojden,
å bissa på Bojden!
Prrrå, prrrå, prrrå!«

Kunsten herved består egentlig i ved dette »Prrrå« at kunne gengive Bremsens surrende eller summende Lyd, og sikkert er det, at Bevægelsen for det meste har den ønskede Virkning.

Man lokker eller kalder ad Husdyrene ved at sige til et Får: »Kom Mætta, kom Mætta!« Til en Ko: »Kom Bås, Bås, Bås!« Eller: »Kom Båsa(n)!« Til en Tyr eller Kalv: »Kom Købb, Købb, Købb, Købb!« Eller: »Kom Købbijn!« Til et Svin: »Kom Giss, Giss, Giss!« Eller »Kom Gissinj!« Og til en Hund: »Kom Vystinj!« Og til en Kat: »Kom Pys, Pys, Pys!« Eller: »Kom Pysinj!«

*

Efter nu at have læst de ovenstående Skildringer af gammelt bornholmsk Hyrdeliv vil man straks sige: Heri har vi jo autentiske Sidestykker til, hvad *Martin Andersen Nexø* i sine Romaner, Noveller og Erindringsbøger fortæller om Hyrdelivet på hans skønne Barndomsø i Østersøen. Og dette er jo rigtigt nok. De foran meddelte Beretninger supplerer og uddyber, hvad Andersen Nexø har indført i den *store* Litteratur om Vogterdrengenes Kår på Bornholm i hans Barndom og

Ungdom (Nexø er født 26/6 1869). Mest har han fortalt om Hyrdelivet i »Pelle Erobreren« I (1906) og i Erindringsbogen: »Under aaben Himmel«[1]) (1935), to uforglemmelige Bøger, der indeholder såre mange Træk af Interesse for Bornholms Kulturhistorie, samtidig med at de oplyser om en stor Digters Barndom og Ungdomsudvikling.

Det er skønt at læse om Pelles Ophold ude på Marken. Han blev her fortrolig med Naturen, med Fugle, Kryb og vilde Dyr. Det var sundt for hans Sjæl og Legeme at leve ene med Naturen i Sommer og Sol, i Regn og Blæst. Han var Enehersker på sit Område, og var ofte ene med sig selv i Angst og Glæde, i Vemod og Længsel. Han samlede Indtryk i den stille og tavse Verden, han var sat i. Stemmerne fra Mark og Luft og Hegn er tavse og giver kun en langsom Besked; men der var for Pelle god Tid til Selvsyn og Eftertanke. Og når han om Aftenen skulde hjem med Kreaturflokken for at fortælle sin prægtige gamle Fader, hvad han havde oplevet i Dagens Løb ude i Ensomheden, drev han Flokken hjem foran sig og sang en »Jodlesang«, hvis Koloraturer lød hen over Markerne. Andre Hyrdedrenge jodlede også:

»Aa driv hjem, aa-haa, aa-aa haa!
Aaa-haa, aa-haa!
Aaa-haa, aa-haa!
Aa driv hjem, aa-aa-haa!
aa-haa!«

»Fra alle Sider dirrede den bløde Sang over det faldende Land; som en lykkelig Graad lød den ud i Luftens begyndende Tindren.«

Også andetsteds i sit Forfatterskab har Andersen Nexø meddelt lærerige Enkeltheder om Hyrdedrengeforhold. Således i Fortællingen »Gravhøjen« (1907), i Romanerne »Det bødes der for —« (1899), Kap. IX, og »En Moder« (1900), Kap. VI. Endvidere i Fortællingerne »Idioten« (1909), og i »Græsmarkens Sang« 1921)[2]).

[1]) I Forordet til Jakob Hansens Bog: Golgatha (1912) fortæller Nexø også Hyrdeerindringer (jfr. Bornholmske Samlinger 1936, 204). [2]) Se nærmere herom min Afhandling om Nexø som Almuedigter (i Dansk Udsyn 1929, 170—88.) Jfr. med Nexø den anden Neksødigter *Chr. Fr. Mortensens* Bøger: »Skarvaja-Vognen« (1925) og »Eske fra Ferskenstræde« (1933).

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

I sidstnævnte Fortælling er Nexø inde på Forskellen mellem Nutiden og hans Barndom, da Kvæget passedes i Løsdrift på Græsmarken af Hyrdedrengen. Nu er der ingen Fest derude på Græsmarken. »Spiller det, er det i ens eget Sind. Den kaade Hjord eksisterer heller ikke mere; den har Fanden taget og sat paa Stald for tredive Aar siden — af Hensyn til sin Geburtsdag; de gode gamle Hyrdedrenge er dragne til de evige Græsgange — de fleste af dem. Det sidste Kuld tog Vorherre og lavede Digtere af. En Hilsen til Skjoldborg og Aakjær og Kappel Bøcker — Hyrdedrengene fra dengang!«

Ja, med disse poetiske Ord af Nexø kan vi slutte vor Omtale af det gamle bornholmske Hyrdeliv, som nu hører Historien til, hvorfor det er blevet gjort til Genstand for en Omtale her i Bornholms historiske Aarbog.

Brabrand 7/2 1946. *August F. Schmidt.*

FORTEGNELSE OVER BØGER OG AFHANDLINGER OM BORNHOLMS ZOOLOGI

Af Lektor *Arne Larsen.*

Ved Arbejdet med Undersøgelser over Bornholms Dyreliv har jeg tit følt det besværligt at faa opsporet, hvad der tidligere er skrevet om dette Emne. Det er for at bøde paa Vanskeligheder af denne Art, at det foreliggende Arbejde er udført.

Bibliografien giver sig ikke ud for at være udtømmende, men saa vidt gørligt er dog alt væsentligt taget med. Fra de bornholmske Dagblade er kun medtaget Kroniker o. lign., og kun tilbage til 1. Sept. 1929, den Dato Bornholms Amtsbiblioteks Udklipsserie blev paabegyndt. Litteraturlisten er ført frem til 31/12 1945.

Forkortelser.

Brgsf.-Bl. = Brugsforeningsbladet. — Danm. = Tidsskriftet Danmark. — D. F. M. = Dansk Fiskeriforenings Medlemsblad. — D. Fskt. = Dansk Fiskeritidende. — D. Fu. = Danske Fugle. — D. Jgt. = Dansk Jagttidende. — D. orn. F. T. = Dansk ornithologisk Forenings Medlemsblad. — Ent. M. = Entomologiske Meddelelser. — Fl. og F. = Flora og Fauna. — F. Sk. og Tr. = Fra Skoven og Træmarkedet. — Fvfb. = Ferskvandsfiskeribladet. — Ggr.T. = Geografisk Tidsskrift. — Jgt. og F. = Jagt og Fiskeri. — Jgtv. = Jagtvennen. — Lystf. = Lystfiskeritidende. — Nat. V. = Naturens Verden. — Nat. Vi. = Naturens Vidundere. — N. T. f. Fisk. = Nordisk Tidsskrift for Fiskeri. — Sportsf. = Sportsfiskeren. — T. f. Skovv. = Tidsskrift for Skovvæsen. = V. Nh. F. = Videnskabelige Medd. fra d. naturh. For. i Kbhv.

DYRELIVET I ALMINDELIGHED.

Jespersen, Poul 1940. Bornholms Fauna. Danm. No. 8, p. 264—267.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Johnsen, Palle 1944. Træk af Bornholms zoologiske Udforskning. Bornh. Tid. 25/2.
Larsen, Arne 1936. Bornholms Dyreliv. »Min Hjemstavn« No. 1, p. 25—34.
Larsen, Arne 1944. Bornholms Dyreliv. »Bornholmernes Land Øen i Øst«, p. 67—89. Rønne.
Rawert og *Garlieb* 1819. Bornholm beskreven paa en Reise i Aaret 1815 [historisk-geografisk Beskrivelse med enkelte Bemærkninger om Dyrelivet, navnlig Havfiskene].
Schlesch, H. 1907. Fauna der Insel Bornholm. Annales de la soc. royale de malacologie. Ser. 2, Bd. 41, p. 175—185. Bruxelles [stærkt kritiseret af andre Forskere].
Thorsen, K. 1933. Bornholms Fauna. Sjældne Arter i Fortid og Nutid [særlig hvirvelløse Dyr]. Bornh. Avis 9/6.
Thura, L. de 1756. Omstændelig og tilforladelig Beskrivelse, Over den i Øster-Søen liggende, Under Det Kongelige Danske Herredømme Blomstrende navnkundige Øe Bornholm, Og den ei langt derfra anlagde fortræffelige Fæstning Christiansøe.

PATTEDYR.

Bulmer, Joh. 1911. Om Vildt og Jagtret paa Bornholm især i ældre Tider. Bornh. Saml. Bd. 6, p. 41—72.
Frigaard, E. 1943. Hvad man kan blive udsat for [om en Ræv]. D. Jgt. 59, p. 397.
Kirketerp, M. 1889. Vildtforholdene paa Bornholm [Raadyr, Hare og Egern, samt Agerhøns, Duer, Ænder og Snepper]. D. Jgt. 6, p. 87.
Kirketerp, M. 1893. Jagtforholdene paa Bornholm [Raadyr, Hare og Egern, samt Tjurer, Snepper og Smaafugle]. D. Jgt. 10, p. 154.
Kirketerp, M. 1894. Meddelelse om Jagtens Tilstand paa Bornholm [Raadyr og Hare, samt Duer, Ænder, Snepper og Tjur]. D. Jgt. 11, p. 104.
Kirketerp, M. 1897. Fra Bornholm [lidt om Harer, Ænder og Fasaner]. D. Jgt. 14, p. 93.
Kirketerp, M. 1901. Lidt om Vildtet og Jagten paa Bornholm i Fortid og Nutid [bl. a. om Udsætning af Raadyr og Egern paa Bornh.]. D. Jgt. 18, p. 7—11.
Larsen, Arne, 1936. Lidt om Bornholms Pattedyr. Fl. og F. 42, p. 135—136.
Larsen, Arne 1941. Sæler i vore Farvande. Bornh. Tid. 24/3.
Larsen, Arne 1944. En Brandmus, Apodemus agrarius, paa Bornholm. Fl. og F. 50, p. 8.

Seier, A. F. V. 1925. Bornholm [Raadyr og Hare, samt Fasan, Agerhøne og Ænder]. Jgtv. 11, p. 258.
Seier, A. F. V. 1931. Fra Bornholm [Raadyr og Hare, samt Fasan, Agerhøne, Svømme- og Vadefugle]. Jgtv. 17, p. 15—16.
Thaarup, Fr. 1839. Bornholms Amt samt Christiansø. [Om de bornholmske Hjortes Historie p. 233—35].
T[horsen], K. 1939. Da der fandtes Kronhjorte paa Bornholm. Bornh. Tid. 15/7.
T[horsen], K. 1939. Kronvildtets Historie paa Bornholm. Bornh. Avis. 15/8.
T[horsen], K. 1940. En bornholmsk Hjorteart [spraglede Kronhjorte]. Bornh. Tid. 2/3.
T. G. 1934. Brev fra Bornholm [om Jagt paa Ræv og And]. Jgt. og F. 6, p. 697—698.
? 1885. Om Udsætning af Raadyr paa Bornholm. Bornh. Avis 26/10.
? 1920. Abnormiteter [en »Spidsbuk med veritabel Hale« og en Otteender]. Jgtv. 6, p. 14.
? 1928. Sølvræve-Opdræt paa Bornholm [efter Bornh. Tid.]. Jgtv. 14, p. 99.
? 1941. Sælfangst ved Bornholm. Jgtv. 27, p. 113.

FUGLE.

Allerup, P. 1934. Nogle Iagttagelser over Sneppens Forekomst paa Bornholm. D. Jgt. 51, p. 206.
Andersen, C. C. 1933. Maage og Rovtøj i Udklækningsanstalterne [om Græsholm] Jgt. og F. 5, p. 441—442.
Bauditz, Soph. 1886. »Den store Søslange« [et søslangeagtigt Uhyre dannet af en Flok Alke set ved Hammeren]. D. Jgt. 3, p. 77—78.
Bernstrøm, John 1936. Korta antechningar om Ertholmenes vertebrat-fauna. Fauna och Flora 31, p. 164—170. Uppsala.
Bjerg-Thomsen, J. 1934. Et Besøg paa Græsholm. D. Jgt. 51, p. 218—221.
Brandt, Jokum 1902. Fra Bornholm [om Udsætning af bøhmiske Agerhøns]. D. Jgt. 19, p. 14.
Brandt, Jokum 1920. Jagtbrev fra Bornholm. D. Jgt. 37, p. 41.
Brüel, J. 1887. Nøddekrigen paa Bornholm. D. Jgt. 4, p. 112.
Brüel, J. 1888. Snepperne paa Bornholm i Vinteren 1887—88. D. Jgt. 5, p. 36—37.
Christiansen, Arth. 1938. Bornholms Vandrefalke 1937. D. orn. F. T. 32, p. 23—29.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Fischer, J. C. H. 1863. Nogle Iagttagelser over Bornholms Fugle. Naturh. Tidsskr. 3 Rk. Bd. 2, p. 56—74.

Fischer, J. C. H. 1864. Yderligere Bidrag til Nøddekrigens Ynglehistorie. Naturh. Tidsskr. 3 Rk. Bd. 2, p. 577—79.

Fischer, J. C. H. 1864. Ægget af Nøddekrigen (Caryocatactes guttatus). Naturh. Tidsskr. 3 Rk. Bd 3, p. 1—7.

Fogh, Gunnar 1945. Fuglelivet paa Bornholm — Nattergalenes Ø. Jgt. og F. 17, p. 54—56.*)

Gitz-Johansen 1931. Græsholmen. D. Jgt. 48, p. 311—313.

Grunack, A. 1879.Bornholms Vogelwelt. Ornith. Centralblatt, Berlin, p. 149—152 og 157—159.

Grønbech, Joh. 1893. Fra Bornholm [Bemærkninger om Nøddekrige, Ellekrage, Korsnæb og Dompap]. Fl. og F., p. 44.

Grønbech, Tage 1939. Sjælden Fugl [en brun Allike]. Jgt. og F. 11, p. 76.

Gudmann, Fr. 1929. En Svalehistorie. Fl. og F., p. 142.

Hammer, N. 1943. Fra Klippeøen [om Jagt og Fiskeri i 90erne]. Jgt. og F. 15, p. 73 og 82—84.

Hansen, B. 1939. Fuglefristedet ved Christiansø. Jgt. og F. 11, p. 162.

Hansen, Jac. 1928. Ederfuglene ved Bornholm. Jgtv. 14, p. 122.

Helms, O. 1936. Ornithologen Johan Dietrich Petersens (1717—1786) Liv og Arbejder. D. orn. F. T. 30, p. 83—149.

Helms, O. og *Christiansen, Arth.* 1936. Nogle Iagttagelser fra Christiansø i 1935. D. orn. F. T. 30, p. 149—154.

Holst 1909. Broget Raage [i Ibsker]. D. Jgt. 26, p. 13.

Hørring, R. 1942. Om 6 for Danmarks Fauna nye Fuglearter [Sorthovedet Maage, Larus m. melanocephalus Temm. paa Græsholm]. D. orn. F. T. 36, p. 48—50.

Jensen, J. Chr. 1931. Bornholmske Fuglenavne. Fl. og F., p. 148—149.

Jensen, J. Chr. 1932. Silkehalen (Ampelis garrula) [set ved Rønne]. Fl. og F. p. 28.

Jensen-Tusch, L. 1901. Skovsneppen [og Tjuren paa Bornholm]. D. Jgt. 18, p. 79.

Jensen-Tusch, L. 1907. Overvintrende Snepper [i Almindingen]. D. orn. F. T. 1, p. 114.

Jensen-Tusch, L. 1907. Liste over Fugle, iagttagne paa Bornholm, særlig i Almindingen. D. orn. F. T. 1, p. 155—160.

Jensen-Tusch, L. 1908. Fra Fugletrækket over Bornholm 1907. D. orn. F. T. 2, p. 107—108.

*) denne Artikel er fuld af fejlagtige Oplysninger.

Jensen-Tusch, L. 1912. [Meddelelse om at have set en Ellekrage i Almindingen 8. Maj 1910]. D.orn. F. T. 6, p. 140.

Jensen-Tusch, L. 1912. [Bjergvipstjerter i Almindingen 28/3 1910]. D. orn. F. T. 6, p. 145.

Johnsen, Palle 1940. Ofre for Vinterkulden 1939—40 paa Bornholm. D. orn. F. T. 34, p. 193—194.

Jonassen, Hagb. 1934 [Ellekrage set i Paradisbakkerne]. D. orn. F. T. 25, p. 137.

Jørgensen, Holger V. 1944. Fuglelivet ved Nordøstkysten 1944. Bornh. Soc. 8/8 og Bornh. Tid. 22/8.

Kirketerp, M. 1898. Tetrao urogallus (Tjur) paa Bornholm. D. Jgt. 15, p. 144.

Kjær, Thorvald 1944. Vandrefalken i Danmark. D. Jgt. 61, p. 6—10.

Kofoed, J. P. og *Hansen, V.* 1917. [En Flok Traner i Paradisbakkerne]. D. orn. F. T. 11, p. 109—110.

Konradsen, O. 1917. Danmark som Yngleplads for Skovsneppen. D. orn. F. T. 11, p. 38—43, Bornh. p. 40—41.

Kruse, G. 1934. Endnu nogle Bemærkninger om Reservater [Svar til Prof. Spärck]. Jgt. og F. 6, p. 617—618.

Kruse, G. 1937. Opdrætningsfarmen paa Bornholm [Agerhøns og Fasaner]. Jgt. og F. 9, p. 411—412.

Krüger, Chr. 1943. Silkehalens Invasion i Europa Vinteren 1941—42. D. orn. F. T. 37, Bornh. p. 41.

Lange, Halfdan 1925. Fra Bornholm [i »Spredte Notitser«]. D. Fu. 6, p. 15—16.

Larsen, Arne 1925. Træk af Svømmefuglenes Liv paa Græsholmen ved Christiansø. D. orn. F. T. 19, p. 105—107.

Larsen, Arne 1929. Iagttagelser paa Græsholmen ved Christiansø. D. orn. F. T. 23, p. 50—52.

Larsen, Arne 1930. [Vendehals, Jynx torquilla, ynglende ved Rønne].D. orn. F. T. 24, p. 151—52.

Larsen, Arne 1932. [Ederfugle iagttaget paa en Vandring Bornholm rundt]. D. orn. F. T. 26, p. 144—145.

Larsen, Arne 1932. Traner over Rønne. D. orn. F.T. 26, p. 146.

Larsen, Arne 1932. [Vendehals ved Rønne]. D. orn. F. T. 26, p. 153.

Larsen, Arne 1932. [Mange Individer af Stor Flagspætte i Rønne ved Vintertid]. D. orn. F. T. 26, p. 154.

Larsen, Arne 1932. Sjældne Lærker paa Bornholm om Vinteren [Bjerg- og Hedelærke]. D. orn. F. T. 26, p. 158.

Larsen, Arne 1936. Christiansøs Fugleliv. Bornh. Tid 18/12.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Larsen, Arne 1941. Vinterfugle ved Havet. Bornh. Tid. 14/2 og 15/2.

Larsen, Arne 1941. Fremmede Fugle i Skov og paa Mark. Bornh. Tid. 18/2.

Larsen, Arne 1941. Vore Standfugle. Bornh. Tid. 21/2.

Larsen, Arne 1941. Stæren. Bornh. Tid. 26/2.

Larsen, Arne 1941. Fugletrækket. Bornh. Tid. 7/3 og 8/3.

Larsen, Arne 1943. Troldanden, Aythya fuligula, som ny Ynglefugl paa Bornholm. D.orn. F. T. 37, p. 236.

Larsen, Arne 1943. Iagttagelse af Rørdrum paa Bornh. [ved Hundsemyre]. D.orn F. T. 37 p. 241.

Larsen, Arne 1944. Isfuglen, Alcedo Ispida, ynglende paa Bornholm? Fl. og F. 50, p. 3.

Levinsen, H. og *Gedde, C.* 1935. En Bramgaas set ved Nexø. D. orn. F. T. 29, p. 112.

Lindhardt 1908. Delvis Albinisme [hvid-sort Raage i Blykobbe Plantage]. D. Jgt. 25, p. 173.

Løppenthin, Bernt 1930. En Vandrefalkerede [i Ekkodalen]. D. orn. F. T., 24, p. 108—110.

Løppenthin, Bernt 1931. [En Ellekrage fundet død ved Dueodde]. D. orn. F. T. 25, p. 137.

Løppenthin, Bernt 1934—35. Vandrefalken, en vinget Marodør. Nat. Vi. 3, p. 125—128.

Løppenthin, Bernt 1934. Ornithologisk Forenings Ekskursion til Bornholm og Erteholmene 23' og 24' Juni 1934. D. orn. F. T. 28, p. 151—155.

Løppenthin, Bernt 1935. Dompappen, Pyrrhula p. pyrrhula (L.), som Ynglefugl paa Bornholm. D. orn. F. T. 29, p. 15—22.

Løppenthin, Bernt 1935. Ringdroslen, Turdus t. torquatus L., som dansk Ynglefugl [ved Jons Kapel] samt Bemærkninger om Vandrefalk. D. orn. F. T. 29, p. 100—106.

Løppenthin, Bernt 1936. Ertholmenes Fuglefauna, med Bemærkninger om visse Arters Forekomst i Nabolandene. O. orn. F. T. 30, p. 155—213.

Løppenthin, Bernt 1936. Fuglereservatet Græsholmen ved Bornholm. Nordiska (19' skandinaviska) naturforskermötet i Helsingfors. Særtryk.

Madsen, Edgar 1931. [Perleugle (Tengmalms Ugle), Aegolius f. funereus (L.) set paa Bornholm]. D. orn. F.T., 25, p. 134.

Madsen, Edgar 1931. [Tretaaet Spætte, Picoides t. tridactylus (L.) set paa Bornholm]. D. orn. F. T. 25, p. 138. [Fundet omtales ogsaa af Hørring i V. Nh. F. 1930—31, p. 448].

Madsen, Edgar 1933. Ynglende Vandrefalk [i Ekkodalen 1933]. D. orn. F. T. 27, p. 121.

Madsen, Edgar 1933. Biæder, Merops apiaster, paa Bornholm [fundet død i Ibsker]. D. orn. F. T. 27, p. 124.

Madsen, Edgar 1933. Sortstrubet Bynkefugl, Saxicola torquata rubicola [set i Klemensker]. D.orn. F. T. 27, p. 125.

Madsen, Edgar 1933.Halsbaandallike, Coloeus monedula soemmeringii [ved Aakirkeby]. D. orn. F. T. 27, p. 125.

Madsen, Edgar 1933. Bemærkninger om Gulspurvens Sang. D. orn. F. T. 27, p. 127.

Madsen, Edgar 1934. Sortstrubet Bynkefugl, Saxicola torquata rubicola, paa Bornholm [ved Ølene]. D. orn. F. T. 28, p. 139.

Madsen, Edgar 1935. [En lille Flok Bjergvipstjerter set ved Boderne]. D. orn. F. T. 29, p. 127.

Madsen, Edgar 1939. Spidsand, Anas acuta, og Brushøne, Philomachus pugnax, ynglende paa Bornholm. D. orn. F.T. 33, p. 204—205.

Madsen, Edgar 1942. Dværggæs paa Bornholm. [2 Ekspl. skudt i Hundsemyre, nu paa Bornh. Mus.]. D. orn. F. T. 36, p. 219.

Meinhardt, Hans 1944. Hvepsevaage, Pernis apivorus, paa Bornholm. D. orn. F. T. 38, p. 39.

Meinhardt, Hans 1944. Gransanger. Phylloscopus collybita, paa Bornholm. D. orn. F. T. 38, p. 44.

Petersen, Johan Dietrich 1766. Verzeichnis baltischer Vögel, alle auf Christiansö geschossen. Altona. [Paa det kongl. Bibl. findes af samme Forf. to haandskrevne Foliobind: Christiansøs Fuglehistorie].

Poulsen, Holg. 1938. Sildemaage, Larus fuscus, ynglende paa Bornholm. D. orn. F. T. 32, p. 166.

Poulsen, Holg. 1938. Bemærkninger om de bornholmske Gulspurves, Emberiza citrinella, og Bogfinkers, Fringilla coelebs, Sang. D. orn. F. T. 32, p. 176—178.

Rasmussen, S. 1935. [Iagttagen Bramgaas ved Nexø]. D. orn. F. T. 29, p. 112.

Rønne, Vald. 1921. Fra Christiansø til Vesterhavet (novellistiske Jagtskildringer). Jgtv. 7, Nr. 5—18.

Salomonsen, Finn 1928. Ornithologiske Iagttagelser paa en Tur til Christiansø. D. orn. F. T. 22, p. 122—125.

Salomonsen, Finn 1931. Lomvien, Uria aalge (Pontopp.), i de danske Farvande. D. orn. F. T. 25, p. 109—124.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Salomonsen, Finn 1931. Hvor sjældne Fugle yngler i Hundredevis [om Reservatet Græsholm efter Bornh. Avis]. Jgtv. 27, p. 407—409.

Salomonsen, Finn 1933. De danske Gulspurves Sang. D. orn. F. T. 27, p. 13—14.

Salomonsen, Finn 1939. Oological studies in Gulls I: Egg-producind Power of Larus argentatus Pont. D. orn. F. T. 33, p. 113—133.

Salomonsen, Finn 1940. Optælling af Ynglefugle paa nogle danske Reservater. D. orn. F.T. 34 [Christiansø p. 38—54].

Salomonsen, Finn 1940. Kragefugle paa Christiansø. D. orn. F. T. 34, p. 101—112.

Salomonsen, Finn 1941. Nogle Reservaters Fuglebestand 1940. D. orn. F. T. 35, Christiansø p. 11—28.

Salomonsen, Finn 1941. Karmindompap (Carpodacus e. erythrinus (Pall.)) ny for Danmark. D.orn F. T. 35, p. 219—22.

Salomonsen, Finn 1943. Fugletællinger 1936—42 paa Hirtsholmene og Christiansø. D. orn. F. T. 37, Christiansø p. 160—181.

Salomonsen, Finn 1943. Betydningen af social Stimulans for Yngleforholdene i Fuglekolonier. D. orn. F. T. 37, Christiansø p. 6—8.

Schiødte, J. C. 1839. Beretning om Resultaterne af en i Sommeren 1838 foretagen entomologisk Undersøgelse af det sydlige Sjælland, Lolland og Bornholm. Naturh. Tidsskr. 1 Rk. Bd. 2, p. 309—395.

Schiøler, E. Lehn 1909. Hvidbroget Stokand [fra Almindingen]. D. orn. F. T. 3, p. 119—20.

Seier, A. F. V. 1904. Otis Tetrax (Dvergtrappe) ved Hasle. D. Jgt. 21, p. 144.

Seier, A. F. V. 1928. Fra Fuglelivet paa Bornholm [Hvinænder, ringmærket Maage og Udsætning af 5 Tjurer]. Jgtv. 14. p. 317.

Seier, A. F. V. 1932. Stormmaager [3 Reder i Fyrretræer v. Balka]. D.orn. F. T. 26, p. 148—49.

Seier, A. F. V. 1932. Bornholms Fugle. Aakirkeby. 250 Sider.

Seier, A. F. V. 1933. Sjældne Fugle [Biæder og orientalsk Turdeldue]. Jgtv. 19, p. 27.

Seier, A. F. V. 1933. Fuglenotitser fra Bornholm [Vandrefalk m. m.]. Fl. og F., p. 88.

Seier, A. F. V. 1933. Ynglende Vandrefalk [i Ekkodalen]. D.orn. F. T. 27, p. 121.

Spärck, R. 1934. Endnu nogle Bemærkninger om Reservater. Jgt. og F. 6, p. 616—17.

Spärck, R. 1934. Afsluttende Bemærkninger om Græsholmen [angaaende Maagernes Bekæmpelse]. Jgt. og F. 6, p. 796.

Spärck, R. 1936. Om antallet af ynglende ederfugle i Danmark, til belysning af reservaternes betydning for bestandens størrelse. D. orn. F. T. 30, p. 20—22.

Spärck, R. 1936. Om Betydningen af de danske Søfuglereservater. Nat. V. 20, p. 172—185.

Strøyer, A. 1914. [Havørn skudt ved Arnager 23. Okt. 1913]. D. orn. F. T. 8, p. 218.

Sylvest, Per. 1939. Unge af Gøg, Cuculus canorus, i Vipstjerterede [ved Melsted]. D. orn. F. T. 33, p. 210.

T[horsen], K. 1940. Bornholmske Vinter-Søfugle og deres Navne. Bornh. Avis 22/2.

Waage, E. 1938. Vandstær, Cinclus cinclus cinclus, ved Pedersker paa Bornholm. D. orn. F. T. 32, p. 172.

Weis, H. 1924. Steppehøg, Circus pallidus [skudt ved Svaneke]. D. orn. F. T. 18, p. 36.

Weismann, C. 1944. Fugle i August [navnlig om Gulspurven]. Bornh. Tid. 6/9.

Winge, Herluf 1889. Om Steppehøns (Syrrhaptes paradoxus) i Danmark i 1888. D. Jgt. 6, Forekomst paa Bornh., p. 54.

Jonas 1941. Hvor Skovsneppen yngler [fra Almindingen]. Jgt. og F. 13, Nr. 23, p. 1—2.

»En gammel Jæger« 1904. Bornholms Vildtbestand [Raadyr, Ræv, Hare, Tjur, Fasan, Agerhøns og »forskellige Skadedyr«]. D. Jgt. 21, p. 42 og p. 75—76.

C.C. 1936. Jagtens Festdag paa Klippeøen [ren Jagtberetning]. Jgt. og F. 8, p. 357—358.

C. S. J. 1930. Fugle paa Østkysten af Bornholm. Bornh. Tid. 10/8, 21/8 og 11/9.

E. W. J. 1926. Græsholmen og Christiansø. D. Jgt. 43 p. 328—331.

J. C. J. 1930. Nattergalen og Bornholm. Bornh. Tid. 31/12.

J. P. K. 1903. Fra Sneppetrækket paa Bornholm. D. Jgt. 20, p. 46.

M. K. 1904. Fra Bornholm [om Tjur mm.]. D. Jgt. 21 p. 105.

B. G. S. 1933. Minder fra et Statsskovdistrikt [om Jagt i Almindingen o. 1898]. D. Jgt. 50, p. 326—331.

B. G. S. 1935. Andejagter paa Klippeøen. D. Jgt. 52, p. 270—272.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

ue. 1932. Nogle Jagtdage paa Bornholm. D. Jgt. 49, p. 384—86.
? 1884. Angaaende Vildtstanden og Jagten paa Bornholm. D. Jgt. 1., p. 47.
? 1898. Tjuren som Ynglefugl i Danmark. D. Jgt. 15, p. 144.
? 1899. Tjurerne paa Bornholm. D. Jgt. 16., p. 76.
? 1904. Isfuglen [og Vandstæren paa Bornholm]. D. Jgt. 21., p. 161.
? 1908 Bornholms Jagtforening [om Agerhøns, Tjur, Urfugl og Rype]. D. Jgt. 25, p. 182—183.
? 1911. Et Jagtmøde [om Raadyr, Hare, Tjur, Fasan og Agerhøne]. D. Jgt. 28, p. 59—60.
? 1916. Tjuren paa Bornholm. Jgtv. 2, Nr. 3 [kort Bemærkning].
? 1924. Ederfuglene [paa Nexø Havns Læmole]. Jgtv. 10, p. 161.
? 1927. To Havørne [set Syd for Rønne]. Jgtv. 13, p. 327.
? 1929. Raagerne paa Bornholm [efter Bornh. Tid.]. Jgtv. 15, p. 46—47.
? 1930. Fra Ederfuglenes Paradis [efter Bornh. Tid.] Jgtv. 16, p. 235—236.
? 1932. Tjuren paa Bornholm [om Udsætning af 9 Tjurer Efteraar 1932]. D. Jgt. 49, p. 372.
? 1934. Kongejagt i Almindingen. D. Jgt. 51, p. 184.
? 1936. Tre Jagtforeninger udsætter Tjur [i Poulsker Højlyng]. Jgt. og F. 8, p. 99—100.
? 1942. Bekendtgørelse om Fredning af Dyrelivet paa Ølene i Østermarie Kommune paa Bornholm. D. Jgt. 59, p. 112—113.
? 1942. Bekendtgørelse om Fredning af Dyrelivet paa Ølene i Østermarie Kommune paa Bornholm. Jgtv. 28, p. 118.
? 1942. Fuglereservatet ved Nexø er nu en Kendsgerning. Bornh. Tid. 24/3.
? 1943. Ederfuglene paa Græsholmen. D. Jgt. 60, p. 97.
? 1944 [Om to Sneugler iagttaget ved Svaneke]. Jgtv. 30. p. 4.
? 1944. Fin Andejagt i Hundsemyremosen. Bornh. Avis 7/8.

KRYBDYR OG PADDER.

Hecht, G. 1932. Die Reptilien und Amphibien der Insel Bornholm. Zoogeographia I, Heft 3, p. 303—332. Jena.
Hecht, G. 1932. Bornholms koldblodede Hvirveldyr. Fl. og F., p. 125—130.

Hecht, G. 1933. Tilføjelser og Rettelser til »Bornholms koldblodige Hvirveldyr« i Flora og Fauna 1932. Fl. og F. p. 11—13.
Herr, C. 1927. Die niederen Wirbeltiere Bornholm. Lacerta, Hft. 10,p. 44.
Larsen, Arne 1936. De brune Frøers og Løvfrøens Forekomst paa Bornholm. Fl. og F. 42, p. 136—139.
Larsen, Arne 1941. Frøer og Tudser. Bornh. Tid. 18/4, 19/4 og 21/4.
Larsen, Arne 1942. Bornholms Padder. Smaaafhandlinger om Bornholm til Peter Thorsen d. 8. Juli 1942. p. 75—83. Rønne.
Pfaff, J. R. 1935. Ist die Natter (Natrix natrix (L)) der Insel Bornholm rassenverschieden von der des übrigen Dänemark? Zoogeographica III p. 96—118.
? 1930. Den dræbte Hugorm fik 9 Unger. Jgtv. 16, p. 230.
? 1944. Eksport af grønne Frøer fra Bornholm. Bornh. Tid 23/12.

FISK.

Dreschel, C. F. 1890. Oversigt over vore Saltvandsfiskerier i Nordsøen og Farvandene indenfor Skagen, Bornh. p. 43—44 og 93—95.
Feddersen, Arth. 1875. Perca fluviatilis (Aborre) i Aasedammen i Almindingen. N. T. f. Fisk. 3, p. 391.
Feddersen, Arth. 1879. Mindre Meddelelser [p. 310—14 omhandler en Meddelelse fra Lærer V. Skrydstrup om bornholmske Fisk; p. 314—16 findes spredte Bemærkninger om Fisk paa Bornh.]. N. T. f. Fisk 5.
Feddersen, Arth. 1879. Fortegnelse over de danske Ferskvandsfiske [Oplysninger vedr. Bornholm under de enkelte Arter]. Nat. Tidsskr. 3 Rk., 12 Bd.
Feddersen, Arth. 1880. Ferskvandsfiskenes geografiske Udbredelse i Danmark [Bornholmske Fisk omtalt p. 5 og 9]. Ggr. T. IV B, p. 10—20.
Feddersen, Arth. 1894. Ferskvandsfiskeriet [Oplysninger vedr. Bornh. p. 73, 144, 147, 149 og 158]. 2. Udg. 1894.
Feddersen, Arth. 1900. Laksefangsten i Østersøen. D. F. M. 9, p. 74—75.
Feddersen, Arth. 1902. Bornholms Laksefangst i gamle Dage. D. F. M. 11, p. 263.
Feddersen, Arth. 1902. Clupea finta (Stamsild) ved Bornholm D. F. M. 11, p. 388.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Frederiksen, K. A. 1944. Sportsfiskeri paa Bornholm. Sportsf. 19, 171.

Grove, Peter Albert 1891. Undersøgelser vedr. Bottens (Østersøpighvarrens) Forekomst under Bornholms Kyst, foretagne fra Fiskeriinspektionsfartøjet »Hauch« i 1891. Fiskeriberetning udarbejdet paa Landbrugsministeriets Foranstaltning 1890—91, p. 203—21.

Haagensen, H. P. 1938. Et Døgn ved Bornholms Sildefiskeri og Silderøgning. Brgsf.-Bl. 11, p. 200—02.

Haagensen, H. P. 1939. Sildekrisen og Aarsagen. Bornh. Soc. 1/7.

H[agemann], C. J. 1933. Laksefangsten forr i Tider. Bornh. Tid. 21/1.

Jensen, Aage J. C. 1939. Hvor er Bornholmerne blevet af? D. Fskt., p. 335—336.

Kristiansen, [V.] 1924. Rødspættefiskeriet i Østersøen. D. Fskt., p. 270—71.

Krøyer, Henrik 1836. Beretning om Fiskerierne paa de danske Øers Kyster og Hertugdømmernes Østkyst [Omtaler Torsk, Laks, Sild, Brisling og Hornfisk fra Bornh.]. Dansk Almeenlæsning, Nr. 3.

Larsen, Arne 1937. En stor »Bornholmer« [Gedde paa 13½ kg]. Lystf. 49, p. 3390—3392.

Larsen, Arne 1944. Om Aborrer og Gedder og deres Yngleforhold ved Bornholms Kyster. Fl. og F. 50, p. 4—8.

Larsen, Arne 1944. Yngler Gedder og Aborrer i Saltvand? Sportsf., 19, p. 169—170.

Larsen, Knud 1944. Store Sudere [fra bornholmsk Mose]. Fvfb. 42, p. 58—59.

Larsen, P. A. 1906. Ørredens Fredning. Fvfb. 4, p. 130—133.

Larsen, P. A. 1915. Geddens Længde og Vægt. Fvfb. 13, p. 125.

Lindemann, Kelvin 1943. Paa Sporet af de blanke Laks. Fvfb. 41, p. 7—10.

Mortensen, F. V. og Strubberg A. C. 1935. Dansk Saltvandsfiskeri [spredte Opl. om Fisk og Fiskeri ved Bornh.].

Otterstrøm, A. 1907. Torskeudklækning ved Bornholm. D. Fskt. p. 87.

Otterstrøm, A. 1907. Mærkede Laks. Fvfb. 5, p. 162.

Otterstrøm A. 1907. Laxfiske med krok vid Bornholm. Fiskeritidskrift för Finland 16.

Otterstrøm, A. 1909. Fiskenes Afhængighed af Temperaturen [Undersøgelser i bornholmske Farvande]. D. Fskt. p. 232.

O[tterstrøm], C. V. 1925. Geddeudsætning i Knarremose og Hestehaven i Rutsker [ved P. A. Larsen, Rønne]. Fvfb. 23, p. 33.

O[tterstrøm], C. V. 1925. Løjen (Aspius alburnus) [eet Eksemplar taget i Havet ved Snogebæk]. Fvfb. 23, p. 165.

O[tterstrøm], C. V. 1925. Sjældne bornholmske Fisk [Lubbe (Gadus pollachius) og Haaising (Hippoglossoides platessoides)]. Fvfb. 25, p. 17—18.

O[tterstrøm], C. V. 1927. Knude ved Bornholm. Fvfb. 25, p. 92—93.

Otterstrøm C. V. 1927. Bidrag til Bornholms Fiskefauna. Fl. og F. p. 73—94.

Otterstrøm, C. V. 1930. Nye Bidrag til Bornholms Fiskefauna. Fl. og F. p. 41—46.

O[tterstrøm] C. V. 1932. Skaarne Laks. Fvfb. 30, p. 117.

Otterstrøm, C. V. 1932. Bornholm [Medd. fra Georg Kruse om Fangst af Laks og Tobis]. Fvfb. 30, p. 38—39.

Otterstrøm, C. V. 1933. Ferskvandsfiskene paa Bornholm [Bemærkninger til Günther Hecht's Artikel om »Bornholms koldblodede Hvirveldyr« i Fl. og F. 1932]. Fl. og F. p. 13.

Otterstrøm, C. V. 1935. Laksefiskeriet ved Bornholm. Fvfb. 33, p. 180—182.

Otterstrøm, C. V. 1935. Bornholmske Fisk. Fl. og F. p. 119—120.

Otterstrøm, C. V. og *Larsen, Knud* 1942. Nyere Fund af Regnløje (Leucaspius delineatus) i Danmark. Fl. og F. [indført paa Bornholm p. 63—64].

Petersen, Herluf 1941. Lidt Bornholmersnak ved et Par røgede Sild. Jgt. og F. 13, Nr. 24, p. 16—18.

Poulsen, Erik M. 1925. Mærkningsforsøg med Havørreder i bornholmske Aaer. D. Fskt. p. 286—291.

Poulsen, Erik M. 1925. Om Virkningen af Udsættelsen af Ørredyngel i bornholmske Aaer. D. Fskt. p. 427—429.

Poulsen, Erik M. 1928. Remarks on the Salmon and Sea-Trout of the Baltic Coasts of Denmark. Rapp. et Proces-Verbaux. Vol. 48, III.

Skougaard, P. N. 1804. Beskrivelse over Bornholm ved Peder Nikolai Skougaard, Litteratus. [Omtaler adskillige Fiskearter fra Bornh.]

Skrydstrup,V. 1875. Laxefiskeriet ved Bornholm. N. T. f. Fisk. 2, p. 15—30.

Skrydstrup, V. 1875. Sildefiskeri og Torskefiskeri ved Bornholm. N. T. f. Fisk. 2, p. 34—54.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Skrydstrup, V. 1879. Bornholms Ferskvandsfisk. N. T. f. Fisk. 5, p. 315—16.

Skrydstrup, V. 1879. Nogle bornholmske Fiske. N. T. f. Fisk. 5, p. 310—314.

Smidt, A. J. 1861. Beretning om Fiskeriernes Tilstand ved Bornholm og Christiansø, ved Lolland og Falster, ved den vestlige Kyst af Sjælland og Isefjord. 54 S.

Stibolt, A. H. 1814. Forsøg til en Afhandling om Saltvandsfiskeriet omkring de Danske Øer. Helliget Kongen og Fædrelandet af Kammerherre A. H. Stibolt, Junii 1814. [Omtaler Sild, Laks og Torsk (bl. a. Torskegrundene) ved Bornholm].

Thorsen, K. 1932. Den bornholmske Laksefangst. Bornh. Soc. 6/4.

Thorsen, K. 1940. Den røgede Sild. Bornh. Tid. 22/5.

Thorsen, K. 1940. Det bornholmske Fiskeri i gamle Dage. Lidt om Fiskefangsterne i Aaret 1885. Bornh. Tid. 20/9.

Thorsen, K. 1940. Bornholms Fiskeeksport for 100 Aar siden. Den røgede Sild. Bornh. Soc. 24/10.

Thorsen, K. 1941. Det store Sildeaar. Statistiken af 1891. Bornh. Soc. 30/5.

Thorsen, K. 1942. Da den røgede Sild passerede Øresund. Bornh. Avis 3/9.

Thorsen, K. 1942. Af Laksens Historie paa Bornholm. Bornh. Soc. 23/12 og 28/12.

Thorsen, K. 1944. Ferskvandsfiskeriet paa Bornholm. Bornh. Soc. 17/8 og 19/8.

Villumsen, P. 1894. Lidt om Bornholm, dens Fiskere og Fiskerier. D. F. M. 3. p. 473—475 og 483—487.

Winther, Georg 1879. Prodromus ichthyologiæ danicæ marinæ. Fortegnelse over de i danske Farvande hidtil fundne Fiske. [Oplysninger om Bornh. under de enkelte Arter]. Nat. Tidsskr. 3 Rk. 2 Bd.

A. K. 1922. Laksefiskeriet paa Bornholm. D. Fskt. p. 502—503.

A. K. 1928. Sildefiskeriet ved Bornholm. D. Fskt. p. 426—47.

K. P. 1924. Østersøfiskeriet og de bornholmske Havneforhold. D. Fskt. p. 257—258.

S. 1897. Brev fra Bornholm. [Laks, Torsk, Sild]. D. F. M. 6, p. 80—81.

? 1906.Ferskvandsfiskeriet paa Bornholm [efter Bornh. Avis]. Fvfb 4, p. 62—65.

? 1907. Fangede Laks og Ørreder ved Bornholm i Aaret 1906. Fvfo. 5, p. 162.

? 1910. Regulativ for Fiskeriet i Bagaa, Mulebyaa, Blykobbeaa og Læsaa. Fiskeri-Beretn. for 1910 udarbejdet paa Indenrigsministeriets Foranstaltning p. 10—18.

? 1911. Ørredklækkeanstalten i Rønne. Fvfb. 9, p. 138.

? 1913. Regulativ for Fiskeriet i Bagaa, Mulebyaa og Gyldensaa. Fiskeri-Beretn. for 1913 udarbejdet paa Indenrigsministeriets Foranstaltning p. 122—128.

? 1926. Bornholm [om Ørreder i bornholmske Vandløb samt om den ved Snogebæk fangede Løje]. Fvfb. 24, p. 96.

? 1928. En Laks i Hasle Havn. Jgtv. 14, p. 250.

? 1930. Løjen paa Bornholm [en Løje fisket i Hundsemyre 21. Okt. 1930 af G. Kruse]. Fvfb. 28, p. 160.

? 1934. Fra Lystfiskernes Højsæson [en Gedde paa knap 12 kg]. Jgt. og F. 6, p. 953.

? 1938. Ølene-Afvandingen [set under Synsvinklen Reservoire til Ørredklækningsaaen Øleaa]. Fvfb. 36, p. 38—39.

Mange forsk. Forfattere giver Fiskeriberetninger fra Bornholm gennem en lang Række Aar i D. F. M. samt i D. Fskt. Ligeledes findes i »Fiskeriberetninger udarbejdet paa Indenrigsministeriets Foranstaltning« en Serie »Fiskerirapporter indenfor Skagen«, hvori ogsaa bornholmsk Fiskeri omtales.

INSEKTER.

Ander, Kjell 1931—32. Bidrag til kännedomen om Bornholms orthopterfauna. Ent. M. 17, p. 348—65.

Ander, Kjell 1931. Odonater från Bornholm. Ent. M. 17, p. 366—80.

Ander, Kjell 1935. Nya fynd av Odonata från Bornholm. Ent. M. 19, p. 150—156.

Boas, J. E. V. 1897. Det store Bladhvepseangreb paa Lærkene i Almindingen 1839 —47. T. f. Skovv. 9, p. 52—64.

Bramsen, K. 1924. Ædelgran og Lus [bornholmske Ædelgraners Modstandsdygtighed overfor Luseangreb]. F. Sk. og Tr. 6, p. 227—29.

Clemensen, V. Juel. 1925. Et Par Bemærkninger vedrørende Chermes piceæs Optræden i Almindingen. F. Sk. og Tr. 7, p. 39.

van Deurs, Wilh. 1936. Nye og sjældne Pyralider (Lepidoptera). Ent. M. 19, p. 411—14.

Esben-Petersen, P. 1908. Fra Bornholm [om forsk. Insekter]. Fl. og F., p. 133—34.

www-vang-hansen.dk

Bornholmske Samlinger, 30te Bind, Rønne 1945

Esben-Petersen, P. 1932. Bidrag til en Fortegnelse over Bornholms Insektfauna: Orthoptera, Plecoptera, Ephemeroptera,, Odonata, Copeognatha, Neuroptera, Mecoptera, Trichoptera. Ent. M. 18, p. 215—38.

Esben-Petersen, P. 1934. Guldsmedevandring over Bornholm Fl. og F., p. 33—34.

Esben-Petersen, P. 1934. En ny Slørvingeslægt fra Bornholm. [Capnia nigra Pict].

Esben-Petersen, P. 1934 og 1936. Bidrag til en Fortegnelse over Bornholms Insektfauna. Fl. og F.: 1934 Suppl 1 og 2, p. 16—20 og 94—97. 1936 Suppl. 3 og 4, p. 15—16 og 150—155.

Findal, J. Kr. 1933. Nyt Vaarfluefund paa Bornholm [Limnophilus elegans Curt (ny for Bornholm), samt Pryganea striata L. og Stenophylax stellatus Curt]. Fl. og F., p. 92.

Glintholm, L. P. 1931. Pygaera anastomosis L. paa Bornholm. Fl. og F. 124.

Gudmann, Fr. 1924. Fund af nogle for vor Fauna nye og sjældne Microlepidopterarter samt nogle hidtil ukendte biologiske Iagttagelser. Fl. og F.: Afhandlinger og Medd., Bornh. p. 5—9.

Hoffmeyer, Skat. 1927. Lidt mere om Boarmia crepuscularia Hb. og B. consonaria Hb. Fl. og F. p. 118—121.

Hoffmeyer, Skat. 1931. Sjældnere Natsommerfugle fra Bornholm. Fl. og F., p. 1—16.

Hoffmeyer, Skat. 1931. Bornholmske Sommerfugle. Bornh. Tid. 6/3.

Hoffmeyer, Skat og *Knudsen, Sigfr.* 1931. Bornholmske Nætter [om Sukker- og Lyslokning] Fl. og F. p. 129—36.

Hoffmeyer, Skat og *Knudsen, Sigfr.* 1931. Lithosia pallifrons Z. Fl. og F. p. 137—41.

Hoffmeyer, Skat og *Knudsen, Sigfr.* 1937—40. Fortegnelse over Bornholms Storsommerfugle. Fl. og F. 43. Aarg., p. 49—56, 45. Aarg., p. 9—16 og 121—28, 46. Aarg., p. 49—52.

Jansson, Anton 1932. Bidrag til känedomen om Bornholms Hemiptera Heteroptera Fam. Nabidae-Scutelleridae. Ent. M. 18, p. 175—85.

Jensen, J. Chr. 1930. Sommerfugle og Rovfluer. Fl. og F. p. 59.

Jensen, J. Chr. 1932. Kaalsommerfugletræk samt om Orrhodia v. punctatum og Acherontia atropos (Dødningehovedet). Fl. og F. p. 28—29.

Jensen, J. Chr. 1933. To sjældne Natsommerfugle paa Bornholm [Pygæra anastomosis L. og Notodonta phoebe Sieb]. Fl. og F. p. 144.

Jensen, J. Ch.r 1939. Natsommerfugletræk [i Rønne]. Fl. og F. p. 130.

Jensen, J. Chr. 1939. Sommerfuglenotitser fra Bornholm. Fl. og F. p. 144.

Jensen, J. Chr. 1944. Sommerfuglemeddelelser fra Bornholm. Fl. og F. 50, p. 65—66.

Johnsen, Palle 1945. Entomologiske Notitser fra Bornholm. Ent. M. 24, p. 363—366.

Johnsen, Palle 1945. Om to bornholmske Insekter. Bornh. Soc. 24/9.

Klefbeck, Einar 1919. Ny dansk Billeart (Malachius sardous Er.) ved Balka Strand. Fl. og F. p. 142.

Knudsen, Sigfred 1933. Glyphodes unionalis Hb. [ny dansk Sommerfugl taget paa Hammeren Fyr]. Fl. og F. p. 143—144.

Larsen, Arne 1943. Nyt Fund af Markfaarekyllingen, Gryllus campestris, paa Bornholm. Ent. M. 22, p. 383—384.

Larsen, Arne 1944. Markfaarekyllingen, Gryllus campestris, paa Bornholm. Fl. og F. 50, p. 1—3.

Larsen, C. S. 1913. [Racer af Lycaena argus L. og L. icarus Reitt, delvis Referat fra Berliner Entomologischer Vereins Møder 1912—1913]. Ent. M. 10, p. 29—30.

Larsen, C. S. 1926. Sommerfugle ved Fyrene (Lepidoptera). Fl. og F. [fra Dueodde Fyr paa Bornh. p. 47—48].

Larsen, Ellinor Bro 1931. Sommerfugle og Græshopper fra Bornholm. Ent. M. 17, p. 347.

Leth, K. O. 1939. Guldsmeden Lestes virens Charp. [Fund i Paradisbakkerne, ny for Danmark]. Fl. og F. p. 95—97.

Leth, K. O. 1940. Fund af Tæger paa Bornholm. Fl. og F., p. 35—36.

Leth, K. O. 1943. Die Verbreitung der dänischen Wasserwanzen [= Vandtæger. Adskillige Lokalitetsangivelser fra Bornholm]. Ent. M. 23, p. 399—419.

Liisberg, Sven 1938. Sjældnere Natsværmere paa Bornholm. Fl. og F. p. 156—157.

Liisberg, Sven 1940. Lidt om Euproctis chrysorrhoea [ved Aarsdale paa Bornh.]. Fl. og F., p. 118.

Liisberg, Sven 1941. Sommerfuglenotitser fra Utterslev Mose og Bornholm. Fl. og F. 47, p. 13.

www-vang-hansen.dk

Lundblad, O. 1930. Die Hydracorinen der Insel Bornholm. Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs biol. Medd.

Nielsen, P. 1932. Bidrag til en Fortegnelse over Bornholms Insektfauna: Nematocera polyneura. Ent. M. 18, p. 239—245.

Nielsen, P. 1941. Bidrag til en Fortegnelse over Bornholms Insektfauna: Nematocera polyneura, Tillæg I. Fl. og F., 47, p. 92—96.

Pedersen, Erl. og *Wolff, Niels L.* 1935. Nogle for Danmark nye Arter og Former af Storsommerfugle. Ent. M. 19, p. 216—20.

Rosenbohm, A. 1922. Sammelverzeichnis von Odonata aus Bornholm. Zeitschr. für wissenschaftl. Insektenbiologi 17, p. 68.

Schiødte, J. C. 1839. Beretning om Resultaterne af en i Sommeren 1838 foretagen entomologisk Undersøgelse af det sydlige Sjælland, Lolland og Bornholm. Naturh. Tidsskr. 1 Rk. Bd. 2, p. 309—395.

Sønderup, H. P. S. 1928. Overretssagfører Gudmanns opsigtvækkende Mikros-Fund (Epiblema melstediana Lar. (n. sp.)). Fl. og F. p. 11—13.

Thienemann, A. 1906. Die Tierwelt der kalten Bäche und Quellen auf Rügen (nebst. einem Beitrag zur Bachfauna von Bornholm). Mitt. naturwis. Ver. f. Neuvorpom. u. Rügen. 38, Bornh. p. 74—104.

Tjeder, Bo 1941. Plecoptera, Mecoptera, Neucoptera and Tricoptera collected by Hans Lohmander in the island of Bornholm in the Baltic. Göteborgs kungl. vetenskaps och vitterhetssamhälles handlingar 6 Följd Ser. B. Bd. 1, No. 5, p. 1—26.

Wielandt, E. 1911. Fra Bornholm [navnlig om Biller]. Fl. og F. p. 101—107.

Wolff, Niels L. 1930. Anaites plagiata L. fra Bornholm. Fl. og F. 1930, p. 31.

Wolff, Niels L. 1936. Sukkerlokning ved Dueodde paa Bornholm 1935. Ent. M. 19, p. 415—17.

Wolff, Niels L. 1938. Fyrreprocessionsspinderen, Thaumatopoea pinivore Tr., i Danmark. Ent. M. 20, p. 111—20.

gj. 1944. 2200 Sommerfugle sat paa Naale. Bornh. Tid. 12/2.

ncs. 1943. Sensationelt zoologisk Fund ved Rønne [Markfaarekyllingen]. Bornh. Tid. 14/5 og Bornh. Avis 14/5.

HVIRVELLØSE DYR (÷ INSEKTER).

Bernstrøm, John 1936. Ertholmenes Molluskfauna. V. Nh. F. 100, p. 347—68.

Brændegaard, Jens 1920. Nye og sjældne danske Edderkopper [Tegenaria urbana Sim. og T. atrica C. L. Koch fra Bornh.]. Ent. M. 13, p. 192.

Brændegaard, Jens 1925. Nogle for den danske Fauna nye eller sjældne Edderkopper [heri adskillige bornholmske Fund, hvoriblandt Fugleedderkoppen]. Ent. M. 16, p. 30—34.

von Hofsten, Nils 1920. Planaria alpina som glacialrelikt paa Bornholm jämte några ord om landfaunaens indvandring till Bornholm. V. Nh. F. 71, p. 39—75.

Johnsen, Palle 1943. Hyalomma maginatum Koch, en Blodmide ny for Danmark. Ent. M. 22, Hft. 5, p. 381—83.

Lundblad, O. 1925. Planaria alpina (Dana) als Glazialrelikt in Südschweden und auf Bornholm. V. Nh. F. 80, p. 429—444.

Poulsen, C. M. 1873. Bornholms Land- og Ferskvands-Bløddyr. V. Nh. F. p. 189—201.

Schlesch, H. 1907. Beitrag zur Molluskenfauna der Insel Bornholm. Annales de la Soc. royale de malacologie, Ser. 2, Bd. 42, p. 148—160. Bruxelles.

www-vang-hansen.dk